

ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

**ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ ΥΛΙΚΟ PIRLS
ΔΟΚΙΜΙΑ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ**

Το υλικό που περιλαμβάνεται σε αυτό το έγγραφο αποτελεί μετάφραση των κειμένων που δημοσιεύτηκαν από τον IEA, τα οποία διατίθεται μέσω των συνδέσμων που φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα. Οι μεταφράσεις έγιναν από το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και την Ομάδα Εργασίας Ελληνικών Δημοτικής Εκπαίδευσης, του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας. Οι μεταφράσεις δεν έχουν επαληθευτεί από τον IEA. Ο IEA δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν ανακρίβειες, παραλείψεις ή διαφορές μεταξύ αυτής της μετάφρασης και της αγγλικής πηγής.

Κείμενα που μεταφράστηκαν από το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου	
<ul style="list-style-type: none"> • Ο Μικρός Σβώλος από Πηλό • Ψάχνοντας τροφή 	Αριθμός άδειας IEA-20-021a (11/03/2020) https://timss.bc.edu/PDF/P06_IR_AppendixD.pdf <ul style="list-style-type: none"> • Little lump of clay • An unbelievable night • Searching for food • Antarctica: Land of ice
<ul style="list-style-type: none"> • Πέτα, Αετέ, Πέτα • Η Εχθρόπιτα • Πρωινή πεζοπορία • Το Μυστήριο του Γιγάντιου Δοντιού 	Αριθμός άδειας IEA-20-021b (11/03/2020) https://timssandpirls.bc.edu/pirls2011/international-released-items.html <ul style="list-style-type: none"> • Fly, Eagle, Fly • Enemy Pie • Day Hiking • The Giant Tooth Mystery
Κείμενα που μεταφράστηκαν από την Ομάδα Εργασίας Ελληνικών Δημοτικής Εκπαίδευσης, του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας	
<ul style="list-style-type: none"> • Μια Απίστευτη νύχτα • Ανταρκτική: Η Χώρα των Πάγων 	Αριθμός άδειας IEA-20-021a (11/03/2020) https://timss.bc.edu/PDF/P06_IR_AppendixD.pdf <ul style="list-style-type: none"> • Little lump of clay • An unbelievable night • Searching for food • Antarctica: Land of ice
<ul style="list-style-type: none"> • Η Γενναία Σαρλότ • Η Μοναχική Καμηλοπάρδαλη • Κάμπια σε Πεταλούδα • Δύο Γιγάντιοι Δεινόσαυροι 	Αριθμός άδειας IEA-20-021c (11/03/2020) https://timssandpirls.bc.edu/pirls2011/international-released-items.html <ul style="list-style-type: none"> • Brave Charlotte • Lonely Giraffe • Caterpillar to Butterfly • Two Giant Dinosaurs
<ul style="list-style-type: none"> • Λουλούδια στην Οροφή • Το Μαργαριτάρι • Αφρικάνικοι Ρινόκεροι και Βουφάγοι 	Αριθμός άδειας IEA-20-017 (21/02/2020) http://pirls2016.org/wp-content/uploads/structure/PIRLS/11.-appendices/H_restricted-use-passages-questions-and-scoring-guides.pdf <ul style="list-style-type: none"> • Macy and the Red Hen • The Green Sea Turtle's Journey of a Lifetime • Flowers on the Roof • The Pearl • African Rhinos and Oxpecker Birds
<ul style="list-style-type: none"> • Τα Αναποδογυρισμένα Ποντίκια 	Αριθμός άδειας IEA-20-065a (24/11/2020) https://timssandpirls.bc.edu/pirls2001i/pdf/P1_IR_C.pdf <ul style="list-style-type: none"> • The Upside-Down Mice • River Trail • Hare Heralds the Earthquake
<ul style="list-style-type: none"> • Δελφίνοι Διασώστης • Περίπατος στο Διάστημα 	Αριθμός άδειας IEA-20-065b (24/11/2020) https://timssandpirls.bc.edu/PDF/P06Framework.pdf <ul style="list-style-type: none"> • Dolphin Rescue • Spacewalking
<ul style="list-style-type: none"> • Το Ταλέντο του Τσάρλι 	Αριθμός άδειας IEA-20-065c (24/11/2020) https://heefa.net/files/PIRLS2011_Framework.pdf <ul style="list-style-type: none"> • Charlie's Talent

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Τα Αναποδογυρισμένα Ποντίκια	4
Η Μοναχική Καμηλοπάρδαλη	10
Η Γενναία Σαρλότ	16
Το Ταλέντο του Τσάρλι	22
Λουλούδια στην Οροφή	28
Δελφίνι Διασώστης	36
Το Μαργαριτάρι	43
Η Εχθρόπιτα	50
Μια Απίστευτη Νύχτα	58
Πέτα, Αετέ, Πέτα	65
Ο Μικρός Σβώλος από Πηλό	73

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Αφρικάνικοι Ρινόκεροι και Βουφάγοι	81
Δύο Γιγαντιαίοι Δεινόσαυροι	90
Κάμπια σε Πεταλούδα	96
Το Μυστήριο του Γιγαντιαίου Δοντιού	106
Ψάχνοντας Τροφή	115
Ανταρκτική: Η Χώρα των Πάγων	124
Περίπατος στο Διάστημα	131
Πρωινή Πεζοπορία	139

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Τα Αναποδογυρισμένα Ποντίκια

Από τον: Ρόαλντ Ντάλ

Μια φορά κι έναν καιρό, ζούσε ένας γεροντάκος 87 χρονών, που τον έλεγαν κυρ- Ανέστη. Ήταν πάντα, σ' όλη του τη ζωή, ένας ήσυχος άνθρωπος, που με κανένα δεν μάλωνε. Ήτανε πολύ φτωχός, μα και πολύ ευτυχισμένος.

Μια μέρα, ο κυρ-Ανέστης ανακάλυψε ότι είχε ποντίκια στο σπίτι του. Στην αρχή, δεν τον ένοιαξε και τόσο. Αλλά τα ποντίκια άρχισαν να γίνονται ολοένα και πιο πολλά. Άρχισαν να τον ενοχλούν. Συνέχισαν να πολλαπλασιάζονται, ώσπου έφτασε μια στιγμή που δεν μπορούσε πια ν' αντέξει άλλο.

«Αυτό το πράγμα έχει παραγίνει», είπε. «Αυτό έχει πια ξεπεράσει τα όρια της υπομονής». Βγήκε, λοιπόν, από το σπίτι του, πήρε τη στράτα και πήγε σ' ένα μαγαζί και αγόρασε μερικές ποντικοπαγίδες, ένα κομμάτι τυρί και λίγη κόλλα.

Όταν γύρισε σπίτι, άλειψε την κόλλα κάτω από τις ποντικοπαγίδες και τις κόλλησε στο ταβάνι. Έβαλε με προσοχή το δόλωμα και τις κανόνισε να κλείσουν, μόλις τα ποντίκια δοκίμαζαν να φάνε τα κομματάκια το τυρί.

Το βράδυ, όταν τα ποντίκια βγήκαν από τις τρύπες τους και είδανε τις ποντικοπαγίδες στο ταβάνι, βρήκαν το πράγμα πολύ αστείο. Περιπάτησαν έναν γύρο στο πάτωμα, σπρώχνοντας το ένα τ' άλλο και σηκώνοντας ψηλά τα μπροστινά τους ποδαράκια, δείχνοντας το ταβάνι και ξεσπώντας σε τρανταχτά γέλια. Ήτανε πράγματι πολύ αστείο να βλέπεις ποντικοπαγίδες κολλημένες στο ταβάνι.

Όταν ο κυρ-Ανέστης ξύπνησε το πρωί και είδε ότι δεν είχαν πιαστεί καθόλου ποντίκια στις ποντικοπαγίδες, χαμογέλασε, αλλά δεν είπε τίποτα.

Πήρε μια καρέκλα κι άλειψε κόλλα κάτω από τα πόδια της και την κόλλησε ανάποδα στο ταβάνι, κοντά στις ποντικοπαγίδες. Το ίδιο έκανε και με το τραπέζι, την τηλεόραση και το κομοδίνο. Πήρε όλα τα πράγματα που ήταν στο πάτωμα και τα κόλλησε ανάποδα στο ταβάνι. Κόλλησε ακόμα και ένα μικρό χαλάκι εκεί απάνω.

Το επόμενο βράδυ, όταν τα ποντίκια ξαναβγήκαν από τις τρύπες τους, εξακολουθούσαν να αστειεύονται και να γελούν μ' αυτά που είχαν δει το προηγούμενο βράδυ. Αλλά τώρα, μόλις κοίταξαν πάνω στο ταβάνι, σταμάτησαν, ξαφνικά, να γελούν.

«Πω, πω!», φώναξε ένα ποντίκι. «Για κοιτάτε εκεί απάνω! Εκεί πάνω βρίσκεται το πάτωμα!»

«Θεέ μου!» έβαλε τις φωνές ένα άλλο ποντίκι. «Εμείς στεκόμαστε στο ταβάνι τώρα!». «Άρχισα να ζαλίζομαι», είπε ένα άλλο.

«Έχει πάει το αίμα στο κεφάλι μου», είπε ένα άλλο ποντικάκι.

«Αυτό είναι φοβερό!», είπε ένας γερο-πόντικας με μακριά μουστάκια. «Είναι πράγματι φοβερό! Πρέπει να κάνουμε κάτι και αμέσως μάλιστα!».

«Θα λιποθυμήσω, έτσι που στέκομαι με το κεφάλι κάτω τόση ώρα!», φώναξε ένας μικρός ποντικούλης. «Κι εγώ το ίδιο!».

«Δεν μπορώ άλλο!».

«Βοήθεια! Κάντε κάτι, κάποιος, γρήγορα!».

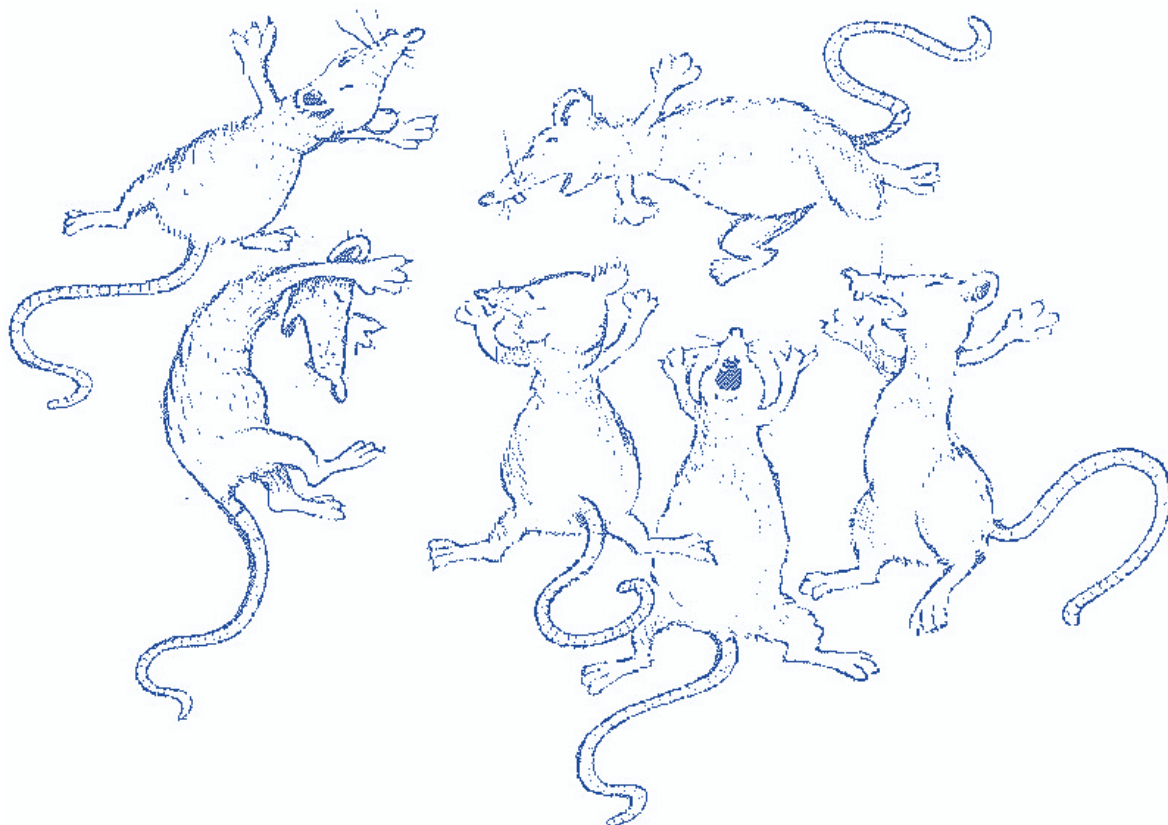
Έκαναν όλοι σαν τρελοί. Είχε αρχίσει να τα πιάνει πανικός. «Εγώ ξέρω τι πρέπει να κάνουμε», είπε ο σοφός γερο-πόντικας. «Αν σταθούμε όλοι ανάποδα με το κεφάλι κάτω, τότε θα στεκόμαστε ίσια».

Υπάκουα, στάθηκαν όλα τα ποντίκια πάνω στα κεφάλια τους, και σε κάμποση ώρα, ένα ένα λιποθυμούσαν από το αίμα που έφτανε στα κεφάλια τους.

Όταν ο κυρ Ανέστης ξύπνησε το επόμενο πρωί, βρήκε το πάτωμα στρωμένο με αναίσθητα ποντίκια. Γρήγορα, γρήγορα τα μάζεψε και τα έριξε σ' ένα καλάθι.

Έτσι, αυτό που πρέπει να θυμόμαστε είναι πως όταν ο κόσμος μας φαίνεται άνω - κάτω, εμείς να είμαστε σίγουροι πως τα πόδια μας πατάνε στερεά στη γη.

Τα Αναποδογυρισμένα Ποντίκια

Ερωτήσεις:

- 1. Γιατί ήθελε ο κυρ Ανέστης να ξεφορτωθεί τα ποντίκια;**
 - A) Πάντα μισούσε τα ποντίκια.
 - B) Ήταν πάρα πολλά.
 - Γ) Γελούσαν πολύ δυνατά.
 - Δ) Του τρώγανε όλο το τυρί.
- 2. Πού έβαλε ο κυρ Ανέστης τις ποντικοπαγίδες;**
 - A) Μέσα σ' ένα καλάθι.
 - B) Κοντά στις ποντικότρυπες.
 - Γ) Κάτω από τις καρέκλες.
 - Δ) Απάνω στο ταβάνι.
- 3. Γιατί τα ποντίκια έσπρωχναν το ένα το άλλο κι έδειχναν το ταβάνι με τα μπροστινά τους ποδαράκια, όταν βγήκαν από τις τρύπες τους το πρώτο βράδυ;**
 - A) Είδαν μια καρέκλα πάνω στο ταβάνι.
 - B) Σκέφτηκαν ότι ο κυρ Ανέστης είχε κάνει μια ανοησία.
 - Γ) Ήθελαν το τυρί που ήταν μέσα στις ποντικοπαγίδες
 - Δ) Φοβήθηκαν από αυτό που είδαν.
- 4. Γιατί χαμογέλασε ο κυρ Ανέστης, όταν είδε ότι δεν είχε πιαστεί κανένα ποντίκι στις ποντικοπαγίδες;**

- 5. Τι έκανε ο κυρ Ανέστης, μετά που κόλλησε την καρέκλα στο ταβάνι;**
 - A) Χαμογέλασε και δεν είπε τίποτα.
 - B) Αγόρασε μερικές ποντικοπαγίδες
 - Γ) Κόλλησε κι άλλα πράγματα στο ταβάνι
 - Δ) Έδωσε λίγο τυρί στα ποντίκια

6. Τη δεύτερη νύκτα, πού νόμισαν τα ποντίκια ότι στέκονταν; Τι αποφάσισαν τότε να κάνουν;

7. Να βρεις και να αντιγράψεις μια πρόταση από το κείμενο που να δείχνει τον πανικό που ένιωσαν τα ποντίκια το δεύτερο βράδυ.

8. Με ποιον τρόπο μας λέει η ιστορία τι νόμιζαν τα ποντίκια πως συνέβαινε;

A) Λέγοντάς μας ποια γνώμη είχε ο κυρ Ανέστης για τα ποντίκια.

B) Περιγράφοντας το σπίτι των ποντικών.

Γ) Λέγοντάς μας τι έλεγε το ένα ποντίκι στο άλλο.

Δ) Περιγράφοντας την εμφάνιση των ποντικών

9. Γιατί το πάτωμα του σπιτιού ήταν στρωμένο με ποντίκια το πρωί της τελευταίας ημέρας;

A) Τα ποντίκια είχαν σταθεί ανάποδα με το κεφάλι κάτω για πολλή ώρα.

B) Ο κυρ Ανέστης είχε δώσει στα ποντίκια πάρα πολύ τυρί.

Γ) Τα ποντίκια έπεσαν κάτω από το ταβάνι.

Δ) Ο κυρ Ανέστης είχε αλείψει το πάτωμα με κόλλα.

10. Πού έβαλε ο κυρ Ανέστης τα ποντίκια που μάζεψε από το πάτωμα;

11. Νομίζεις ότι ήταν εύκολο να ξεγελαστούν τα ποντίκια; Γράψε έναν λόγο γιατί νομίζεις ότι ήταν ή δεν ήταν εύκολο.

12. Από τα πράγματα που κάνει ο κυρ Ανέστης δείχνει τι είδους άνθρωπος είναι. Γράψε τι άνθρωπος είναι και δώσε δύο παραδείγματα που το δείχνουν.

13. Ποιες από τις πιο κάτω λέξεις αποτελούν τον καλύτερο χαρακτηρισμό για αυτό το παραμύθι;

- A) Σοβαρό και θλιβερό.
- B) Τρομακτικό και συναρπαστικό.
- Γ) Έξυπνο και αστείο.
- Δ) Συγκινητικό και μυστηριώδες.

14. Σκέψου αυτά που έκαναν ο κυρ Ανέστης και τα ποντίκια στο παραμύθι. Εξήγησε τι είναι εκείνα που κάνουν την ιστορία απίστευτη.

The Upside-Down Mice by Roald Dahl, 1981, is reproduced by kind permission of David Higham Associates.

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Η Μοναχική Καμηλοπάρδαλη

Από τον Peter Blight

Εικονογράφηση: Michael Terry

Τα ζώα της ζούγκλας ζούσαν φιλικά και αγαπημένα. Κάθε πρωί, συναντιόντουσαν για να πουν τα νέα της ζούγκλας. Όλα έπαιρναν τη σειρά τους να μιλήσουν, αλλά κανένα δεν άκουγε την καμηλοπάρδαλη.

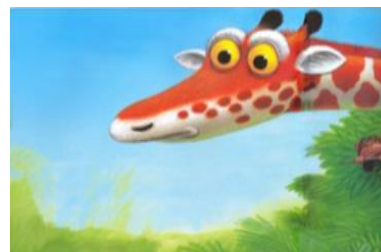

Η καμηλοπάρδαλη ήταν πάρα πολύ ψηλή. Μέχρι να κατεβάσει το κεφάλι της κοντά στο έδαφος για να μιλήσει, τα άλλα ζώα έχαναν το ενδιαφέρον τους και δεν άκουγαν. Έτσι, η καμηλοπάρδαλη ψήλωνε τον μακρύ λαιμό της και περιπλανιόταν στη ζούγκλα. Όλη την ημέρα έψαχνε με το κεφάλι της στα δέντρα και έβρισκε και έτρωγε τα πιο γλυκά φύλλα.

Translated by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth.

Η καμηλοπάρδαλη δεν κατάλαβε ότι τα πουλιά τρόμαζαν, λόγω του μεγάλου κεφαλιού της, όταν εμφανιζόταν ξαφνικά στην κορυφή των δέντρων. Ούτε ήξερε ότι τα μικρά ζώα της ζούγκλας έτρεχαν να φύγουν, επειδή φοβόντουσαν μήπως τα πατήσει με τα μεγάλα της πόδια.

Μετά, η μοναχική καμηλοπάρδαλη σταμάτησε να προσπαθεί να μιλήσει σε κάποιον. Αυτό συνεχίστηκε για όλο το υπόλοιπο του μεγάλου ξηρού καλοκαιριού.

Μετά από λίγο καιρό, έφτασε η εποχή των βροχών. Η βροχή συνεχιζόταν για ημέρες. Τα ζώα μαζεύτηκαν κάτω από τους θάμνους. Σε κάποια στιγμή, ο λαγός άκουσε έναν μακρινό βρυχηθμό. Αλλά κανείς δεν μπορούσε να σκεφτεί τι ήταν.

Η καμηλοπάρδαλη πλησίασε πάνω από τα κεφάλια των ζώων, κοντά στους θάμνους. Τα μεγάλα μάτια της φάνηκαν σαν πιατάκια και έσκυψε, έτσι ώστε να την ακούσουν τα φοβισμένα ζώα.

«Ο ποταμός πλημμυρίζει», είπε η καμηλοπάρδαλη. «Ένας τοίχος από νερό κατεβαίνει την κοιλάδα και σύντομα θα είναι εδώ».

«Τι μπορούμε να κάνουμε;», ρώτησε η γαζέλα. «Είναι πολύ αργά, για να τρέξουμε μακριά».

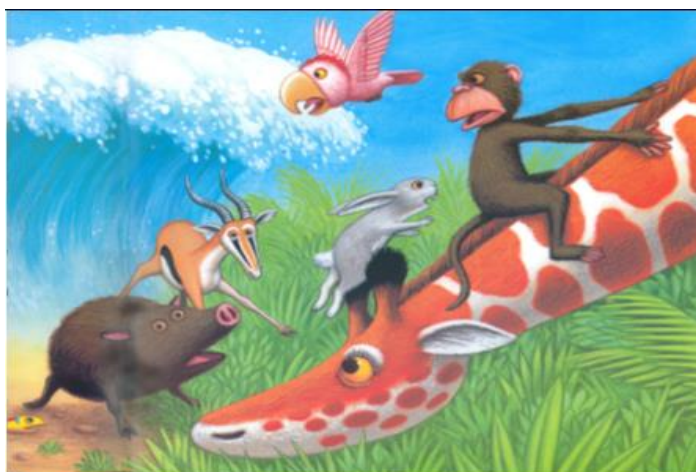
«Σκαρφαλώστε εδώ πάνω», φώναξε η μαϊμού από την κορυφή ενός δέντρου. «Ο ποταμός δε θα φτάσει στα ψηλά κλαδιά».

Τα ζώα έτρεξαν να ανέβουν στα δέντρα. Μερικά, όμως, από τα ζώα δεν μπορούσαν να σκαρφαλώσουν στους γλιστερούς κορμούς των δέντρων. Τα νύχια και οι ουρές τους δε φτιάχτηκαν για σκαρφάλωμα στα δέντρα.

Τότε κατέβηκε μια ιδέα στην καμηλοπάρδαλη. Γονάτισε και είπε στα υπόλοιπα ζώα: «Ανεβείτε στην πλάτη μου. Όπου να' ναι, το νερό φτάνει εδώ.».

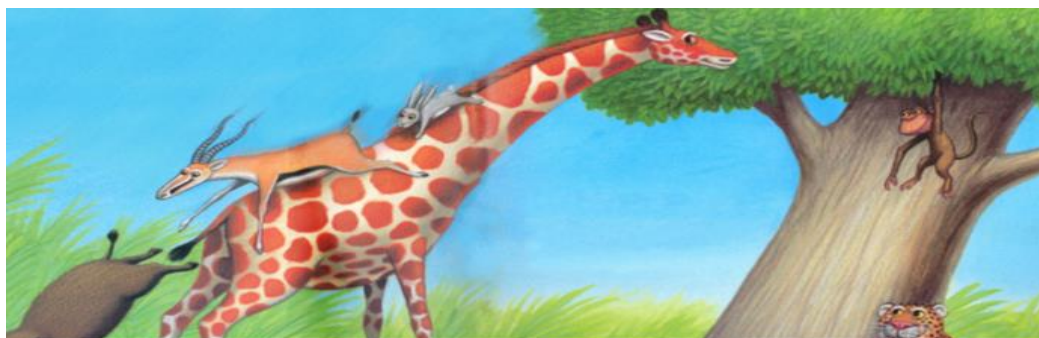
Το νερό του πλημμυρισμένου ποταμού έφτασε πολύ κοντά στα ζώα. Ο πίθηκος πήδηξε πάνω στον λαιμό της καμηλοπάρδαλης και φώναξε στα άλλα ζώα να κάνουν το ίδιο. Το τριχωτό αγριογούρουνο ανέβηκε προσεκτικά. Τα ζώα βοηθούσαν το ένα το άλλο, για να ανέβουν με ασφάλεια στην καμηλοπάρδαλη.

Η καμηλοπάρδαλη άπλωσε τα πόδια της, καθώς το νερό πλημμύριζε τη ζούγκλα. Είχε τεντώσει τον μακρύ λαιμό της και τα τελευταία ζώα πρόλαβαν να πιαστούν στα κλαδιά. Το νερό χτύπησε στα δυνατά πόδια της καμηλοπάρδαλης και πιπίλισε τα ζώα που ήταν πάνω στο δέντρο.

Σιγά σιγά η πλημμύρα έφυγε. Το νερό χάθηκε αργά αργά και ο ήλιος βγήκε πίσω από τα σύννεφα. Τότε, η καμηλοπάρδαλη κοίταξε ψηλά στα κλαδιά των δέντρων. Στη συνέχεια, τα ζώα γλίστρησαν στο έδαφος, κατακυλώντας στην πλάτη της.

Από εκείνη την ημέρα, η καμηλοπάρδαλη δεν ήταν ποτέ ξανά μονάχη.

Translated by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth.

Η Μοναχική Καμηλοπάρδαλη

Ερωτήσεις:

1. Για ποιο πράγμα μιλούσαν τα ζώα κάθε πρωί;

2. Γιατί κανείς δεν άκουσε την καμηλοπάρδαλη;

- A) Δεν περίμενε τη σειρά της να μιλήσει.
- B) Μιλούσε πολύ σιγά και δεν ακούστηκε.
- Γ) Ήταν πάρα πολύ ψηλή.
- Δ) Δεν ήταν φιλική.

3. Ποια φύλλα έτρωγε η καμηλοπάρδαλη;

4. Γιατί τα μικρά ζώα της ζούγκλας είχαν φοβηθεί την καμηλοπάρδαλη;

- A) εμφανίστηκε ξαφνικά.
- B) είχε μεγάλο κεφάλι
- Γ) μπορούσε να τα πατήσει
- Δ) έφαγε όλα τα φύλλα τους

5. Τι σταμάτησε να προσπαθεί να κάνει η καμηλοπάρδαλη όλο το καλοκαίρι;

- A) Να περιπλανιέται μακριά.
- B) Να τρομάζει τα πουλιά.
- Γ) Να εμφανίζεται στις κορυφές των δέντρων.
- Δ) Να μιλά με τα άλλα ζώα.

6. Τα ζώα μαζεύτηκαν κάτω από τους θάμνους γιατί:

- A) Έβρεχε.
- B) Φοβήθηκαν την καμηλοπάρδαλη.
- Γ) Άκουσαν έναν βρυχηθμό.
- Δ) Ήταν δύσκολο να ανέβουν στα δέντρα.

7. «Τα μάτια της φάνηκαν σαν πιατάκια». Τι μας δείχνουν οι λέξεις αυτές για την καμηλοπάρδαλη;

- A) Ήταν χαρούμενη.
- B) Ήταν σοκαρισμένη.
- Γ) Ήταν θυμωμένη.
- Δ) Ήταν ενθουσιασμένη.

8. Από πού προερχόταν ο βρυχηθμός που ακούστηκε από μακριά;

- A) από μία λεοπάρδαλη
- B) από την πλημμύρα
- Γ) από μία μαϊμού
- Δ) από το πέσιμο ενός δέντρου

9. Ποιος είπε στα ζώα να ανέβουν στα δέντρα;

- A) η καμηλοπάρδαλη
- B) η λεοπάρδαλη
- Γ) το αγριογούρουνο
- Δ) η μαϊμού

10. Γιατί τα ζώα προσπάθησαν να σκαφαλώσουν στα δέντρα;

- A) Για να μείνουν έξω από το νερό.
- B) Για να δουν την κοιλάδα.
- Γ) Για να φτάσουν τα γλυκά φύλλα.
- Δ) Για να κρυφτούν από την λεοπάρδαλη.

11. Γιατί κάποια ζώα δεν μπορούσαν να σκαφαλώσουν στους γλιστερούς κορμούς των δέντρων;

12. Τι πρότεινε η καμηλοπάρδαλη στα ζώα;

- A) Να σκαφαλώσουν στα δέντρα.
- B) Να κολυμπήσουν μέσα στον ποταμό.
- Γ) Να κρυφτούν πίσω από τα πόδια της.
- Δ) Να ανέβουν στην πλάτη της.

13. Παρατήρησε ξανά αυτή την εικόνα στο κείμενο. Τι κάνει η μαϊμού, καθώς κάθεται στον λαιμό της καμηλοπάρδαλης;

14. Τι έκαναν τα ζώα, μόλις ο ήλιος βγήκε έξω ξανά;

15. Πώς άλλαξε η ζωή της καμηλοπάρδαλης, μετά από την πλημμύρα;

Text © Peter Blight 2004, illustrations © Michael Terry 2004. Material taken and adapted from *THE LONELY GIRAFFE* by Peter Blight and Michael Terry, published by Bloomsbury Publishing Plc.

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Η Γενναία Σαρλότ

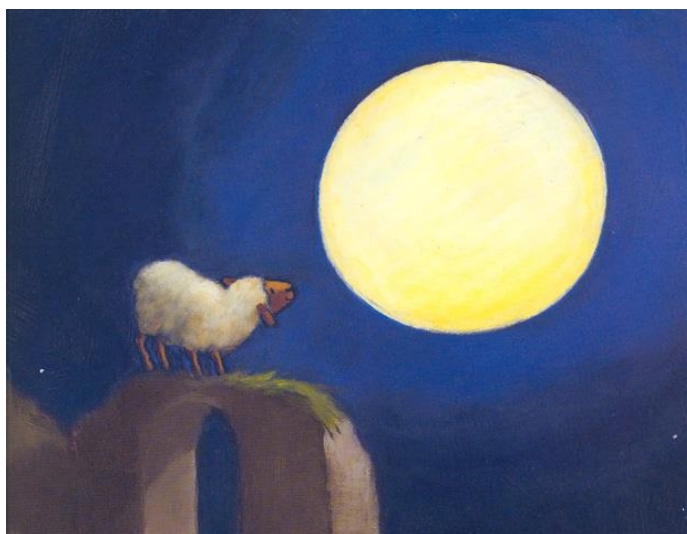
Από: Anu Stohner
Εικονογράφηση: Henrike Wilson

Η Σαρλότ ήταν πάντοτε διαφορετική από όλα τα άλλα αρνάκια. Ακόμη και σε ηλικία που τα άλλα αρνάκια δεν έφευγαν από το πλευρό των μαμάδων τους, η Σαρλότ τριγυρούσε μόνη της, ψάχνοντας για περιπέτεια.

Η Σαρλότ ζούσε μαζί με όλα τα άλλα πρόβατα σε μια πλαγιά, δίπλα στη φάρμα. Τα πρόβατα φρόντιζε ένας βοσκός, που είχε ένα γερικό σκυλί, τον Τζακ. Ο Τζακ προσπαθούσε να ελέγχει τη Σαρλότ, αλλά αυτή δεν τον φοβόταν.

Μια φορά, η Σαρλότ πήδηξε στην άλλη πλευρά ενός ποταμού και πήγε για μια βουτιά στα γρήγορα νερά του. «Τς, τς, τς», είπε το πιο γέρικο πρόβατο, κουνώντας το κεφάλι του. Φανταστείτε, τι θα έλεγαν, αν ήξεραν ότι τη νύχτα η Σαρλότ περιπλανιέται κρυφά στην ύπαιθρο. Όταν όλα τα άλλα πρόβατα κοιμόντουσαν, έφευγε και πήγαινε στο αγαπημένο της μέρος και θαύμαζε το φεγγάρι. Ακόμη και ο Τζακ δεν την έπαιρνε χαμπάρι, αφού δεν άκουγε και πολύ καλά, τώρα που γέρασε.

Μια μέρα, έγινε κάτι πολύ άσχημο. Ο βοσκός έπεσε και έσπασε το πόδι του. Ο Τζακ έτρεξε κοντά του και προσπάθησε να τον βοηθήσει, αλλά δεν κατάφερε να κάνει και πολλά. Ο βοσκός βρισκόταν τραυματισμένος στο έδαφος, χωρίς να ξέρει τι να κάνει.

«Ωχ, αγαπητοί μου, ωχ, αγαπητοί μου», είπε το πιο γέρικο πρόβατο.

«Κάποιος πρέπει να πάει στο σπίτι του ιδιοκτήτη της φάρμας στην κοιλάδα, για να φέρει βοήθεια».

«Ο Τζακ πρέπει να πάει. Είναι ο μόνος που ξέρει τον δρόμο».

«Μα είναι πολύ μακριά. Αυτός, τώρα που γέρασε, δύσκολα καταφέρνει να προσέχει το κοπάδι».

«Ναι, αυτό είναι αλήθεια», είπαν τα άλλα πρόβατα, κουνώντας τα κεφάλια τους, χωρίς να ξέρουν τι να κάνουν.

Τότε η Σαρλότ είπε: «Θα το κάνω εγώ. Θα πάω».

«Σαρλότ!», μурμουρίσε το πιο γέρικο πρόβατο. «Δεν υπάρχει περίπτωση! Ένα πρόβατο δεν κυκλοφορεί στην κοιλάδα ποτέ μόνο του».

Τα άλλα πρόβατα ήταν ανήσυχα. Μα η Σαρλότ δεν άκουγε κανέναν. Είχε ήδη φύγει, για να βρει τον δρόμο προς την κοιλάδα. Ταξίδεψε πέρα από τα χωράφια, πέρασε μέσα από το ρέμα και πάνω από το βουνό.

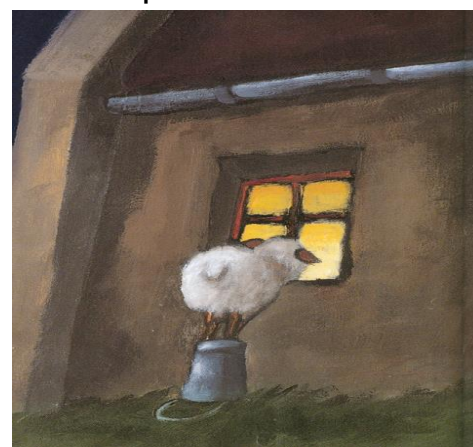
Φτάνοντας σε έναν πολυσύχναστο δρόμο, είχε ήδη βραδιάσει. Στάθηκε και έβλεπε τα αυτοκίνητα που περνούσαν.

Ένας οδηγός φορτηγού είδε τη Σάρλοτ και σταμάτησε στον δρόμο. «Πηγαίνεις στην κοιλάδα;», την ρώτησε. Η Σαρλότ κούνησε το κεφάλι.

Ήταν τόσο ωραίο να ταξιδεύει με ταχύτητα στο φορτηγό, που η Σαρλότ σχεδόν λυπήθηκε όταν έφτασε στο σπίτι του ιδιοκτήτη της φάρμας.

Ο ιδιοκτήτης της φάρμας κοιμόταν, όταν η Σάρλοτ κοίταξε μέσα από το παράθυρό του, ακουμπώντας το με τη μύτη της.

«Είναι η Σαρλότ», είπε αυτός. «Και είναι μόνη της. Κάτι άσχημο πρέπει να έχει συμβεί».

Η Σαρλότ και ο ιδιοκτήτης της φάρμας ξεκίνησαν με το τρακτέρ, για να βρουν τα άλλα πρόβατα. Όταν έφθασαν, ο φτωχός βοσκός ήταν ακόμη τραυματισμένος στο έδαφος. Ο ιδιοκτήτης της φάρμας τον πήρε αμέσως στο νοσοκομείο.

Ο βοσκός είχε το πόδι του στον γύψο για έξι εβδομάδες, μέχρι να μπορεί να επιστρέψει στα πρόβατά του. Όταν επέστρεψε, χάρισε στη Σαρλότ ένα μεγάλο χαμόγελο. Από τότε και μετά, η Σαρλότ μπορούσε να περιπλανιέται ελεύθερα, όπως πάντοτε ήθελε.

Η Γενναία Σαρλότ

Ερωτήσεις:

1. Ποιος ήταν ο Τζακ;

2. Τι προσπαθούσε να κάνει ο Τζακ με τη Σαρλότ;

3. Γράψε δύο διαφορές της Σαρλότ από τα άλλα πρόβατα:

1. _____

2. _____

4. Στη δεύτερη εικόνα της πρώτης σελίδας, πού στέκεται η Σαρλότ;

A) στο αγαπημένο της μέρος

B) δίπλα στο ρέμα

Γ) στη φάρμα

Δ) στην κρυψώνα της

5. Γιατί ο Τζακ δεν καταλάβαινε ότι η Σαρλότ έφευγε τα βράδια;

6. Γιατί ο βοσκός βρέθηκε στο έδαφος;

A) Δεν ήθελε να επισκεφτεί τον ιδιοκτήτη της φάρμας.

B) Είχε σπάσει το πόδι του.

Γ) Ήθελε να πάει για ύπνο.

Δ) Για να κοιτάζει το φεγγάρι.

7. Πού έπρεπε να πάνε τα ζώα, για να καλέσουν βοήθεια για τον βοσκό;

8. Γράψε έναν λόγο, γιατί ο Τζακ ήταν η καλύτερη επιλογή να πάει να φέρει βοήθεια.

Γράψε έναν λόγο, γιατί ο Τζακ ΔΕΝ ήταν η καλύτερη επιλογή να πάει να φέρει βοήθεια.

9. Πώς ένιωσε το γέρικο πρόβατο, όταν η Σαρλότ έφυγε, για να φέρει βοήθεια;

- A) ευτυχία
- B) ανακούφιση
- Γ) ανησυχία
- Δ) θυμό

10. Γιατί η Σαρλότ δεν μπορούσε να ακούσει τι έλεγαν τα άλλα πρόβατα;

11. Πότε η Σαρλότ έφθασε στον δρόμο;

12. Τι έκανε η Σαρλότ, όταν έφτασε στον δρόμο;

- A) Περπάτησε προς τον δρόμο του ιδιοκτήτη της φάρμας.
- B) Στάθηκε και παρακολουθούσε την κίνηση στον δρόμο.
- Γ) Προσπάθησε να διασχίσει τον δρόμο.
- Δ) Έγνεψε σε ένα φορτηγό να σταματήσει.

13. Γιατί ένιωσε σχεδόν λυπημένη η Σαρλότ που έφτασε στο σπίτι του ιδιοκτήτη της φάρμας;

- A) Πεθύμησε τα άλλα πρόβατα.
- B) Έπρεπε να ξυπνήσει τον ιδιοκτήτη της φάρμας.
- Γ) Της άρεσε η διαδρομή με το φορτηγό.
- Δ) Ανησυχούσε πολύ για τον βοσκό.

14. Πώς κατάλαβε ο ιδιοκτήτης της φάρμας ότι κάτι δεν πήγαινε καλά;

A) Η Σαρλότ ήταν εντελώς μόνη.

B) Του το είπε η Σαρλότ.

Γ) Η Σαρλότ ήρθε με φορτηγό.

Δ) Η Σαρλότ φαινόταν λυπημένη.

15. Τι έκαναν, μαζί, η Σαρλότ και ο ιδιοκτήτης της φάρμας;

16. Πόσον καιρό ο βοσκός είχε στον γύψο το πόδι του;

17. Γιατί ο βοσκός χάρισε ένα χαμόγελο στη Σαρλότ;

18. Βάλε τα γεγονότα της ιστορίας σε σειρά.

Το πρώτο έχει γίνει για σένα:

___ Ο βοσκός πήγε στο νοσοκομείο.

___ Η Σαρλότ πήγε στην κοιλάδα.

1 Ο βοσκός χρειάστηκε βοήθεια.

___ Ο ιδιοκτήτης της φάρμας βρήκε τον βοσκό.

From *Brave Charlotte*. Text copyright © 2005 by Ana Stohner. Illustrations copyright ©2005 by Henrike Wilson. Translation copyright © 2005 by Alyson Cole. Translated from the original German by Alyson Cole. Reprinted by permission of Bloomsbury USA. All rights reserved.

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Το Ταλέντο του Τσάρλι

Το καλοκαίρι μόλις είχε φτάσει. Ο Τσάρλι φύτευε σπόρους στον κήπο του, μπροστά από το σπίτι του. Κάποια στιγμή, σήκωσε το κεφάλι του και είδε τον φίλο του, τον Ντέιβ, να τρέχει προς το μέρος του. Σταμάτησε ό,τι έκανε.

«Τι κάνεις φέτος το καλοκαίρι;», τον ρώτησε ο Τσάρλι.

«Η ποδοσφαιρική ομάδα μου προπονείται για ένα μεγάλο τουρνουά. Φέτος, πιστεύω ότι μπορούμε να κερδίσουμε», απάντησε ο Ντέιβ.

«Ουάου, ... αυτό ακούγεται τέλειο».

Καθώς ο Ντέιβ έφευγε, ο Τσάρλι συνέχισε να φυτεύει τους σπόρους του. «Μακάρι να ήμουν και εγώ σε μία ομάδα ποδοσφαίρου», σκέφτηκε, «πρέπει να αρχίσω να προπονούμαι».

Την επόμενη εβδομάδα, ο Τσάρλι πήγε σε ένα γήπεδο. Γνώριζε μία ομάδα παιδιών που έπαιζαν ποδόσφαιρο εκεί. Ο Τσάρλι μπήκε στο παιχνίδι τους, μα τα πράγματα δεν πήγαν καλά. Μπέρδεψε τα πόδια του και έβαλε αυτογκόλ. Όταν τέλειωσε το παιχνίδι, κατάλαβε ότι το ποδόσφαιρο δεν έκανε γι' αυτόν.

Ο Τσάρλι έσυρε τα πόδια του προς το σπίτι και άρχισε να δουλεύει στον κήπο του. Σε μια στιγμή, είδε την Γιαν να περπατά στον δρόμο.

«Γεια σου, Γιαν!», φώναξε, «τι σκοπεύεις να κάνεις το καλοκαίρι;».

Η Γιαν απάντησε: «Τραγουδάω πολύ. Η χορωδία μου ετοιμάζεται για μια μεγάλη συναυλία».

Ο Τσάρλι αναστέναξε. Σκέφτηκε ότι αυτό ακούγεται διασκεδαστικό και ψιθύρισε: «Εύχομαι να ήξερα να τραγουδώ ...».

Ξαφνικά, το σκάψιμο στον κήπο τού φάνηκε σαν ένας ανόητος τρόπος, για να περάσει κάποιος το καλοκαίρι του.

Μερικές εβδομάδες αργότερα, ο Τσάρλι είδε ένα φυλλάδιο για ένα νέο μουσικό συγκρότημα. Πήγε να δοκιμάσει. Καθώς τραγουδούσε, η φωνή του τσίριζε. Ένας από τους κριτές έκανε έναν μορφασμό. Ο Τσάρλι κατάλαβε ότι δεν θα τον επέλεγαν.

Ο Τσάρλι πήγε σπίτι του και φύτεψε λίγους σπόρους. «Όλοι οι φίλοι μου έχουν κάποιο ταλέντο», σκέφτηκε. Μακάρι να μπορούσα να ήμουν και εγώ πολύ καλός σε κάτι.

Για το υπόλοιπο του καλοκαιριού, ο Τσάρλι συνέχισε να ψάχνει ποιο ταλέντο μπορεί να έχει. Μετά από κάθε νέα προσπάθεια, ο Τσάρλι επέστρεφε σπίτι με το κεφάλι κάτω και περνούσε χρόνο στον κήπο του.

Προς το τέλος του καλοκαιριού, ο Τσάρλι είδε ξανά τους φίλους του τον Ντέιβ και την Γιαν.

«Πώς ήταν το μεγάλο τουρνουά ποδοσφαίρου;», ρώτησε.

«Κερδίσαμε!», απάντησε ο Ντέιβ.

«Και πώς ήταν η συναυλία;», ρώτησε ο Τσάρλι την Γιαν.

«Είναι αύριο. Η χορωδία μας προετοιμάστηκε πολύ σκληρά και εγώ θα τραγουδήσω ένα τραγούδι μόνος μου!».

«Συγχαρητήρια», τους είπε ο Τσάρλι. «Εύχομαι να ήμουν κι εγώ καλός σε κάτι, για να είμαι περήφανος».

«Αστειεύεσαι;», ρώτησε η Γιαν. «Τα λαχανικά στον κήπο σου είναι τεράστια! Κάθε φορά που προσπαθώ να φυτέψω κάτι, αυτό γίνεται καφέ και ξηραίνεται».

«Αλήθεια; Δεν πίστευα ποτέ ότι η κηπουρική ήταν κάτι ιδιαίτερο». Ο Τσάρλι χαμογέλασε.

«Γιατί δεν έρχεστε και οι δυο αύριο, για να γιορτάσουμε την επιτυχία του Ντέιβ στο ποδόσφαιρο; Η μαμά μου θα ετοιμάσει δείπνο με λαχανικά από τον κήπο μου και μετά μπορούμε να πάμε στη συναυλία της Γιαν!».

Το Ταλέντο του Τσάρλι

Ερωτήσεις:

1. Πού βρισκόταν ο Τσάρλι στην αρχή της ιστορίας;

- A) Στον κήπο του.
- B) Στο σχολείο.
- Γ) Στον δρόμο.
- Δ) Στο σπίτι του.

2. Ποιος έκανε προπόνηση για το τουρνουά ποδοσφαίρου;

3. Γράψε δύο πράγματα που έκανε ο Τσάρλι στον αγώνα ποδοσφαίρου;

- 1. _____
- 2. _____

4. Στην ιστορία λέει: «Ο Τσάρλι έσυρε τα πόδια του προς το σπίτι». Τι δείχνει αυτό, για το πώς ένιωθε ο Τσάρλι;

- A) Ήθελε να χορέψει.
- B) Ήταν λυπημένος.
- Γ) Ήταν αγχωμένος.
- Δ) Ήθελε να πάει στον κήπο.

5. Πώς σκόπευε να περάσει το καλοκαίρι του η Γιαν;

6. Πώς ένιωσε ο Τσάρλι για την κηπουρική, την πρώτη φορά που μίλησε με την Γιαν;

7. Για ποιο θέμα έγραφε το φυλλάδιο που βρήκε ο Τσάρλι;

A) Για έναν ποδοσφαιρικό αγώνα.

B) Για έναν όμιλο κηπουρικής.

Γ) Για μία καλοκαιρινή συναυλία.

Δ) Για ένα μουσικό συγκρότημα.

8. Γιατί κάποιος από τους κριτές έκανε έναν μορφασμό;

9. Τι έκανε ο Τσάρλι κάθε φορά που δοκίμαζε μια νέα δραστηριότητα;

10. Από πού καταλαβαίνεις ότι η ομάδα ποδοσφαίρου του Ντέιβ ήταν καλή;

11. Ποιου τα λαχανικά έγιναν καφέ και ξηράθηκαν;

A) Του Τσάρλι.

B) Το Ντέιβ.

Γ) Της Γιαν.

Δ) Της μητέρας του Τσάρλι.

12. Σε τι ήταν πολύ καλός ο Τσάρλι;

13. Τι κατάλαβε ο Τσάρλι στο τέλος της ιστορίας, με τη βοήθεια της Γιαν;

A) Ότι ήταν ήδη πολύ καλός σε κάτι.

B) Ήταν καλός στο ποδόσφαιρο.

Γ) Η κηπουρική είναι δύσκολη δουλειά.

Δ) Οι φίλοι του είχαν περισσότερο ταλέντο από εκείνον.

14. Στο τέλος της ιστορίας, γιατί ο Τσάρλι προσκάλεσε τους φίλους του στο σπίτι του;

- A) Για να γιορτάσουν το τέλος του καλοκαιριού.
- B) Για να γιορτάσουν όλοι τα ταλέντα τους.
- Γ) Για να παίξουν ποδόσφαιρο.
- Δ) Για να τους μάθει κηπουρική.

15. Τι έψαχνε ο Τσάρλι όλο το καλοκαίρι;

- A) Περισσότερη ώρα, για να δουλεύει στον κήπο του.
- B) Διαφορετικούς φίλους, για να παίζει μαζί τους.
- Γ) Έναν νέο τόπο να πάει και να δει.
- Δ) Κάτι στο οποίο ήταν πολύ καλός.

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Λουλούδια στην Οροφή

της Ίνγκμπιορνγκ Σινγκουρνταρντοτίρ

Να σας μιλήσω για μια γιαγούλα που ξέρω; Είναι μια πολύ παράξενη ηλικιωμένη γυναίκα, τόσο γεμάτη με ζωή! Το πραγματικό της όνομα είναι Γκαντζιόνα, αλλά εγώ τη φωνάζω γιαγιά Γκαν. Προτού μετακομίσει στην πολυκατοικία, όπου μένω, ζούσε στην εξοχή. Το σπίτι της, εκεί στη φάρμα, έμοιαζε με κουκλόσπιτο. Είχε μικρούλικά παράθυρα και η οροφή ήταν καλυμμένη με γρασίδι. Υπήρχαν και λουλούδια που φύτρωναν στην οροφή!

Η γιαγιά Γκαν ζούσε ολομόναχη στη φάρμα, αλλά δεν ένιωθε ποτέ μοναξιά, επειδή είχε πολλά ζώα, με τα οποία έπαιζε: μια αγελάδα, επτά χήνες, δύο πρόβατα και μία γάτα.

Μία μέρα η γιαγιά Γκαν αρρώστησε.

«Δεν είσαι σοβαρά άρρωστη, όμως πρέπει να μετακομίσεις στην πόλη», είπε ο γιατρός. «Δεν είναι πολύ σοφό να ζεις εδώ πέρα ολομόναχέ σου. Η αγελάδα σου δεν μπορεί να μου τηλεφωνήσει, αν σπάσεις το πόδι σου, έξω στην αυλή!»

«Μπορώ να φροντίζω τον εαυτό μου!», απάντησε η γιαγιά Γκαν. Μετά, ωστόσο, σκέφτηκε πως, ίσως, είχε πλάκα αν ζούσε στην πόλη.

«Εντάξει!», είπε ξαφνικά. «Θα μετακομίσω στην πόλη».

Σύντομα, πούλησε τη φάρμα της και αγόρασε ένα διαμέρισμα στην πολυκατοικία μας.

Τι θα έκανε, όμως, με τα ζώα; Δεν μπορούσε να τα πάρει στην πόλη, μαζί της, μπορούσε; Ευτυχώς, οι άνθρωποι της γειτονικής φάρμας προσφέρθηκαν να φροντίζουν τα ζώα. Ακόμη κι έτσι, όμως, ήταν πολύ δύσκολο για τη γιαγιά Γκαν να αποχαιρετήσει τους φίλους της, τα ζώα. Ήταν τόσο στενοχωρημένη, που αποφάσισε να πάρει τον γάτο της, τον Ρόμπερτ, μαζί της.

Η γιαγιά Γκαν πακέταρε όλα της τα πράγματα και, σύντομα, πήρε τον δρόμο για το νέο της σπίτι. Ήταν πολύ ενθουσιασμένη και ανυπομονούσε να δει την πόλη.

Κι εγώ ήμουν πολύ ενθουσιασμένος! Ανυπομονούσα να μάθω ποιος θα μετακόμιζε στο διαμέρισμα, απέναντι από το δικό μας. Ίσως, να ήταν ένα μικρό

αγόρι, με το οποίο θα μπορούσα να παίζω. Αλλά μετακόμισε η γιαγιά Γκαν. Ευτυχώς, που, τουλάχιστον, είχε και γάτα.

Η γιαγιά Γκαν δεν ενθουσιάστηκε και πολύ, όταν αντίκρισε το νέο της διαμέρισμα.

«Αυτό είναι απαίσιο!», είπε. «Οι τοίχοι είναι όλοι λείοι και άσπροι. Και, για κοίταξε εκείνα τα παράθυρα! Είναι υπερβολικά μεγάλα!». Και, μετά, σώπασε.

«Επιστρέφω σπίτι!», είπε, και έκανε να φύγει.

Τότε, ξαφνικά, τσίριξε. Ο Ρόμπερτ, ο γάτος, είχε μόλις πηδήξει από το παράθυρο!

«Μην ανησυχείς», της είπα αμέσως. «Πήδηξε, απλώς, έξω στο μπαλκόνι. Δες!».

Η γιαγιά Γκαν όρμησε στο μπαλκόνι, προσπερνώντας με. Όταν, όμως, έφτασε εκεί, ξέχασε εντελώς τον Ρόμπερτ. Το μπαλκόνι ήταν τεράστιο και μπορούσε να βλέπει τα βουνά πέρα μακριά, ακόμη και λίγο από θάλασσα. Η γιαγιά Γκαν χαμήλωσε το σώμα της, έτσι ώστε να μην βλέπει τις στέγες των σπιτιών, μόνο τα βουνά και τον ουρανό. Η γιαγιά Γκαν αποφάσισε, τελικά, να μείνει.

Την επόμενη μέρα, όμως, που πήγα να τη βοηθήσω να ξεπακετάρει, πάλι φαινόταν λυπημένη.

«Είσαι αναστατωμένη, επειδή όλα σου τα ζώα είναι τόσο μακριά;», τη ρώτησα.

«Ναι, θαρρώ πως μου λείπουν», αναστέναξε.

«Τότε, γιατί δεν πας να τα φέρεις;», τη ρώτησα.

Η γιαγιά Γκαν μου έκλεισε συνωμοτικά το μάτι και μου έσκασε ένα πλατύ αστείο χαμόγελο.

Δεν ήταν κανένας στο σπίτι, όταν πήγα να την επισκεφθώ την επόμενη μέρα. Η γιαγιά είχε πάει στην εξοχή με το λεωφορείο. Το βράδυ εκείνης της μέρας, με ξύπνησε ένα περίεργο κακάρισμα, που ερχόταν από τις σκάλες. Τι μπορούσε να ήταν; Μα φυσικά! Οι κότες! Πρέπει να φοβήθηκαν να ανέβουν με τον ανελκυστήρα!

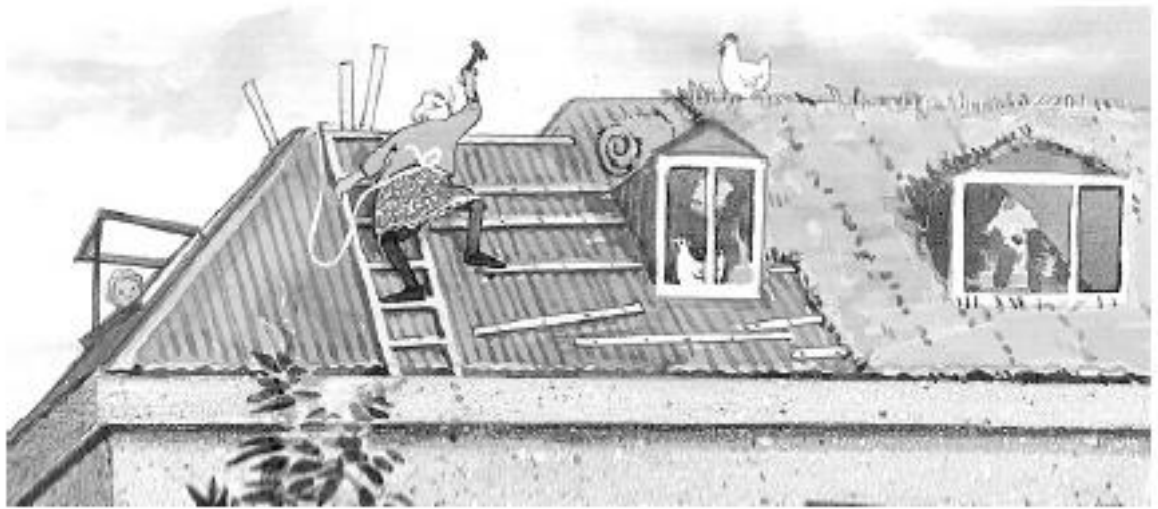
Την επόμενη μέρα, βοήθησα τη γιαγιά Γκαν να ταΐσει τις κότες.

«Νιώθω σαν να είμαι πίσω στο σπίτι μου», είπε. Οι κότες καθαρίζουν γύρω μου και, αν κατά κάποιο τρόπο ξεχαστώ, φαντάζομαι πως τα βουνά που βλέπω είναι εκείνα που είναι κοντά στη φάρμα μου. Το μόνο που λείπει είναι η μυρωδιά του χώματος και του γρασιδιού. Ξαφνικά, γούρλωσε τα μάτια της και σηκώθηκε όρθια. Ήταν φανερό πως της είχε έρθει μια νέα ιδέα.

«Λοιπόν», είπε. «Δεν νομίζεις ότι θα ήταν ωραία να έχουμε λίγο γρασίδι στην οροφή; Νομίζω χρειάζεται να πάμε στην πόλη αύριο!».

Και κάναμε ακριβώς αυτό.

Όταν επιστρέψαμε σπίτι, η γιαγιά Γκαν μετέφερε τα κομμάτια του χορτοτάπητα πάνω στην οροφή. Τα τοποθέτησε με προσοχή και τα στερέωσε, ώστε να μην πέσουν.

Η γιαγιά Γκαν είναι πολύ πιο χαρούμενη τώρα. Δημιούργησε ένα μικρό κομμάτι εξοχής, εδώ, στην πόλη. Ο κήπος της, στην οροφή, της αρέσει τόσο όσο και ο κήπος της στην παλιά της φάρμα. Φυτρώνουν και λουλούδια στην οροφή.

Η γιαγιά Γκαν δεν μοιάζει με κανέναν που ξέρω. Μπορεί να κάνει τα πάντα! Υπάρχει ένα μόνο πράγμα που την απασχολεί τώρα. «Πώς θα χωρέσει η αγελάδα, μέσα στον ανελκυστήρα;»!

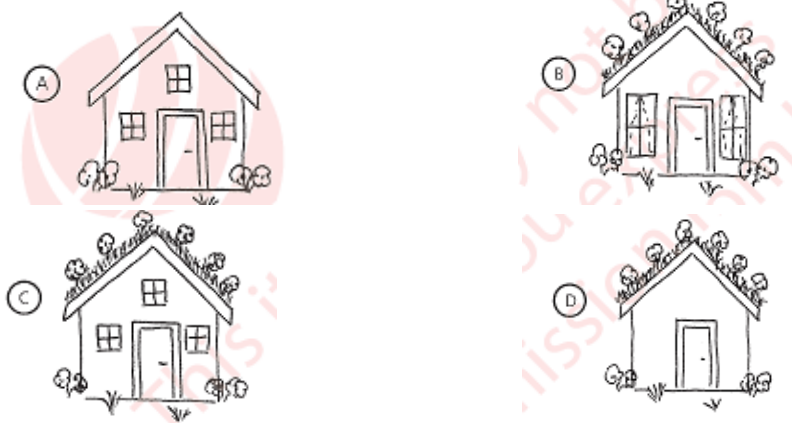
Λουλούδια στην Οροφή

Ερωτήσεις:

1. Ποιος αφηγείται την ιστορία;

- A) Μία γιαγιά.
- B) Ένα παιδί.
- Γ) Ένας γιατρός.
- Δ) Ένας κτηνοτρόφος.

2. Ποιο από τα πιο κάτω σπίτια μοιάζει περισσότερο με το σπίτι της Γιαγιάς Γκαν, στη φάρμα;

3. Γιατί ο γιατρός πίστευε πως η γιαγιά Γκαν έπρεπε να μετακομίσει, στην πόλη;

- A) Επειδή ήταν μόνη, χωρίς τους φίλους της.
- B) Για να μπορέσει να ζήσει με τους συγγενείς της.
- Γ) Επειδή δεν μπορούσε να φροντίσει τα ζώα της.
- Δ) Σε περίπτωση που χρειαζόταν κάποιον/α να τη φροντίζει.

4. Ποιος προσφέρθηκε να φροντίσει τα ζώα της γιαγιάς Γκαν, όταν εκείνη μετακόμισε στην πόλη;

- A) Οι άνθρωποι της γειτονικής φάρμας.
- B) Ο γιατρός.
- Γ) Η οικογένεια της γιαγιάς Γκαν.
- Δ) Ο Ρόμπερτ.

5. Στη γιαγιά Γκαν δεν άρεσαν οι τοίχοι και τα παράθυρα, στο νέο της διαμέρισμα, και έτσι ήταν λυπημένη. Για ποιον άλλο λόγο ήταν λυπημένη;

A) Ήταν άρρωστη.

B) Της έλειπε η γάτα της.

Γ) Δεν της άρεσε το μπαλκόνι.

Δ) Νοσταλγούσε το σπίτι της.

6. Γιατί η γιαγιά Γκαν τσίριξε, όταν ο γάτος της πήδηξε έξω από το παράθυρο;

7. Όταν η γιαγιά Γκαν βρισκόταν έξω στο μπαλκόνι, χαμήλωσε το σώμα της, έτσι ώστε να μη βλέπει καθόλου τις οροφές των σπιτιών, μόνο τα βουνά και τον ουρανό. Γιατί το έκανε αυτό;

8. Βρες το μέρος του κειμένου, που είναι δίπλα από αυτήν την εικόνα της γιαγιάς Γκαν: Γιατί η γιαγιά έκλεισε το μάτι συνωμοτικά και χαμογέλασε στο αγόρι;

9. Γράψε δύο πράγματα που έκανε η γιαγιά Γκαν και τη βοήθησαν να νιώσει το νέο της διαμέρισμα σαν το σπίτι της.

1. _____

2. _____

10. Στο τέλος της ιστορίας, πώς ένωσε η γιαγιά Γκαν για το νέο της σπίτι;

11. Η τελευταία πρόταση του κειμένου είναι: «Πώς θα χωρέσει η αγελάδα, μέσα στον ανελκυστήρα;»!

Γιατί το κείμενο τελειώνει με αυτήν την ερώτηση;

- A) Για να προσθέσει κάτι αστείο στην ιστορία.
- B) Για να εξηγήσει το ηθικό δίδαγμα της ιστορίας.
- Γ) Για να κάνει την ιστορία πιστευτή.
- Δ) Για να βοηθήσει τον/την αναγνώστη/στρια να καταλάβει τι έγινε.

12. Ποια ήταν τα συναισθήματα του αγοριού για τη γιαγιά Γκαν, στην αρχή, όταν μετακόμισε και ποια στο τέλος της ιστορίας; Με βάση ό,τι διάβασες, περίγραψε το κάθε συναίσθημα και δικαιολόγησε γιατί αυτά άλλαξαν.

13. Ποιο από τα ακόλουθα μπορεί να μάθει κανείς, διαβάζοντας αυτήν την ιστορία;

- A) Αν οι ηλικιωμένοι άνθρωποι αλλάξουν τον χώρο όπου ζουν, δεν μπορούν πια να είναι χαρούμενοι.
- B) Μπορείς να νιώσεις έναν νέο χώρο σαν το σπίτι σου, όταν εκεί μεταφέρεις δικά σου πράγματα.
- Γ) Μπορείς να συνηθίσεις τη συμβίωση με ζώα, ακόμα και αν κάνουν θόρυβο.
- Δ) Παιδιά και ηλικιωμένοι δεν μπορούν να είναι φίλοι.

Flowers on the Roof by Ingibjorg Sigurdardottir, illustrated by Brian Pilkington and published by Mal Og Menning (www.malogmenning.is), 1985, is reproduced by kind permission of the author.

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Το Δελφίνι Διασώστης

Από τον: Ουέιν Γκρόβερ

Σήμερα, ο Έμος και εγώ είχαμε σχεδόν αποφασίσει να μην πάμε κατάδυση για θησαυρό. Ο καιρός φαινόταν απειλητικός, παρόλο που ο ήλιος περνούσε μέσα από τα σύννεφα. Ο Έμος ξέρει τον καιρό καλύτερα από οποιονδήποτε και δεν του άρεσε αυτό που έβλεπε, καθώς οδηγούσε τη βάρκα στην ανοιχτή θάλασσα.

Έφαξα στη θάλασσα, προς όλες τις κατευθύνσεις, γυρεύοντας τον φίλο μου, το δελφίνι. Του είχα σώσει τη ζωή, κόβοντας ένα μεγάλο αγκίστρι από την ουρά του, όταν ήταν μωρό. Τον ονόμασα Μπόμπο και από τότε ήταν ο υποβρύχιος σύντροφός μου.

Ο Μπόμπο κολυμπούσε στο πλάι μου, όταν ανακάλυψα το ναυάγιο ενός παλιού ισπανικού πλοίου. Ήταν περίπου τρία μίλια από την ακτή και σε βάθος είκοσι μέτρα. Ο Μπόμπο παρακολουθούσε κάθε μου κίνηση, όταν βρήκα το πρώτο χρυσό νόμισμα. Την στιγμή εκείνη, έβγαλα με μία φουσαλίδα «κραυγή χαράς!» και ο Μπόμπο πρόσθεσε τους δικούς του ήχους δελφινιού. Είχαμε βρει μόνο λίγα χρυσά νομίσματα, αλλά ήταν μια όμορφη περιπέτεια!

«Έρχεται καταρακτώδης βροχή, με δυνατό άνεμο», είπε ο Έμος, ρίχνοντας μια ματιά στη βάρκα, που ανεβοκατέβαινε. Αναρωτιόμουν αν το δελφίνι μου θα εμφανιζόταν σε μια θυελλώδη ημέρα, όπως αυτή. Δεν φαινόταν κανένα πτερύγιο στη θάλασσα. Αισθάνθηκα το πρώτο καμπανάκι ανησυχίας.

«Αυτό είναι. Ρίξε, άγκυρα», είπα στον Έμος. Φόρεσα την στολή κατάδυσης, πήρα μια μποτίλια, που αποθηκεύει σαράντα πέντε λεπτά αέρα και έπεσα στη θάλασσα. Βούτηξα κάτω κάτω, μέχρι να εμφανιστεί ο πάτος του ωκεανού. Πέρασαν σχεδόν τριάντα λεπτά και το μόνο που είχα δει ήταν βράχοι και ακόμη περισσότεροι βράχοι. Έχασα τα περίεργα μάτια του Μπόμπο να με παρακολουθούν. Τότε, καθώς ο μετρητής αέρα έδειχνε ότι ήρθε η ώρα να ανεβώ στην επιφάνεια, είδα μια λάμψη από μέταλλο. Ήταν οι κρίκοι μιας χρυσής αλυσίδας! Τράβηξα απαλά την αλυσίδα και έβγαινε, σιγά-σιγά από την άμμο, εκατοστό-εκατοστό, μόνο για μισό μέτρο. Τότε, σφηνώθηκε σφιχτά στον πάτο.

Δεν υπήρχε αέρας στο ρεζερβουάρ μου. Έπρεπε να ανέβω στην επιφάνεια... τώρα! Προσπάθησα για άλλη μια φορά να τραβήξω την αλυσίδα, αλλά ήταν καλά σφηνωμένη.

Όταν έφτασα στην επιφάνεια, ο Έμος, κουνούσε τα χέρια του τρελά. Προτού προλάβω να του πω τι βρήκα, είπε, «Πρέπει να τραβήξουμε πάνω την άγκυρα. Υπάρχει προειδοποίηση για έντονη καταιγίδα. Ας κουνηθούμε!».

«Έμος, περίμενε. Βρήκα χρυσό! Υπάρχει μια χρυσή αλυσίδα με πετράδια, που πρέπει να ζυγίζει πέντε κιλά, αλλά είναι σφηνωμένη. Θέλω να πάω πίσω και να την πάρω. Αξίζει μια περιουσία!».

«Ουάου», είπε ο Έμος. «Τα κύματα της θύελλας θα έχουν ύψος έως τέσσερα μέτρα. Χρυσός ή όχι, πρέπει να τα μαζεύουμε και να φεύγουμε». Η κατάσταση φαινόταν πολύ δύσκολη, με κεραυνούς, και τον ήχο των βροντών να κυλούν στα κύματα.

«Έμος, έχεις δίκιο, αλλά τι γίνεται με τον θησαυρό μας;», υποστήριξα. «Θα πάρω μία νέα μποτίλια κατάδυσης και θα επιστρέψω, για να ελευθερώσω την αλυσίδα».

Η βάρκα τεντώθηκε στα σχοινιά της άγκυρας.

Ο άνεμος έβγαζε βρυχηθμούς και η βροχή τρυπούσε τα πρόσωπά μας. «Εντάξει», είπε ο Έμος. «Τα σχοινιά μπορεί να κρατήσουν τη βάρκα για άλλα πέντε λεπτά, όχι περισσότερο».

Πήδηξα στο νερό και βούτηξα κατευθείαν προς τα κάτω. Εκεί ήταν. Η αλυσίδα βρισκόταν στον βυθό σαν ένα κουλουριασμένο χρυσό φίδι. Έσκαφα βαθιά και ακόμα πιο βαθιά. Φαινόταν να μην υπάρχει τέλος. Ήταν μια μάχη ενάντια στον χρόνο. Έπρεπε να ελευθερώσω την αλυσίδα και να επιστρέψω. Κοίταξα το ρολόι μου. Τέσσερα λεπτά είχαν περάσει. Τα τεράστια κύματα μπορεί να είχαν ήδη διαλύσει τη βάρκα.

Τότε, τα δάκτυλά μου άγγιξαν κάτι διαφορετικό, ένα μενταγιόν με ρουμπίνι, στο τέλος της αλυσίδας. Όλη η αλυσίδα είχε μήκος περίπου ενάμιση μέτρο, με διαμάντια σε κάθε πέμπτο κρίκο της και ήταν απίστευτα όμορφη. Η καρδιά μου χτύπησε με ενθουσιασμό, καθώς την τυλίχτηκα γύρω από το αριστερό μου χέρι. Πιθανότατα βρισκόμουν πολύ κοντά σε έναν ακόμα μεγαλύτερο θησαυρό, αλλά ο χρόνος μου τελείωνε. Έπρεπε να ανέβω στην επιφάνεια της θάλασσας.

Όταν έφτασα στην επιφάνεια, τα κύματα τράνταξαν το σώμα μου, μπροστά και πίσω. Η βάρκα είχε φύγει! Ήμουν χαμένος και μόνος, σε μια φουρτουνιασμένη θάλασσα. Τα σύννεφα της καταιγίδας ήταν τόσο μαύρα, που έμοιαζε νύχτα. Ένα κρύο με διαπέρασε. Η βροχή ήταν τόσο δυνατή και δεν μπορούσα να καταλάβω πού ήταν η ακτή.

Για ώρες, αγωνίστηκα να επιπλέω, να προσπαθώ να αναπνεύσω, καθώς, κάθε κύμα που περνούσε, με χτυπούσε στο πρόσωπο.

Μόνος, κουρασμένος και παγωμένος, κατάλαβα ότι μπορεί να είναι η τελευταία μου μέρα στη γη. Και για ποιον λόγο; Μία χρυσή άγκυρα με παρέσυρε στον βυθό της θάλασσας.

Ήμουν τόσο κουρασμένος που δεν μπορούσα να κινηθώ. Η αγωνία μου ήταν μεγάλη. Με το δεξί μου χέρι, άγγιξα τη βαριά αλυσίδα, που ήταν ακόμα τυλιγμένη στο αριστερό μου χέρι. Ξετυλίγοντας την αλυσίδα και ανοίγοντας πλατιά τα δάχτυλά μου, την άφησα αργά να γλιστρήσει προς τα κάτω, πίσω στον βυθό, όπου ήταν ξαπλωμένη για σχεδόν 300 χρόνια.

«Βοήθησέ με!», φώναξα στο σκοτάδι. «Κάποιος, σε παρακαλώ, βοήθησέ με!», φώναξα, γνωρίζοντας ότι δεν υπήρχε κανείς να ακούσει.

Μπάμπ! Μπάμπ! Ξαφνικά το νερό κοντά μου τινάχθηκε με ένα δυνατό **ΓΟΥΑΠ**.

Τότε, άκουσα τον πιο γλυκό ήχο που θα ακούσω ποτέ. Ήταν η φλυαρία ενός δελφινιού. «Εσύ είσαι, Μπόμπο;», ψιθύρισα. Ήμουν τόσο εξαντλημένος που δεν μπορούσα να κινήσω τα χέρια μου, αλλά κατάφερα να πιάσω τη ράχη του με τα δύο μου χέρια. Ο Μπόμπο άρχισε να κολυμπά αργά, σύροντάς με στο νερό, κάθε λίγη ώρα.

Συνέχισα να σκέφτομαι. Ποιος θα πιστέψει ποτέ αυτό που μου συμβαίνει; Ούτε εγώ το πίστευα, μα συνέβαινε. Καθώς πλησιάζαμε κοντά στην παραλία, μπορούσα να ακούσω τα κύματα να σκάνε στην ακτή. Ο Μπόμπο με έφερε στην ακτή και τα πόδια μου έπεσαν κάτω. Τα πόδια μου άγγιξαν την παραλία. Ήμουν ασφαλής.

Ο Μπόμπο με πλησίασε και τραγούδησε το χαρούμενο τραγούδι του. Του χρωστάω τη ζωή μου, την οποία ρίσκαρα ανόητα, για μία χρυσή αλυσίδα. Γύρισε, κολύπησε προς την ανοιχτή θάλασσα και χάθηκε από τα μάτια μου. «Ευχαριστώ, Μπόμπο. Σε ευχαριστώ που έσωσες τη ζωή μου», φώναξα.

Το Δελφίνι Διασώστης

Ερωτήσεις:

1. Ποιος είναι ο βασικός σκοπός της πρώτης παραγράφου;

- A) Να δείξει ότι ο Έμος μπορεί να οδηγήσει τη βάρκα.
- B) Να δείξει ότι στη συνέχεια της ιστορίας θα υπάρξει πρόβλημα.
- Γ) Να δείξει ότι ο καιρός ήταν καλός.
- Δ) Να δείξει ότι ο δύτες γνώριζε για τον θησαυρό.

2. Πώς ξεκίνησε η φιλία μεταξύ του δύτες της ιστορίας και του δελφινιού;

- A) Ο δύτες απομάκρυνε ένα αγκίστρι από την ουρά του Μπόμπο.
- B) Ο Μπόμπο βοήθησε τον δύτε να αναζητήσει τον θησαυρό.
- Γ) Ο δύτες έδινε στον Μπόμπο φαγητό κάθε μέρα.
- Δ) Ο Μπόμπο ελευθέρωσε τον δύτε από ένα δίχτυ στη θάλασσα.

3. Βρες το σημείο της ιστορίας με αυτή την εικόνα, ενός σύννεφου βροχής.

Τι ήταν αυτό που έκανε τον δύτε να αισθανθεί το πρώτο καμπανάκι ανησυχίας;

- A) Η βάρκα ήταν τρία μίλια από την ακτή.
- B) Ο Έμος κοιτούσε πέρα από την πλώρη.
- Γ) Δεν υπήρχαν σημάδια από τον Μπόμπο.
- Δ) Δεν υπήρχε άλλος αέρας στην μποτίλια.

4. Τι είδε ο δύτες, καθώς τελείωνε ο αέρας στην μποτίλια κατάδυσης;

- A) ένα βυθισμένο πλοίο
- B) ένα χρυσό νόμισμα
- Γ) ένα σκουριασμένο κανόνι
- Δ) μια χρυσή αλυσίδα

5. Βρες το σημείο της ιστορίας, με αυτή την εικόνα, μιας άγκυρας. Γιατί ο Έμος είπε: «πρέπει να τα μαζεύουμε και να φεύγουμε»

- A) Ερχόταν μεγάλη καταιγίδα.
- B) Ήθελε να ψάξουν για τον Μπόμπο.
- Γ) Η αλυσίδα ήταν πολύ βαριά.
- Δ) Ο αέρας στην μποτίλια αρκούσε μόνο για 45 λεπτά.

6. Πιστεύεις ότι ο δύτης της ιστορίας έπρεπε να βουτήξει στη θάλασσα για δεύτερη φορά; Βάλε ✓ στην επιλογή σου:

___ **Ναι**

___ **Όχι**

Στη συνέχεια, γράψε δύο λόγους, με βάση την ιστορία, για να δικαιολογήσεις την άποψή σου:

1. _____

2. _____

7. Η ιστορία μας προειδοποιεί ότι η βάρκα μπορεί να φύγει, μέχρι ο δύτης καταφέρει να βγει στην επιφάνεια τη δεύτερη φορά. Γράψε δύο στοιχεία από την ιστορία, που μας προειδοποιούν ότι μπορεί να συμβεί αυτό.

1. _____

2. _____

8. Τι φαίνεται εννοεί ο δύτες, όταν χαρακτήρισε την αλυσίδα «χρυσή άγκυρα»;

- A) Κρατούσε τη βάρκα στη θέση της.
- B) Βρισκόταν στον βυθό της θάλασσας.
- Γ) Μπορούσε να ήταν η αιτία να πνιγεί.
- Δ) Θα τον έκανε πλούσιο.

9. Στο τέλος της ιστορίας, πώς κατάφερε ο δύτες, να επιστρέψει στην ακτή;

- A) Κολύμπησε μόνος του μέχρι την ακτή.
- B) Ο Μπόμπο τον κουβάλησε στην ακτή.
- Γ) Ο Έμος τον ανέβασε στη βάρκα.
- Δ) Τα κύματα τον παρέσυραν στην ακτή.

10. Γιατί η παρουσία του Έμος ήταν σημαντική στην ιστορία;

- A) Ήταν φίλος με τον Μπόμπο.
- B) Ήξερε πού ήταν ο θησαυρός.
- Γ) Του άρεσε να κάνει καταδύσεις.
- Δ) Προειδοποιούσε για τον κίνδυνο.

11. Ποια είναι τα δύο σημαντικά μαθήματα, που ο δύτες θα μπορούσε να διδαχθεί από αυτή του την περιπέτεια;

Αξιοποίησε γεγονότα της ιστορίας, για να εξηγήσεις την απάντησή σου.

Adapted from *Dolphin Treasure* by Wayne Grover and illustrated by Jim Fowler, published by HarperCollins Publishers, New York, 1996. An effort has been made to obtain copyright permission.

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Το Μαργαριτάρι

Από τη: Μαίρη Τζόσλιν

Εικονογράφηση: Μάιλ Σο

Κάτω στη θάλασσα, τα παιδιά συνήθιζαν να παίζουν μαζί. Πλούσιοι ή φτωχοί, όλοι συμμετείχαν στα ίδια παιχνίδια. Μια μέρα, πήγαν κατάδυση στα βαθύτερα νερά.

«Κοιτάξτε!», ξεφώνισε ένα αγόρι.
«Κοιτάξτε τι βρήκα!».

«Είναι ένα μαργαριτάρι», είπε ένας άλλος.
«Είναι πανέμορφο».

Τα παιδιά μαζεύτηκαν γύρω του, για να το δουν. Όλοι λαχταρούσαν να το αγγίζουν, καθώς μπορούσαν να δουν πόσο τέλειο και λαμπερό ήταν. Αλλά ποιος θα τολμούσε να κάνει τη μεγάλη ερώτηση...

«Μπορώ να το έχω; Σας παρακαλώ. Είναι τόσο υπέροχο». Ήταν ένα αγόρι που μίλησε πρώτο.

«Κανονικά, ανήκει στον Τζος. Αυτός το βρήκε», είπε ένα από τα κορίτσια.

«Μπορείς να το έχεις, Ρούμπεν», είπε ο Τζος, «επειδή σου αρέσει πραγματικά».

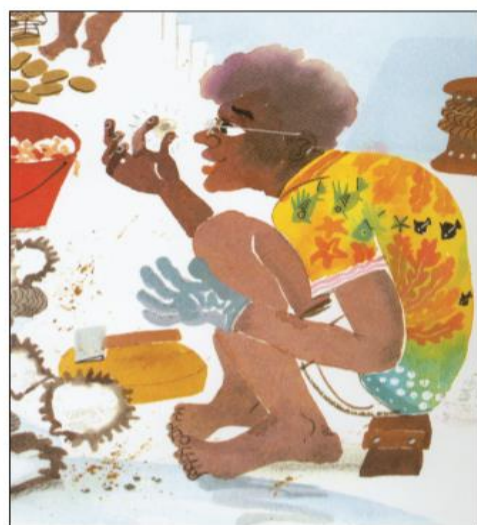
Από εκείνη τη μέρα, τα άλλα παιδιά έβλεπαν πιο αραιά τον Ρούμπεν. Ενώ αυτά έπαιζαν έξω, αυτός έμενε μέσα, διαβάζοντας για μαργαριτάρια. Έμαθε ότι τα μαργαριτάρια μεγαλώνουν μέσα σε στρείδια, ένα είδος οστρακοειδούς που ζει στη θάλασσα.

Όταν οι γονείς του τον ρωτούσαν τι ήθελε για δώρο, πάντα ζητούσε ένα μαργαριτάρι. «Θα γίνω έμπορος μαργαριταριών, όταν μεγαλώσω», είπε.

Έτσι κι έγινε. Άφησε την παραλιακή πόλη, όπου ήταν το σπίτι του, αποχαιρετώντας τους παιδικούς του φίλους.

Ταξίδεψε στη μεγάλη πόλη, όπου τα μαργαριτάρια αγοράζονταν και πωλούνταν. Αντάλλαξε μερικά από τα μικρότερα μαργαριτάρια του για μεγαλύτερα, ωραιότερα.

Ταξίδεψε στην ακτή του ωκεανού, όπου οι φαράδες άδειαζαν τα δίχτυα τους, και έφαχνε τα όστρακα, για καινούρια μαργαριτάρια. Κάθε τόσο έβρισκε ένα που ήταν στρογγυλό και καλό.

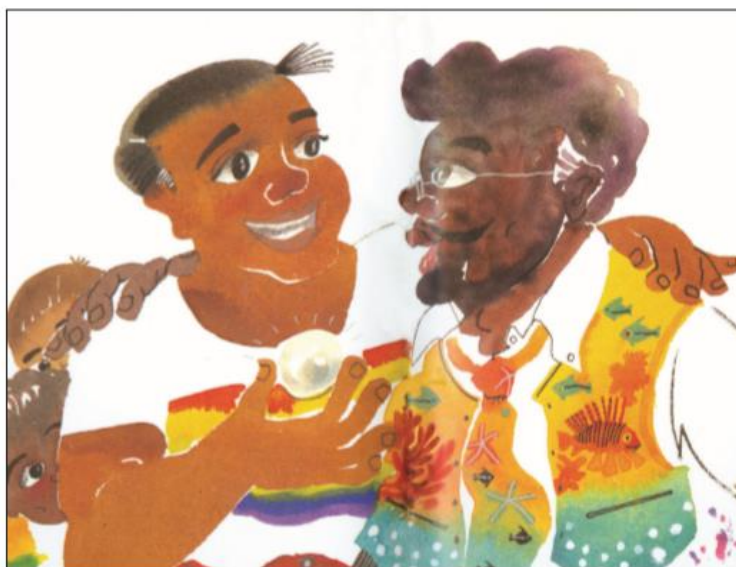
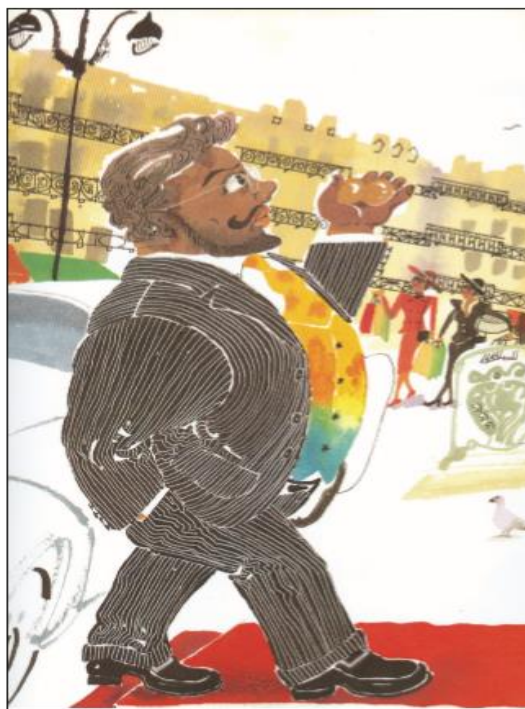

Ο Ρούμπεν ταξίδεψε σε τόπους, όπου οι ψαράδες μαργαριταριών έκαναν κατάδυση στη θάλασσα, για τα ωραιότερα μαργαριτάρια, κάποια χλωμό ασημί, άλλα λαμπερό ρόδινο ροζ. Έγινε ένας πλούσιος άντρας. Άλλοι έμποροι ταξίδευαν οπουδήποτε στον κόσμο, για να τον συναντήσουν και να εμπορευτούν τα μαργαριτάρια τους.

Παρόλο, όμως, που ο Ρούμπεν ήταν πλούσιος, δεν ήταν ευτυχισμένος. Σκεφτόταν, όλο και περισσότερο, την παραλιακή πόλη, όπου έπαιζε ως παιδί. Σκεφτόταν τον φίλο του, τον Τζος, και πόσο γενναιόδωρος στάθηκε, με το να δώσει στον Ρούμπεν το πρώτο του μαργαριτάρι.

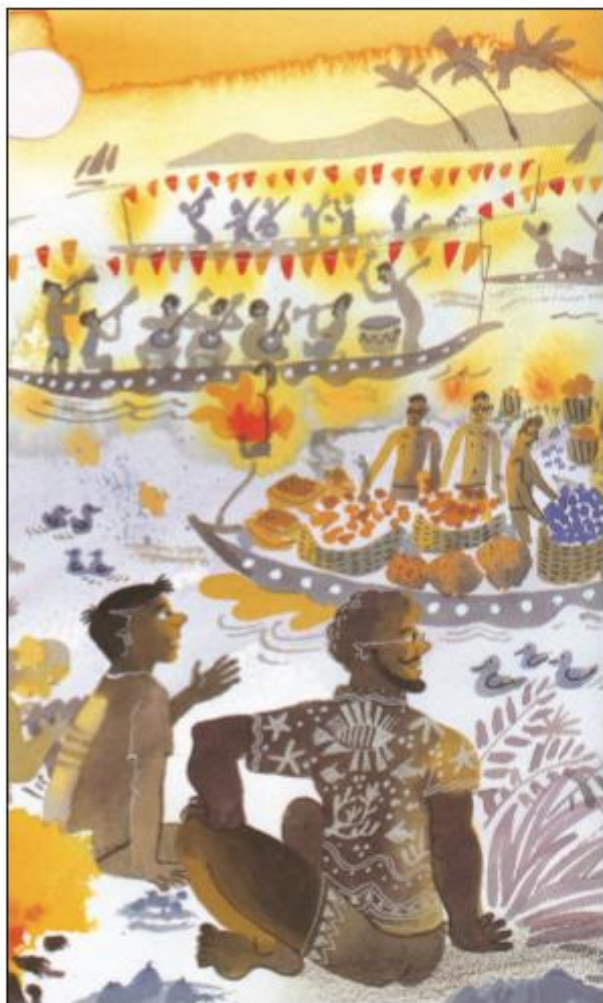
Ταξίδεψε πίσω στο μέρος, όπου είχε μεγαλώσει. «Ρούμπεν!», φώναξε μια φωνή. «Χαίρομαι που σε βλέπω». Ήταν ο Τζος, που έπαιζε με τα παιδιά του κάτω στη θάλασσα.

Ο Τζος και ο Ρούμπεν κάθισαν και μίλησαν για ώρες, λες και ο Ρούμπεν δεν είχε φύγει ποτέ.

«Βαρέθηκα την πόλη και το να αγοράζω και να πουλώ», είπε ο Ρούμπεν. «Αυτό που θέλω πραγματικά είναι να μετακομίσω πίσω, εδώ, και να ζήσω ειρηνικά.

Και θέλω να σου δώσω κάτι πίσω, ως αντάλλαγμα για τη γενναιοδωρία σου, πριν από τόσα χρόνια. Τι θα ήθελες; Ένα νέο σπίτι; Μία λαμπερή μεγάλη βάρκα;».

«Σ' ευχαριστώ», είπε ο Τζος. «Αλλά μου αρέσει η απλή ζωή μου εδώ και δεν χρειάζομαι ένα νέο σπίτι ή μια βάρκα. Νομίζω ότι το καλύτερο που μπορούμε να κάνουμε, με τα λεφτά σου, είναι να τα μοιραστούμε με όλους. Τότε όλοι μπορούμε να συνεχίσουμε να απολαμβάνουμε τις ζωές μας».

Ο Ρούμπεν έμεινε έκπληκτος που ο Τζος δεν ήθελε κάτι για τον εαυτό του. Αλλά, τότε, θυμήθηκε ότι τα μεγάλα πλούτη δεν τον είχαν κάνει ευτυχισμένο, και χαμογέλασε.

«Τότε, αυτό θα κάνουμε», είπε.

Το Μαργαριτάρι

Ερωτήσεις:

1. Πού βρίσκει το μαργαριτάρι το αγόρι;

- A) στην παραλία
- B) δίπλα από τη θάλασσα
- Γ) εκεί που έπαιζαν παιχνίδια
- Δ) στα βαθύτερα νερά

2. Γιατί τα παιδιά λαχταρούν να αγγίξουν το μαργαριτάρι;

- A) Θέλουν να το πάρουν μακριά.
- B) Πιστεύουν ότι είναι ξεχωριστό.
- Γ) Νομίζουν ότι το αγόρι θα το ρίξει χάμω.
- Δ) Δεν πιστεύουν ότι είναι αληθινό.

3. Γιατί το κορίτσι είπε ότι το μαργαριτάρι ανήκει στον Τζος;

4. Γιατί ο Τζος λέει ότι ο Ρούμπεν μπορεί να έχει το μαργαριτάρι;

5. Τι διαφορετικό έκανε ο Ρούμπεν, μετά που απέκτησε το πρώτο του μαργαριτάρι; Να γράψεις δύο πράγματα.

1. _____

2. _____

6. Πού πηγαίνει ο Ρούμπεν, όταν φεύγει;

7. Γιατί ο Ρούμπεν αναζητεί ψαράδες, που αδειάζουν τα δίκτυά τους;

- A) Θέλει να αγοράσει φρέσκα ψάρια.
- B) Θέλει να μπει στις ψαρόβαρκές τους.
- Γ) Θέλει να εμπορευτεί τα μικρά μαργαριτάρια του.
- Δ) Θέλει να βρει μαργαριτάρια, στα όστρακα.

8. Με ποιον τρόπο οι ψαράδες μαργαριταριών βρίσκουν τα ωραιότερα μαργαριτάρια;

- A) Κάνουν κατάδυση στη θάλασσα.
- B) Τα αγοράζουν από εμπόρους.
- Γ) Τα ψάχνουν σε παραλιακές πόλεις.
- Δ) Ταξιδεύουν μακριά, για να τα βρουν.

9. Με ποιον τρόπο ο Ρούμπεν έγινε πλούσιος;

10. Γιατί ο Ρούμπεν πιστεύει ότι ο Τζος είναι γενναιόδωρος;

- A) Επειδή ο Τζος έπαιζε με τον Ρούμπεν, όταν ήταν παιδί.
- B) Επειδή ο Τζος αποχαιρέτησε τον Ρούμπεν, όταν αυτός έφυγε.
- Γ) Επειδή ο Τζος έδωσε στον Ρούμπεν ένα όμορφο μαργαριτάρι.
- Δ) Επειδή ο Τζος ακόμα κατοικούσε στην παραλιακή πόλη.

11. Ο Τζος χαίρεται, που ο Ρούμπεν επέστρεψε. Τι κάνει ο Τζος, που το δείχνει αυτό;

12. Γιατί ο Ρούμπεν θέλει να επιστρέψει πίσω;

- A) Θέλει να ζήσει ειρηνικά.
- B) Θέλει να βρει περισσότερα μαργαριτάρια.
- Γ) Θέλει να δει το παλιό του σπίτι.
- Δ) Θέλει να αγοράσει μια μεγάλη βάρκα.

13. Ο Ρούμπεν προσφέρεται να δώσει στον Τζος δύο πράγματα. Ποια είναι αυτά;

- 1. _____
- 2. _____

14. Τι λέει ο Τζος ότι πρέπει να κάνουν με τα λεφτά του Ρούμπεν;

- A) Να πάρουν καινούριο σπίτι.
- B) Να αγοράσουν πολλά διαμάντια.
- Γ) Να τα μοιραστούν με όλους.
- Δ) Να τα πάρουν πίσω στην πόλη.

15. Στην ιστορία, ο Τζος είναι ένα καλό άτομο. Γράψε δύο πράγματα, που το δείχνουν αυτό.

- 1. _____
- 2. _____

From The Merchant Enticed by the Pearl of Great Price, by Mary Joslin, illustrations by Meilo So, published 2001 by Lion's Children's Books, Oxford. Every effort has been made to obtain copyright permission.

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Η Εχθρόπιτα

Από τον: Ντέρεκ Μάνσον

Εικονογράφηση: Τάρα Κάλαχαν Κινγκ

Ήταν το τέλειο καλοκαίρι, μέχρι που ο Τζέρεμι Ρος μετακόμισε στο σπίτι δίπλα από τον καλύτερό μου φίλο, τον Στάνλεϊ. Δεν συμπαθούσα τον Τζέρεμι. Έκανε πάρτι και δεν με κάλεσε καν. Κάλεσε, όμως, τον καλύτερό μου φίλο, τον Στάνλεϊ.

Δεν είχα ποτέ εχθρό μέχρι που ο Τζέρεμι μετακόμισε στη γειτονιά. Ο μπαμπάς μου είπε ότι, όταν ήταν στην ηλικία μου, είχε κι εκείνος εχθρούς. Αλλά ήξερε έναν τρόπο να τους ξεφορτώνεται.

Ο μπαμπάς έβγαλε ένα φθαρμένο κομμάτι χαρτί από ένα βιβλίο συνταγών.

«Εχθρόπιτα», είπε με ικανοποίηση.

Θα αναρωτιέστε τι ακριβώς είναι η Εχθρόπιτα. Ο μπαμπάς είπε ότι η συνταγή ήταν τόσο μυστική, που δεν μπορούσε καν να μου την πει. Τον ικέτευσα να μου πει κάτι - οτιδήποτε.

«Θα σου πω ένα πράγμα, Τομ», μου είπε.

«Η Εχθρόπιτα είναι ο πιο γρήγορος τρόπος να ξεφορτωθείς τους εχθρούς.».

Αυτό με έβαλε σε σκέψεις. Τι αηδιαστικά πράγματα θα έβαζα μέσα στην Εχθρόπιτα; Έφερα στον μπαμπά σκουλήκια και πέτρες, αλλά μού τα έδωσε αμέσως πίσω.

Πήγα έξω να παίξω. Εν τω μεταξύ, άκουσα τον μπαμπά μου στην κουζίνα. Τελικά, αυτό το καλοκαίρι μπορεί να αποδειχθεί σπουδαίο.

Προσπάθησα να φανταστώ πόσο απαίσια θα πρέπει να μυρίζει η Εχθρόπιτα.

Μύρισα, όμως, κάτι πολύ ωραίο. Απ' όσα μπορούσα να καταλάβω, η μυρωδιά προερχόταν από την κουζίνα μας. Είχα μπερδευτεί.

Πήγα μέσα να ρωτήσω τον μπαμπά τι συνέβαινε. Η Εχθρόπιτα δεν θα έπρεπε να μυρίζει τόσο όμορφα. Ο μπαμπάς, όμως, ήταν έξυπνος. «Εάν μύριζε άσχημα, ο εχθρός σου δεν θα την έτρωγε ποτέ», είπε. Μπορούσα να καταλάβω ότι είχε ξαναφτιάξει στο παρελθόν αυτή την πίτα.

Το κουδούνι του φούρνου ακούστηκε. Ο μπαμπάς φόρεσε τα γάντια του φούρνου κι έβγαλε την πίτα. Φαινόταν πολύ νόστιμη! Είχα αρχίσει να καταλαβαίνω.

Μα και πάλι, δεν ήμουν σίγουρος πώς δούλευε αυτή η Εχθρόπιτα. Τι ακριβώς έκανε στους εχθρούς; Ίσως έκανε τα μαλλιά τους να πέφτουν ή έκανε την αναπνοή τους να μυρίζει άσχημα. Ρώτησα τον μπαμπά, μα δεν ήταν καθόλου βοηθητικός.

Όσο κρύωνε η πίτα, ο μπαμπάς με ενημέρωσε για το τι έπρεπε να κάνω.

Ο μπαμπάς ψιθύρισε: «Για να δουλέψει, πρέπει να περάσεις μια μέρα με τον εχθρό σου. Ακόμη χειρότερα, πρέπει να είσαι ευγενικός μαζί του. Δεν είναι εύκολο. Μα μόνο έτσι μπορεί να δουλέψει η Εχθρόπιτα. Είσαι σίγουρος ότι θες να το κάνεις αυτό;»

Και βέβαια ήμουν.

Το μόνο που είχα να κάνω ήταν να περάσω μια μέρα με τον Τζέρεμι και μετά θα εξαφανιζόταν από τη ζωή μου. Πήγα με το ποδήλατό μου στο σπίτι του και χτύπησα την πόρτα.

Όταν ο Τζέρεμι άνοιξε την πόρτα, φαινόταν ξαφνιασμένος.

«Μπορείς να βγεις έξω να παίξουμε;», ρώτησα.

Φαινόταν έκπληκτος. «Πάω να ρωτήσω τη μαμά μου», είπε. Επέστρεψε κρατώντας τα παπούτσια του.

Οδηγήσαμε για λίγο τα ποδήλατά μας και μετά φάγαμε μεσημεριανό. Μετά το μεσημεριανό πήγαμε στο σπίτι μου.

Ήταν παράξενο, αλλά περνούσα ωραία με τον εχθρό μου. Δεν μπορούσα να το πω στον μπαμπά αυτό, αφού δούλεψε τόσο σκληρά για να φτιάξει την πίδα.

Παίξαμε παιχνίδια, μέχρι που μας φώναξε ο μπαμπάς μου για βραδινό.

Ο μπαμπάς είχε μαγειρέψει το αγαπημένο μου φαγητό. Ήταν και του Τζέρεμι το αγαπημένο του φαγητό! Τελικά, ίσως δεν ήταν και τόσο κακός ο Τζέρεμι. Άρχισα να σκέφτομαι ότι ίσως έπρεπε να ξεχάσουμε την Εχθρόπιτα.

«Μπαμπά», είπα, «Είναι ωραία που έχω έναν νέο φίλο.» Προσπαθούσα να του πω ότι ο Τζέρεμι δεν ήταν πια εχθρός μου. Αλλά ο μπαμπάς απλώς χαμογέλασε κι έγνεψε καταφατικά. Σκέφτηκα ότι νόμισε ότι απλώς προσποιούμουν.

Μα μετά το φαγητό, ο μπαμπάς έφερε την πίτα. Σέρβιρε τρία πιάτα κι έδωσε ένα σ' εμένα κι ένα στον Τζέρεμι.

«Ουάου!» Είπε ο Τζέρεμι, κοιτώντας την πίτα.

Πανικοβλήθηκα. Δεν ήθελα ο Τζέρεμι να φάει την Εχθρόπιτα! Ήταν φίλος μου!

«Μην τη φας!» αναφώνησα. «Δεν είναι καλή!»

Το πιρούνι του Τζέρεμι σταμάτησε πριν μπει στο στόμα του. Με κοίταξε περίεργα.

Ένιωσα ανακούφιση. Του είχα σώσει τη ζωή.

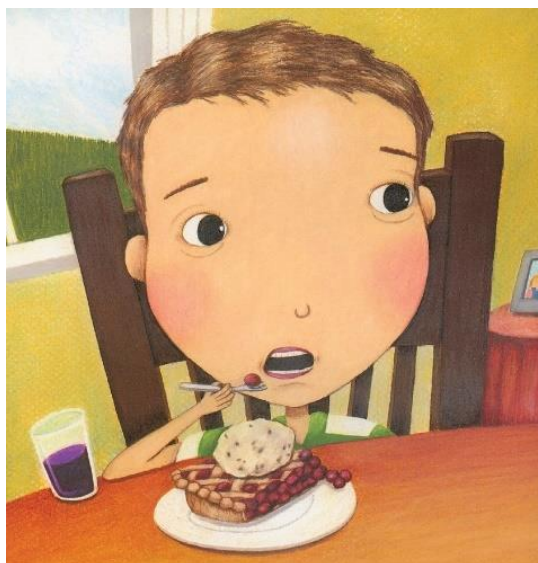
«Αφού δεν είναι καλή», ρώτησε ο Τζέρεμι, «τότε γιατί ο μπαμπάς σου έχει ήδη φάει τη μισή;»

Πράγματι, ο μπαμπάς είχε φάει την Εχθρόπιτα.

«Πολύ ωραία», μουρμούρισε ο μπαμπάς. Κάθισα και τους παρακολουθούσα να τρώνε. Κανενός τα μαλλιά δεν έπεφταν! Φαινόταν να είναι εντάξει κι έτσι έφαγα μια πολύ μικρή μπουκιά. Ήταν πεντανόστιμη!

Μετά το επιδόρπιο, ο Τζέρεμι με κάλεσε να πάω το επόμενο πρωί στο σπίτι του.

Όσο για την Εχθρόπιτα, ακόμη δεν ξέρω πώς φτιάχνεται. Αναρωτιέμαι ακόμη εάν οι εχθροί όντως τη μισούν ή εάν πέφτουν τα μαλλιά τους ή εάν κάνει την αναπνοή τους να μυρίζει άσχημα. Αλλά δεν ξέρω αν θα έχω ποτέ απάντηση, διότι μόλις έχασα τον καλύτερο μου εχθρό.

Η Εχθρόπιτα

Ερωτήσεις:

1. Ποιος διηγείται την ιστορία;

A) Ο Τζέρεμι

B) Ο μπαμπάς

Γ) Ο Στάνλεϊ

Δ) Ο Τομ

2. Στην αρχή της ιστορίας, γιατί ο Τομ πίστευε ότι ο Τζέρεμι ήταν εχθρός του;

3. Να γράψεις ένα συστατικό που ο Τομ πίστευε ότι θα υπήρχε στην Εχθρόπιτα.

4. Να βρείτε την εικόνα με το κομμάτι της πίτας στην ιστορία:
Γιατί ο Τομ θεώρησε ότι τελικά το καλοκαίρι μπορεί να αποδεικνυόταν σπουδαίο;

A) Του άρεσε να παίζει έξω.

B) Ήταν ενθουσιασμένος με το σχέδιο του μπαμπά του.

Γ) Είχε κάνει έναν νέο φίλο.

Δ) Ήθελε να δοκιμάσει την Εχθρόπιτα.

5. Πώς ένιωσε ο Τομ όταν μυρίστηκε για πρώτη φορά την Εχθρόπιτα; Να εξηγήσεις γιατί ένιωσε έτσι.

6. Τι πίστευε ο Τομ ότι θα συνέβαινε, όταν ο εχθρός του θα έτρωγε την Εχθρόπιτα; Να γράψεις ένα πράγμα.

7. Ποια δύο πράγματα είπε ο μπαμπάς τού Τομ στον Τομ να κάνει, για να δουλέψει η Εχθρόπιτα;

8. Γιατί ο Τομ πήγε στο σπίτι του Τζέρεμι;

A) Για να καλέσει τον Τζέρεμι για βραδινό.

B) Για να πει στον Τζέρεμι να αφήσει ήσυχο τον Στάνλεϊ.

Γ) Για να καλέσει τον Τζέρεμι να παίξουν.

Δ) Για να ζητήσει απ' τον Τζέρεμι να γίνουν φίλοι.

9. Τι αποτέλεσε έκπληξη για τον Τομ σχετικά με τη μέρα που πέρασε με τον Τζέρεμι;

10. Κατά το βραδινό, γιατί ο Τομ άρχισε να σκέφτεται ότι αυτός κι ο μπαμπάς του θα ήταν καλύτερα να ξεχάσουν την Εχθρόπιτα;

A) Ο Τομ δεν ήθελε να μοιραστεί το επιδόρπιο με τον Τζέρεμι.

B) Ο Τομ δεν πίστευε ότι θα δούλευε η Εχθρόπιτα.

Γ) Ο Τομ άρχισε να συμπαθεί τον Τζέρεμι.

Δ) Ο Τομ ήθελε να κρατήσει μυστική την Εχθρόπιτα.

11. Πώς ένιωσε ο Τομ, όταν ο μπαμπάς έδωσε το κομμάτι της Εχθρόπιτας στον Τζέρεμι;

A) Ανήσυχος

B) Ικανοποιημένος

Γ) Έκπληκτος

Δ) Μπερδεμένος

12. Τι κράτησε μυστικό ο μπαμπάς σχετικά με την Εχθρόπιτα;

A) Ήταν μια συνηθισμένη πίτα.

B) Είχε αηδιαστική γεύση.

Γ) Ήταν το αγαπημένο του φαγητό.

Δ) Ήταν δηλητηριώδης πίτα.

13. Διάβασε αυτή την πρόταση από το τέλος της ιστορίας:

«Μετά το επιδόρπιο, ο Τζέρεμι με κάλεσε να πάω στο σπίτι του το επόμενο πρωί.» Τι σημαίνει το πιο πάνω για τα αγόρια;

A) Είναι ακόμη εχθροί.

B) Δεν τους αρέσει να παίζουν στο σπίτι του Τομ.

Γ) Ήθελαν να φάνε κι άλλη Εχθρόπιτα.

Δ) Ίσως γίνουν φίλοι στο μέλλον.

14. Να χρησιμοποιήσεις αυτά που έχεις διαβάσει, για να εξηγήσεις γιατί ο μπαμπάς του Τομ έφτιαξε στην πραγματικότητα την Εχθρόπιτα.

15. Τι είδους άνθρωπος είναι ο μπαμπάς του Τομ; Να δώσεις ένα παράδειγμα από αυτά που έκανε στην ιστορία που να το αποδεικνύει.

16. Ποιο μπορεί να είναι το δίδαγμα αυτής της ιστορίας;

Από το Enemy Pie © 2000 από τον Derek Munson (κείμενο) και την Tara Calahan King. Χρησιμοποιήθηκε με άδεια από την Chronicle Books LLC, Σαν Φρανσίσκο. Επισκεφτείτε τη σελίδα ChronicleBooks.com

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Centre for Educational Research and Evaluation of the Cyprus Pedagogical Institute. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Μια Απίστευτη Νύχτα

του Φραντς Χόλερ

Η Αμίνα ήταν δέκα χρονών, έτσι, ακόμα και μισοκοιμισμένη, μπορούσε να βρει τον δρόμο από το δωμάτιό της στο μπάνιο. Η πόρτα του υπνοδωματίου της ήταν, συνήθως, ίσα με μια χαραμάδα ανοικτή και το φως στον διάδρομο ήταν αρκετό, για να πάει στο μπάνιο, περνώντας από το έπιπλο, όπου ήταν το τηλέφωνο.

Μια νύχτα, καθώς η Αμίνα περνούσε δίπλα από το έπιπλο όπου βρισκόταν το τηλέφωνο, για να πάει στο μπάνιο, άκουσε κάτι σαν έναν περίεργο σιγανό θόρυβο. Όμως, επειδή ήταν μισοκοιμισμένη, δεν έδωσε και ιδιαίτερη σημασία. Έτσι κι αλλιώς, έμοιαζε να ερχόταν από πολύ μακριά. Μόνο, καθώς επέστρεφε στο δωμάτιό της, πρόσεξε από πού ερχόταν. Κάτω από το έπιπλο του τηλεφώνου, υπήρχε μία μεγάλη στοίβα από παλιές εφημερίδες και περιοδικά και τώρα αυτή η στοίβα άρχισε να κουνιέται. Από αυτό το σημείο ερχόταν ο θόρυβος. Ξαφνικά, η στοίβα άρχισε να καταρρέει δεξιά, αριστερά, μπροστά, πίσω και το πάτωμα γέμισε με εφημερίδες και περιοδικά. Η Αμίνα δεν μπορούσε να πιστέψει στα μάτια της, καθώς είδε έναν βρομερό βρεγμένο κροκόδειλο, να βγαίνει κάτω από το έπιπλο του τηλεφώνου.

Η Αμίνα πάγωσε. Με μάτια ορθάνοιχτα, σαν πιατάκια, παρακολούθησε τον κροκόδειλο να σέρνεται έξω από τις εφημερίδες και να προχωράει, ψάχνοντας σε όλο το διαμέρισμα. Φαινόταν σαν να και μόλις βγήκε από το νερό, διότι έσταζε από παντού. Όπου κι αν πατούσε ο κροκόδειλος, το χαλί γινόταν μούσκεμα.

Ο κροκόδειλος κουνούσε πέρα δώθε το κεφάλι του, βγάζοντας έναν δυνατό θόρυβο. Η Αμίνα ξεροκατάπιε, καθώς πρόσεξε το ρύγχος του κροκόδειλου με τα φοβερά, μακριά, κοφτερά του δόντια. Κουνούσε αργά, δεξιά κι αριστερά, την ουρά του. Η Αμίνα είχε διαβάσει γι' αυτό, στο «Περιοδικό των Ζώων», πώς, δηλαδή, ο κροκόδειλος μαστιγώνει με την ουρά του το νερό, για να διώξει τους εχθρούς του ή για να επιτεθεί.

Το βλέμμα της έπεσε πάνω στο τελευταίο τεύχος του «Περιοδικού των Ζώων», που έπεσε από τη στοίβα και βρισκόταν ακριβώς μπροστά στα πόδια της. Σοκαρίστηκε ξανά! Το εξώφυλλο του περιοδικού είχε μια εικόνα με έναν κροκόδειλο, στην όχθη κάποιου ποταμού. Τώρα, η όχθη του ποταμού ήταν άδεια!

Η Αμίνα έσκυψε και πήρε το περιοδικό. Εκείνη τη στιγμή, ο κροκόδειλος κούνησε την ουρά του τόσο δυνατά, που έσπασε το μεγάλο βάζο με τα ηλιοτρόπια και, έτσι, τα ηλιοτρόπια σκορπίστηκαν παντού. Με ένα γρήγορο πήδημα, η Αμίνα βρέθηκε στο υπνοδωμάτιό της. Έκλεισε δυνατά την πόρτα και έσπρωξε το κρεβάτι της, μέχρι να σφηνώσει πίσω από αυτή. Έφτιαξε ένα εμπόδιο, το οποίο θα την προστάτευε από τον κροκόδειλο. Ξεφύσησε ανακουφισμένη.

Αλλά τότε αναρωτήθηκε. Μήπως το θηρίο ήταν απλώς πεινασμένο; Μήπως ο κροκόδειλος να έφευγε, αν του έδινε κάτι να φάει;

Η Αμίνα κοίταξε ξανά το περιοδικό για τα ζώα. Αν ο κροκόδειλος μπόρεσε να συρθεί έξω από την εικόνα, τότε, ίσως, και άλλα ζώα θα μπορούσαν να κάνουν το ίδιο. Η Αμίνα γρήγορα άρχισε να ξεφυλλίζει το περιοδικό και σταμάτησε σε ένα σμήνος από φλαμίνγκο, σε έναν βάλτο στη ζούγκλα. «Τέλεια!», σκέφτηκε. Έμοιαζαν με τούρτα γενεθλίων για κροκόδειλους.

Ξαφνικά, ακούστηκε ένα δυνατό «κρακ» και η άκρη της ουράς του κροκόδειλου πέρασε μέσα από τη σχισμή της πόρτας.

Γρήγορα, η Αμίνα πλησίασε την εικόνα με τα φλαμίνγκο, μπροστά από την τρύπα στην πόρτα, και φώναξε, όσο πιο δυνατά μπορούσε: «Βγείτε έξω από τον βάλτο! Σιουου! Σιουου!». Αμέσως μετά, έριξε το περιοδικό, που πέρασε από τη σχισμή της πόρτας, στον διάδρομο, και χτύπησε τα χέρια της και φώναξε και τσίριξε.

Δεν μπορούσε να πιστέψει τι συνέβη στη συνέχεια. Ολόκληρος ο διάδρομος γέμισε ξαφνικά με φλαμίνγκο, που έκρωζαν δυνατά, τίνιζαν τα φτερά τους και έτρεχαν, από δω κι από κει, με τα φιλόλιγνα πόδια τους. Η Αμίνα είδε ένα πουλί να κρατάει με το ράμφος του ένα ηλιοτρόπιο κι ένα άλλο να αρπάζει το καπέλο της μαμάς της, από τον γάντζο στον τοίχο. Είδε τότε ένα φλαμίνγκο να εξαφανίζεται

στο στόμα του κροκόδειλου. Γρήγορα γρήγορα, κατάπιε κι αυτό με το ηλιοτρόπιο στο ράμφος του.

Μετά από τα δύο φλαμίνγκο, ο κροκόδειλος φάνηκε να χόρτασε και ξάπλωσε, ικανοποιημένος, στη μέση του διαδρόμου. Όταν, ακίνητος πλέον, έκλεισε τα μάτια του, η Αμίνα άνοιξε σιγά σιγά την πόρτα και γλίστρησε έξω στον διάδρομο. Ακούμπησε το άδειο εξώφυλλο του περιοδικού στο ρύγχος του κροκόδειλου. «Σε παρακαλώ», ψιθύρισε. «Σε παρακαλώ, επέστρεψε σπίτι σου». Γύρισε πίσω στο υπνοδωμάτιο και παρακολουθούσε από τη σχισμή της πόρτας. Είδε τον κροκόδειλο να πηγαίνει πίσω, στο εξώφυλλο του περιοδικού.

Τώρα, κινήθηκε πολύ προσεκτικά προς στο καθιστικό, όπου τα φλαμίνγκο είχαν μαζευτεί γύρω από τον καναπέ και κάποια στέκονταν πάνω στην τηλεόραση. Η Αμίνα άνοιξε το περιοδικό, εκεί όπου ήταν η άδεια σελίδα. «Ευχαριστώ», είπε. «Ευχαριστώ πολύ. Μπορείτε τώρα να επιστρέψετε, κι εσείς, στον βάλτο σας».

Το πρωί, ήταν πολύ δύσκολο να δικαιολογήσει στους γονείς της το τεράστιο βρεγμένο σημείο στο πάτωμα και τη σχισμή στην πόρτα. Δεν είχαν πεισθεί για τον κροκόδειλο, παρόλο που το καπέλο της μαμάς δεν βρισκόταν πουθενά!

Μια Απίστευτη Νύχτα

Ερωτήσεις:

1. Ποιο ήταν το πρώτο σημάδι, που έδειχνε ότι κάτι ασυνήθιστο συνέβαινε;

- A) Μια στοίβα από εφημερίδες άρχισε να καταρρέει.
- B) Η Αμίνα είδε το εξώφυλλο του περιοδικού.
- Γ) Η πόρτα του υπνοδωματίου της ήταν σπασμένη.
- Δ) Η Αμίνα άκουσε έναν περίεργο σιγανό θόρυβο.

2. Από πού ήρθε ο κροκόδειλος;

- A) Από το μπάνιο.
- B) Από το εξώφυλλο του περιοδικού.
- Γ) Από κάτω από το κρεβάτι.
- Δ) Από έναν κοντινό ποταμό.

3. Ποιες λέξεις δείχνουν ότι η Αμίνα φοβήθηκε;

- A) «πάγωσε»
- B) «δεν μπορούσε να πιστέψει στα μάτια της»
- Γ) «άκουσε κάτι σαν ένα περίεργο σιγανό θόρυβο»
- Δ) «ήταν μισοκοιμισμένη»

4. Γιατί η Αμίνα σκέφτηκε ότι ο κροκόδειλος ήταν έτοιμος να επιτεθεί;

- A) Έδειχνε τα μακριά κοφτερά του δόντια.
- B) Έβγαζε έναν δυνατό θόρυβο.
- Γ) Ήταν βρομερός και έσταζε από παντού.
- Δ) Κουνούσε αριστερά και δεξιά την ουρά του.

5. Βάλε τις πιο κάτω δηλώσεις με τη σειρά, με την οποία συνέβηκαν στην ιστορία. Ο αριθμός 1 έχει σημειωθεί για σένα.

_____ Η Αμίνα είδε τον κροκόδειλο.

_____ Ο κροκόδειλος έφαγε δύο φλαμίνγκο.

_____ Η Αμίνα προσπάθησε να δικαιολογήσει, στους γονείς της, τη σπασμένη πόρτα.

__1__ Η Αμίνα άρχισε να περπατά προς το μπάνιο.

_____ Η Αμίνα έτρεξε στο υπνοδωμάτιο και σφάλισε την πόρτα.

6. Γιατί η Αμίνα κάλεσε τα φλαμίνγκο;

7. Πώς έσπασε η πόρτα του υπνοδωματίου;

A) Την έσπασε η ουρά του κροκόδειλου.

B) Την έσπασε το βάζο.

Γ) Την έσπασαν τα φλαμίνγκο.

Δ) Την έσπασε το κρεβάτι.

8. Πώς το περιοδικό βοήθησε την Αμίνα; Γράψε δύο τρόπους.

1. _____

2. _____

9. Στο τέλος της ιστορίας, πώς η Αμίνα ένωσε για τα φλαμίνγκο;

A) ένοχη

B) προσεκτική

Γ) ευγνωμονούσα

Δ) ενοχλημένη

10. Γράψε ένα πράγμα, το οποίο η Αμίνα δυσκολεύτηκε να δικαιολογήσει στους γονείς της.

11. Έχεις μάθει για την Αμίνα, από τα πράγματα που έκανε. Περιγράψε την Αμίνα, δίνοντας δύο παραδείγματα, για να αιτιολογήσεις την περιγραφή σου.

12. Ο συγγραφέας δεν μας είπε αν τελικά η περιπέτεια της Αμίνας μπορεί να ήταν ένα όνειρο.

α) Γράψε ένα στοιχείο, που δείχνει ότι μπορεί να ήταν όνειρο.

β) Γράψε ένα στοιχείο, που δείχνει ότι δεν μπορεί να ήταν όνειρο.

Adapted from Eine Wilde Nacht in Der Grobe Zwerg und Andere Geschinchten by Franz Hohler. Published in 2003 by Deutscher Taschenbuch Verlag, Munchen, Germany. Illustrations copyright © 2003, IEA. An effort has been made to obtain copyright permission.

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Centre for Educational Research and Evaluation of the Cyprus Pedagogical Institute. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Πέτα, Αετέ, Πέτα

Ένα αφρικανικό παραμύθι

Αφήγηση από τον Κρίστοφερ Γκρεγκορόβσκι

Μια μέρα, ένας αγρότης βγήκε έξω, για να βρει ένα μοσχάρι που χάθηκε. Το προηγούμενο βράδυ, οι βοσκοί είχαν επιστρέψει χωρίς εκείνο. Κι εκείνη τη νύχτα υπήρξε μια τρομερή καταιγίδα.

Πήγε στην κοιλάδα κι έψαξε κοντά στην κοίτη του ποταμού, ανάμεσα στις καλαμιές, πίσω απ' τους βράχους και στα ορμητικά νερά.

Σκαρφάλωσε τις πλαγιές του ψηλού βουνού με τους βραχώδεις γκρεμούς. Κοίταξε πίσω από έναν βράχο μπας και το μοσχάρι μαζεύτηκε εκεί, για να γλιτώσει από την καταιγίδα. Και τότε σταμάτησε. Εκεί, σε μια προεξοχή του βράχου, υπήρχε ένα ασυνήθιστο θέαμα. Ένας νεοσσός αετός είχε βγει απ' το αβγό του μία ή δύο μέρες νωρίτερα και η τρομερή καταιγίδα το παρέσυρε μακριά από τη φωλιά του.

Άπλωσε τα χέρια και έπιασε προστατευτικά τον νεοσσό μέσα στις δύο του παλάμες. Θα τον πήγαινε σπίτι και θα τον φρόντιζε.

Είχε σχεδόν φτάσει στο σπίτι, όταν τα παιδιά έτρεξαν να τον προϋπαντήσουν.

«Το μοσχάρι γύρισε μόνο του!» φώναξαν.

Translated by the Centre for Educational Research and Evaluation of the Cyprus Pedagogical Institute.

Ο αγρότης ήταν πολύ ικανοποιημένος. Έδειξε τον νεοσσό αετό στην οικογένειά του και μετά τον έβαλε προσεχτικά στο κοτέτσι, ανάμεσα στις κότες και τα κοτοπουλάκια.

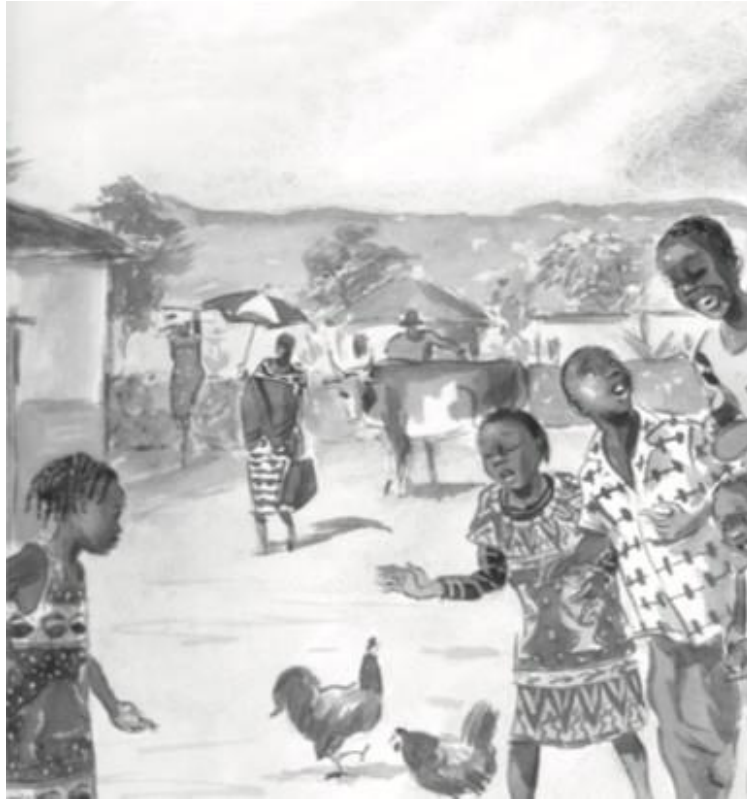
«Ο αετός είναι ο βασιλιάς των πουλιών» είπε, «αλλά θα τον εκπαιδεύσουμε να γίνει κότα».

Κι έτσι, ο αετός ζούσε με τα κοτόπουλα, μαθαίνοντας τις συνήθειές τους. Μεγαλώνοντας, άρχισε να φαίνεται διαφορετικός από όσα κοτόπουλα είχαν δει ποτέ.

Μια μέρα, ήρθε ένας φίλος για επίσκεψη. Ο φίλος είδε το πουλί ανάμεσα στα κοτόπουλα.

«Εί! Αυτό δεν είναι κότα. Είναι αετός!».

Ο αγρότης τού χαμογέλασε και είπε «Και βέβαια είναι κότα. Κοίτα - περπατάει σαν κότα, τρώει σαν κότα. Σκέφτεται σαν κότα. Και βέβαια είναι κότα».

Μα ο φίλος δεν πείστηκε. «Θα σου δείξω ότι είναι αετός» είπε.

Τα παιδιά του αγρότη βοήθησαν τον φίλο του να πιάσει το πουλί. Ήταν αρκετά βαρύ, αλλά ο φίλος του αγρότη το σήκωσε πάνω από το κεφάλι του και είπε «Δεν είσαι κότα, αλλά αετός. Δεν ανήκεις στο έδαφος, αλλά στον ουρανό. Πέτα, αετέ, πέτα!»

Το πουλί άπλωσε τα φτερά του, κοίταξε τριγύρω, είδε τις κότες να τρώνε και κατέβηκε κάτω να σκαλίσει μαζί τους για φαγητό.

«Σ' το είπα ότι ήταν κότα» είπε ο αγρότης και γέλασε δυνατά.

Translated by the Centre for Educational Research and Evaluation of the Cyprus Pedagogical Institute.

Πολύ νωρίς το επόμενο πρωί, τα σκυλιά του αγρότη άρχισαν να γαβγίζουν. Κάποιος ακουγόταν να φωνάζει έξω στα σκοτεινά. Ο αγρότης έτρεξε στην πόρτα. Ήταν και πάλι ο φίλος του. «Δώσε μου άλλη μια ευκαιρία με το πουλί» τον ικέτευε. «Ξέρεις τι ώρα είναι; Δεν έχει ξημερώσει καν».

«Έλα μαζί μου. Φέρε το πουλί».

Απρόθυμα, ο αγρότης έφερε το πουλί, το οποίο κοιμήθηκε αμέσως ανάμεσα στις κότες. Οι δυο άντρες κίνησαν κι εξαφανίστηκαν στο σκοτάδι.

«Πού πάμε;» ρώτησε νυσταγμένα ο αγρότης.

«Στα βουνά όπου βρήκες το πουλί».

«Και γιατί πάμε μες στα άγρια μεσάνυχτα;»

«Για να μπορέσει ο αετός να δει τον ήλιο ν' ανατέλλει πάνω από το βουνό και να τον ακολουθήσει στον ουρανό όπου ανήκει».

Μπήκαν στην κοιλάδα και διέσχισαν τον ποταμό με τον φίλο να δείχνει τον δρόμο. «Βιάσου» είπε, «ο ήλιος θα ανατείλει πριν φτάσουμε».

Το πρώτο φως γλίστρησε από τον ουρανό καθώς ξεκίνησαν να σκαρφαλώνουν το βουνό. Τα απαλά ροζ σύννεφα στον ουρανό άρχισαν σε λίγο να αποκτούν μια λάμψη χρυσή. Κάποτε το μονοπάτι τους γινόταν επικίνδυνο, καθώς περνούσε από την άκρη του βουνού, διασχίζοντας στενές βραχώδεις πλάκες και τους οδηγούσε σε σκοτεινές ρωγμές και έβγαζε ξανά έξω. Τέλος, είπε «Εδώ καλά είναι». Κοίταξε κάτω απ' τον γκρεμό και είδε το έδαφος εκατοντάδες μέτρα πιο κάτω. Βρίσκονταν πολύ κοντά στην κορυφή.

Με προσοχή, ο φίλος μετέφερε το πουλί σε μια προεξοχή. Το άφησε κάτω ώστε να κοιτάζει προς την ανατολή και άρχισε να του μιλάει. Ο αγρότης χαμογέλασε. «Μιλάει μόνο τη γλώσσα που μιλούν οι κότες».

Αλλά ο φίλος συνέχισε να μιλάει, λέγοντας στο πουλί για τον ήλιο, για το πώς δίνει ζωή στον κόσμο και πώς βασιλεύει στους ουραμούς, φωτίζοντας κάθε νέα μέρα.

«Κοίτα τον ήλιο, αετέ. Κι όταν ανατείλει, ανέβα κι εσύ μαζί του. Ανήκεις στον ουρανό, όχι στο έδαφος». Εκείνη τη στιγμή οι πρώτες αχτίδες του ήλιου ξεπρόβαλαν πάνω από το βουνό και ξαφνικά ο κόσμος πλημμύρισε με φως.

Ο ήλιος ξεπρόβαλε μεγαλοπρεπώς. Το μεγαλειώδες πουλί ξεδίπλωσε τις φτερούγες του να υποδεχτεί τον ήλιο και να νιώσει τη ζεστασιά στα φτερά του. Ο αγρότης ήταν σιωπηλός. Ο φίλος είπε «Δεν ανήκεις στο έδαφος, αλλά στον ουρανό. Πέτα, αετέ, πέτα!» Σκαρφάλωσε πίσω στον αγρότη. Όλα ήταν ήσυχα. Το κεφάλι τού αετού τεντώθηκε, οι φτερούγες του ξεδιπλώθηκαν και τα πόδια του έγειραν προς τα εμπρός, καθώς τα νύχια του γαντζώθηκαν στον βράχο.

Τότε, χωρίς να κινηθεί πραγματικά, νιώθοντας το ανοδικό ρεύμα ενός αέρα ισχυρότερου από οποιονδήποτε άνθρωπο ή πουλί, ο μεγαλειώδης αετός έγειρε προς τα εμπρός και ανεβαίνοντας ολοένα και πιο ψηλά, χάθηκε στη λάμψη του ανατέλλοντος ηλίου και δεν θα ζούσε ποτέ ξανά ανάμεσα στις κότες.

Πέτα, Αετέ, Πέτα

Ερωτήσεις:

1. Τι ξεκίνησε να ψάχνει ο αγρότης στην αρχή της ιστορίας;

- A) Ένα μοσχάρι
- B) Βοσκούς
- Γ) Βραχώδεις γκρεμούς
- Δ) Έναν νεοσσό αετό

2. Πού βρήκε ο αγρότης τον νεοσσό αετό;

- A) Στη φωλιά του
- B) Κοντά στην κοίτη του ποταμού
- Γ) Στην προεξοχή ενός βράχου
- Δ) Ανάμεσα στις καλαμιές

3. Ποιο στοιχείο στην ιστορία δείχνει ότι ο αγρότης ήταν προσεχτικός με τον νεοσσό αετό;

- A) Κουβάλησε τον νεοσσό αετό στις δύο του παλάμες.
- B) Έφερε τον νεοσσό αετό στην οικογένειά του.
- Γ) Έβαλε τον νεοσσό αετό πίσω στη φωλιά του.
- Δ) Έψαξε τον νεοσσό αετό στην κοίτη του ποταμού.

4. Τι έκανε ο αγρότης με τον νεοσσό αετό, όταν τον έφερε σπίτι;

- A) Του έμαθε να πετά.
- B) Τον ελευθέρωσε.
- Γ) Τον εκπαίδευσε να είναι κότα.
- Δ) Του έφτιαξε νέα φωλιά.

5. Κατά την πρώτη επίσκεψη του φίλου, ο νεοσσός αετός συμπεριφερόταν σαν κότα. Δώστε δύο παραδείγματα που αποδεικνύουν το γεγονός αυτό.

1. _____

2. _____

6. Όταν ο φίλος του αγρότη πρωτογνώρισε τον αετό, πώς προσπάθησε να κάνει τον αετό να πετάξει;

A) Τον σήκωσε πάνω από το κεφάλι του.

B) Τον έβαλε στο έδαφος.

Γ) Τον έριξε στον αέρα.

Δ) Τον πήγε στο βουνό.

7. Να εξηγήσεις τι εννοούσε ο φίλος του αγρότη όταν είπε στον αετό «Δεν ανήκεις στο έδαφος, αλλά στον ουρανό».

8. Γιατί γέλασε δυνατά ο αγρότης κατά την πρώτη επίσκεψη του φίλου του;

A) Ο αετός παραήταν βαρύς για να πετάξει.

B) Ήταν δύσκολο να πιάσουν τον αετό.

Γ) Ο αετός φαινόταν διαφορετικός από τις κότες.

Δ) Ο αετός απέδειξε ότι είχε δίκιο.

9. Γιατί ο φίλος του αγρότη πήγε τον αετό στα ψηλά βουνά για να τον κάνει να πετάξει; Δώστε δύο λόγους.

1. _____

2. _____

10. Βρείτε και αντιγράψτε τις λέξεις που λένε πόσο όμορφος ήταν ο ουρανός κατά το ξημέρωμα.

11. Γιατί η ανατολή του ήλιου είχε τόση σημασία στην ιστορία;

A) Ξύπνησε το ένστικτο του αετού να πετάξει.

B) Βασίλευε στους ουραμούς.

Γ) Ζέστανε τα φτερά του αετού.

Δ) Παρείχε φως στα μονοπάτια του βουνού.

12. Μαθαίνεις πώς ήταν ο φίλος του αγρότη από τα πράγματα που έκανε. Περιγράψε πώς ήταν ο φίλος και δώσε ένα παράδειγμα από τις πράξεις του που να το αποδεικνύει.

Πέτα, αετέ, πέτα από τον Christopher Gregorowski και εικονογράφηση από Niki Daly. Εκδόθηκε από Simon and Schuster, Νέα Υόρκη. Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας κειμένου © 2000 από Christopher Gregorowski και δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας εικονογράφησης © 2000 από Niki Daly. Έχουν καταβληθεί προσπάθειες απόκτησης άδειας πνευματικών δικαιωμάτων.

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Centre for Educational Research and Evaluation of the Cyprus Pedagogical Institute. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Ο Μικρός Σβώλος από Πηλό

της Νταϊάνα Ένγκελ

Πολύ ψηλά, σ' έναν παλιό πύργο, υπήρχε ένα εργαστήριο. Ήταν ένα εργαστήριο κεραμικής, γεμάτο βαρέλια με πολύχρωμα βερνίκια, τροχούς αγγειοπλαστικής, καμίνους και, φυσικά, πηλό. Κοντά στο παράθυρο βρισκόταν ένα μεγάλο ξύλινο καλάθι με βαρύ καπάκι. Εκεί φύλαγαν τον πηλό. Τέρμα στον πάτο, ζουληγμένος στη γωνία, υπήρχε ο παλαιότερος σβώλος από πηλό. Ούτε που θυμόταν πότε ήταν η τελευταία φορά που τον έπιασαν. Είχε περάσει πολύς καιρός. Κάθε μέρα το βαρύ καπάκι άνοιγε. Χέρια απλώνονταν και άρπαζαν γρήγορα σακούλες ή μπάλες από πηλό. Ο μικρός σβώλος από πηλό άκουγε τους χαρούμενους ήχους των ανθρώπων, που ήταν απασχολημένοι με τη δουλειά τους.

«Πότε θα έρθει η σειρά μου;» αναρωτήθηκε. Με κάθε μέρα που περνούσε στο σκοτάδι του καλάθιού, ο μικρός σβώλος από πηλό έχανε τις ελπίδες του.

Μια μέρα ήρθε στο εργαστήριο μια μεγάλη ομάδα παιδιών με τη δασκάλα τους. Πολλά χέρια απλώθηκαν μέσα στο καλάθι. Ο μικρός σβώλος από πηλό ήταν ο τελευταίος τον οποίο διάλεξαν, αλλά είχε βγει έξω!

«Αυτή είναι η μεγάλη μου ευκαιρία!» σκέφτηκε, μισοκλείνοντας τα μάτια απ' το φως.

Ένα αγόρι έβαλε τον πηλό στον τροχό αγγειοπλαστικής, περιστρέφοντάς τον όσο πιο γρήγορα μπορούσε. «Πλάκα έχει!» σκέφτηκε ο μικρός σβώλος από πηλό.

Το αγόρι προσπάθησε να τραβήξει τον πηλό προς τα πάνω, καθώς γύριζε ο τροχός. Ο μικρός σβώλος από πηλό ένωσε ενθουσιασμό που θα μετατρεπόταν σε *κάτι!* Αφού προσπάθησε να φτιάξει ένα μπολ, το αγόρι τα παράτησε. Πίεσε και σχημάτισε τον πηλό σε μια ωραία μπάλα.

«Ωρα να καθαρίσετε» είπε η δασκάλα. Το εργαστήριο γέμισε με τους ήχους των παιδιών, που έτριβαν και σκούπιζαν και έπλεναν και στέγνωναν. Νερά έσταζαν παντού.

Το αγόρι έριξε άγαρμπα τον σβώλο από πηλό κοντά στο παράθυρο και όρμησε να βρει τους φίλους του. Μετά από λίγο, το εργαστήριο άδειασε. Το δωμάτιο ήταν ήσυχο και σκοτεινό. Ο μικρός σβώλος από πηλό τρομοκρατήθηκε. Όχι μόνο του έλειπε η υγρασία του καλαθιού, αλλά ήξερε ότι κινδύνευε.

«Τελείωσε» σκέφτηκε. «Θα καθίσω εδώ και θα στεγνώσω μέχρι να γίνω πέτρα».

Κάθισε δίπλα στο ανοικτό παράθυρο, ανήμπορος να κινηθεί, νιώθοντας την υγρασία να τον εγκαταλείπει. Το φως του ήλιου έπεσε και το νυχτερινό αεράκι φύσηξε, μέχρι που ο σβώλος σκλήρυνε σαν πέτρα. Είχε γίνει τόσο σκληρός που σχεδόν δεν μπορούσε να σκεφτεί. Το μόνο που ήξερε ήταν ότι πλημμύριζε από απελπισία.

Μα κάπου βαθιά μέσα στον μικρό σβώλο από πηλό, είχε απομείνει μια μικροσκοπική σταγόνα υγρασίας και αρνιόταν να την αφήσει να φύγει.

«Βροχή» σκέφτηκε.

«Νερό» αναστέναξε.

«Σε παρακαλώ» ψέλλισε, τέλος, ο στεγνός και απεγνωσμένος του εαυτός.

Ένα σύννεφο που περνούσε λυπήθηκε τον μικρό σβώλο από πηλό και τότε συνέβη κάτι εκπληκτικό. Τεράστιες σταγόνες βροχής χτυπούσαν από το ανοικτό παράθυρο, πέφτοντας πάνω στον μικρό σβώλο από πηλό. Έβρεχε όλη τη νύχτα και μέχρι το πρωί ήταν όσο μαλακός όσο ο παλιός του εαυτός.

Φωνές πλησίαζαν στο εργαστήριο.

«Ωχ, όχι» είπε η γυναίκα. Ήταν αγγειοπλάστρια, που χρησιμοποιούσε συχνά το εργαστήριο. «Κάποιος άφησε ανοικτό το παράθυρο όλο το Σαββατοκύριακο! Πρέπει να καθαρίσουμε τις βρωμιές. Μπορείς να δουλέψεις με λίγο πηλό μέχρι να βρω τις πετσέτες» είπε στην κόρη της.

Το κοριτσάκι είδε τον σβώλο από πηλό να κάθεται κοντά στο παράθυρο.

«Αυτός φαίνεται να είναι ο τέλειος σβώλος για μένα» είπε.

Σε λίγο πίεζε και ζύμωνε τον πηλό σε ευχάριστα σχήματα. Για τον μικρό σβώλο από πηλό, τα δάχτυλά της ήταν ονειρεμένα.

Το κορίτσι σκεφτόταν όσο δούλευε και τα χέρια της κινούνταν με σκοπό. Ο μικρός σβώλος από πηλό ένωσε να του δίνουν απαλά ένα στρογγυλεμένο, βαθουλό σχήμα. Λίγα τσιμπήματα και απέκτησε λαβή.

«Μανούλα, μανούλα» φώναξε το κορίτσι,

«Έφτιαξα ένα φλιτζάνι!»

«Είναι υπέροχο!» είπε η μητέρα της. «Βάλε το στο ράφι και θα το ψήσουμε στην κάμινο. Μετά μπορείς να το βάψεις με όποιο χρώμα θέλεις».

Σύντομα, το μικρό φλιτζάνι ήταν έτοιμο να το πάνε στο νέο του σπίτι. Τώρα ζει σε ένα ράφι στην κουζίνα, δίπλα στα υπόλοιπα φλιτζάνια και τα πιατάκια και τις κούπες. Είναι όλα πολύ διαφορετικά και κάποια είναι πολύ όμορφα.

«Πρόγευμα!» φωνάζει η μητέρα, βάζοντας το νέο φλιτζάνι στο τραπέζι και γεμίζοντάς το με ζεστή σοκολάτα.

Το κοριτσάκι το κρατάει προσεκτικά. Πόσο ευτυχισμένος νιώθει ο σβώλος από πηλό με τις λείες γραμμές τού νέου του σχήματος. Πόσο καλά κάνει τη δουλειά του!

Το μικρό φλιτζάνι κάθεται υπερήφανα. «Επιτέλους, επιτέλους είμαι κάτι».

Ο Μικρός Σβώλος από Πηλό

Ερωτήσεις:

1. Να αριθμήσεις τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη σειρά με την οποία έγιναν τα γεγονότα στην ιστορία. Ο αριθμός 1 έχει ήδη συμπληρωθεί.

_____ Η βροχή έκανε τον σβώλο από πηλό υγρό και μαλακό.

_____ Ένα αγόρι προσπάθησε να μετατρέψει τον σβώλο από πηλό σε μπολ.

_____ Ένα κορίτσι μετέτρεψε τον σβώλο από πηλό σε φλιτζάνι.

_____ Ο σβώλος από πηλό στέγνωσε.

1 _____ Ο σβώλος από πηλό ήταν στο καλάθι.

2. Γιατί ο σβώλος από πηλό ήταν στο καλάθι για τόσο καιρό;

3. Στην αρχή της ιστορίας, τι ευχήθηκε ο σβώλος από πηλό;

4. Γιατί έβγαλαν, τελικά, τον πηλό από το καλάθι;

A) Όλοι οι άλλοι σβώλοι από πηλό είχαν χρησιμοποιηθεί.

B) Ήταν πάνω από τους υπόλοιπους σβώλους από πηλό.

Γ) Το αγόρι διάλεξε εκείνον τον σβώλο, διότι του άρεσε ιδιαίτερα.

Δ) Η δασκάλα είπε στο αγόρι να χρησιμοποιήσει εκείνον τον σβώλο.

5. Τι απερίσκεπτο έκανε το αγόρι;

- A) Άφησε τον πηλό στον τροχό αγγειοπλαστικής.
- B) Στριφογύριζε τον τροχό όσο πιο γρήγορα μπορούσε.
- Γ) Έβαλε τον πηλό κοντά στο παράθυρο.
- Δ) Πίεζε και σχημάτισε τον πηλό.

6. Το αγόρι έβαλε τον σβώλο από πηλό σε κίνδυνο. Ποιος ήταν αυτός ο κίνδυνος;

7. Πώς ένιωσε ο σβώλος από πηλό μόλις έφυγε το αγόρι από το εργαστήριο κεραμικής;

- A) Ικανοποιημένος
- B) Τρομαγμένος
- Γ) Θυμωμένος
- Δ) Περήφανος

8. Τι το εκπληκτικό συνέβη αφότου ο σβώλος από πηλό καθόταν δίπλα στο παράθυρο για πολλή ώρα; Γιατί ήταν τόσο εκπληκτικό κάτι τέτοιο για τον σβώλο από πηλό;

9. Ποιες λέξεις στην ιστορία δείχνουν ότι το κοριτσάκι ήξερε τι ήθελε να φτιάξει;

- A) «Τα δάχτυλά της ήταν ονειρεμένα».
- B) «Το κοριτσάκι είδε τον σβώλο από πηλό».
- Γ) «Το κοριτσάκι τον κρατάει προσεκτικά».
- Δ) «Τα χέρια της κινούνταν με σκοπό».

10. Να περιγράψεις τα διαφορετικά συναισθήματα, τα οποία είχε ο πηλός στην αρχή και στο τέλος της ιστορίας. Να εξηγήσεις γιατί άλλαξαν τα συναισθήματά του.

11. Το κοριτσάκι είναι σημαντικό πρόσωπο στην ιστορία. Να εξηγήσεις γιατί ήταν σημαντική γι' αυτό που έγινε.

12. Ο συγγραφέας της ιστορίας γράφει για τον σβώλο από πηλό λες και είναι άνθρωπος. Τι προσπαθεί ο συγγραφέας να σε κάνει να φανταστείς;

- A) Πώς είναι στη βροχή
- B) Πώς μπορεί να νιώθει ένας σβώλος από πηλό
- Γ) Πώς είναι να δουλεύεις με πηλό
- Δ) Πώς αισθάνεσαι όταν φτιάχνεις κάτι

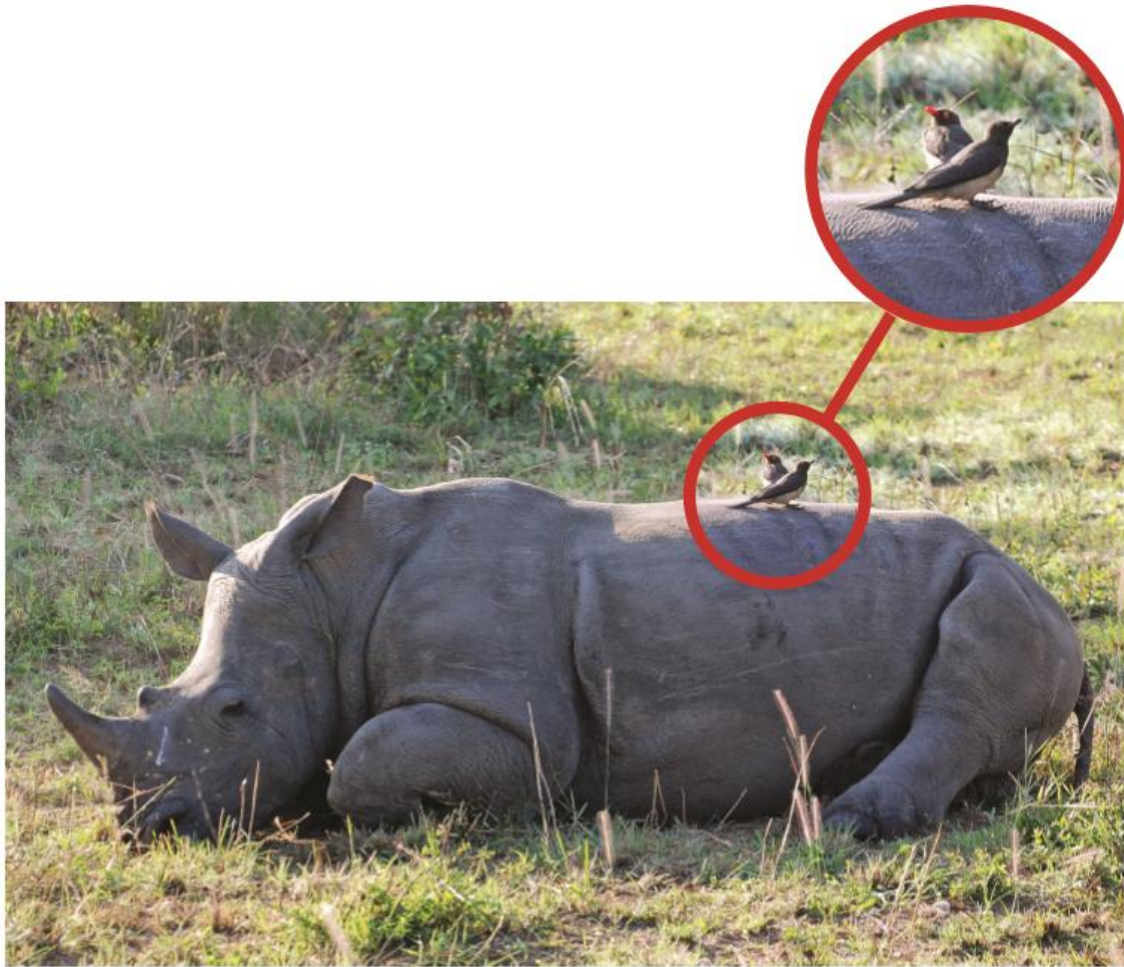
13. Ποιο είναι το κύριο μήνυμα της ιστορίας;

- A) Είναι εύκολο να ζυμώνεις και να πλάθεις τους ανθρώπους όπως τον πηλό.
- B) Υπάρχει πολλή δυστυχία στον κόσμο.
- Γ) Όλα είναι πιο ευτυχισμένα, όταν αποκτήσουν έναν σκοπό.
- Δ) Η αγγειοπλαστική είναι ο καλύτερος τρόπος να κάνεις καλό στον κόσμο.

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Centre for Educational Research and Evaluation of the Cyprus Pedagogical Institute. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Αφρικάνικοι Ρινόκεροι και Βουφάγοι

Οι ρινόκεροι και οι βουφάγοι βοηθούν ο ένας τον άλλο

Οι ρινόκεροι και οι βουφάγοι είναι ζώα πολύ διαφορετικά μεταξύ τους. Ο ρινόκερος είναι ένα πολύ μεγάλο ζώο της ξηράς. Μόνο οι ελέφαντες είναι μεγαλύτεροι. Ο βουφάγος είναι πολύ μικροσκοπικός.

Οι ρινόκεροι και οι βουφάγοι ζουν μαζί και βοηθούν ο ένας τον άλλο. Οι βουφάγοι ζουν στην πλάτη των ρινόκερων.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει κάποια στοιχεία για τους ρινόκερους και τους βουφάγους.

Ρινόκερος	Βουφάγος
Χρώμα: Γκρίζο	Χρώμα: Καφέ
Βάρος: 3600 κιλά	Βάρος: 55 γραμμάρια
Ύψος: 1.80 μέτρα	Ύψος: 20 εκατοστά
Διατροφή: χορτάρι και φύλλα	Διατροφή: έντομα και τσιμπούρια

Οι ρινόκεροι

Οι ρινόκεροι είναι περισσότερο γνωστοί για τα μεγάλα τους κέρατα. Στην πραγματικότητα, η λέξη «ρινόκερος» σημαίνει «κέρατο στη μύτη». Μερικοί άνθρωποι πιστεύουν ότι το κέρατο είναι πολύτιμο, όπως το φάρμακο, αλλά αυτό δεν είναι αλήθεια.

Ακόμη, οι ρινόκεροι κινδυνεύουν σε τεράστιο βαθμό από τους κυνηγούς. Παρόλο που οι ρινόκεροι προστατεύονται από τον νόμο, τους κυνηγούν ακόμη για τα κέρατά τους.

Στους ρινόκερους αρέσει να τρώνε χορτάρι και φύλλα από τα δέντρα και τους θάμνους. Ωστόσο, μπορούν να φάνε όλα τα είδη φυτών, βασιζόμενοι στο τι θα βρουνε.

Το τσιμπούρι είναι ένα μικροσκοπικό πλάσμα που ρουφά το αίμα των ζώων. Στα τσιμπούρια αρέσει να κρύβονται στα δέντρα και στους θάμνους, έτσι που να μπορούν να πηδούν πάνω σε ανθρώπους και ζώα που περνούν. Καθώς οι ρινόκεροι τρώνε, τα τσιμπούρια που ζουν στα δέντρα και στους θάμνους πηδούν στους ρινόκερους και, μετά, ζουν στο δέρμα του ρινόκερου.

Τα τσιμπούρια δαγκώνουν τον ρινόκερο, γεμίζουν το σώμα τους με το αίμα του ρινόκερου και προκαλούν στον ρινόκερο φαγούρα. Οι ρινόκεροι έχουν πολύ χοντρό δέρμα που φαίνεται σκληρό, όμως αυτό είναι πολύ ευαίσθητο. Οι ρινόκεροι σπαταλούν αρκετό χρόνο να ξύνονται στα δέντρα και στα βράχια, προσπαθώντας να απαλλαχθούν από τα τσιμπούρια.

Τα **τσιμπούρια** είναι πολύ μικρά, όμως, για να ζήσουν, χρειάζονται αίμα. Το τσιμπούρι κολλά στο δέρμα ενός ζώου και ρουφά το αίμα του. Υπάρχουν εκατοντάδες είδη τσιμπουριών στον πλανήτη και μπορούν να εντοπιστούν, σχεδόν, παντού.

Βουφάγοι

Ο βουφάγος είναι ένα μικρό καφέ πουλί με πλατύ ράμφος, σκληρή ουρά και αιχμηρά νύχια. Οι βουφάγοι κάθονται πάνω στην πλάτη του ρινόκερου και τρέφονται με τα πολλά τσιμπούρια που ζουν στην πλάτη του ρινόκερου.

Οι βουφάγοι τρώνε έντομα, αλλά το αγαπημένο τους φαγητό είναι το αίμα. Έτσι, προτιμούν τα τσιμπούρια που είναι γεμάτα με το αίμα του ρινόκερου. Ένας βουφάγος μπορεί να φάει ως και 100 από αυτά τα φουσκωμένα τσιμπούρια, σε μια μέρα.

Translated by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth.

Εξαρτώνται ο ένας από τον άλλο

Οι ρινόκεροι και οι βουφάγοι βοηθούν ο ένας τον άλλο. Οι βουφάγοι παίρνουν το φαγητό τους και οι ρινόκεροι καθαρίζονται από τα τσιμπούρια.

Ο βουφάγος, επίσης, βοηθά στο να κρατά τον ρινόκερο ασφαλή από τους εχθρούς του. Οι ρινόκεροι δεν μπορούν να δουν μακριά και δυσκολεύονται να εντοπίσουν τους εχθρούς τους. Οι οξυδερκείς βουφάγοι φρουρούν και προειδοποιούν τους ρινόκερους για τον κίνδυνο, κάνοντας δυνατούς θορύβους και σφυρίγματα.

Αφρικάνικοι Ρινόκεροι και Βουφάγοι

Ερωτήσεις:

1. Πού θα βρεις βουφάγους;

2. Η εικόνα στον μεγάλο κόκκινο κύκλο, στην αρχή του κειμένου, τι σε βοηθά να καταλάβεις;

- A) Πώς πετούν οι βουφάγοι.
- B) Πώς ακούγονται οι βουφάγοι.
- Γ) Μια φωλιά βουφάγου.
- Δ) Πώς είναι οι βουφάγοι.

3. Γιατί ο συγγραφέας αναφέρεται στον ελέφанта;

- A) Για να δείξει ότι οι ελέφαντες ζουν κοντά στους ρινόκερους.
- B) Για να δείξει ότι ο ρινόκερος είναι πολύ μεγάλος.
- Γ) Για να δείξει ότι οι ελέφαντες έχουν βουφάγους.
- Δ) Για να δείξει ότι οι ρινόκεροι και οι ελέφαντες τρώνε το ίδιο φαγητό.

4. Κοίταξε το διάγραμμα. Πόσο βάρος έχει ένας βουφάγος;

5. Ποιο είναι το ύψος ενός ρινόκερου;

6. Γιατί οι κυνηγοί θέλουν να σκοτώνουν τους ρινόκερους;

- A) Οι ρινόκεροι είναι πολύ επικίνδυνοι.
- B) Οι κυνηγοί θέλουν το κρέας του ρινόκερου.
- Γ) Οι κυνηγοί θέλουν το κέρατο του ρινόκερου.
- Δ) Υπάρχουν πάρα πολλοί ρινόκεροι.

7. Τι τρώνε οι ρινόκεροι;

8. Γιατί τα δέντρα και οι θάμνοι είναι καλά μέρη, για να κρυφτούν τα τσιμπούρια;

- A) Γιατί τα τσιμπούρια τρώνε χορτάρι και φύλλα.
- B) Γιατί οι ρινόκεροι έρχονται εκεί για να φάνε.
- Γ) Γιατί τα πουλιά θέλουν να φάνε τα τσιμπούρια.
- Δ) Γιατί τα φύλλα προστατεύουν το δέρμα τους.

9. Δικαιολόγησε γιατί τα τσιμπούρια αποτελούν πρόβλημα για τους ρινόκερους;

10. Τι χρειάζονται τα τσιμπούρια, για να ζήσουν;

- A) δέντρα
- B) ρινόκερους
- Γ) θάμνους
- Δ) αίμα

11. Τι κάνουν οι ρινόκεροι, όταν προσπαθούν να απαλλαχθούν από τα τσιμπούρια;

12. Πώς είναι τα πιο κάτω μέρη του βουφάγου;

Η ουρά του είναι -----

Τα νύχια του είναι -----

13. Γιατί στους βουφάγους αρέσει, κυρίως, να τρώνε τσιμπούρια;

A) Γιατί τα τσιμπούρια έχουν ρουφήξει αίμα.

B) Γιατί υπάρχουν πάρα πολλά τσιμπούρια σε κάθε ρινόκερο.

Γ) Γιατί τα τσιμπούρια έχουν φάει φύλλα.

Δ) Γιατί τα τσιμπούρια είναι μικροσκοπικά και εύκολα να φαγωθούν.

14. Πόσα φουσκωμένα τσιμπούρια μπορεί να φάει ένας βουφάγος, σε μια μέρα;

15. Γιατί ο βουφάγος γνωρίζει πότε βρίσκεται σε κίνδυνο, ενώ ο ρινόκερος δεν μπορεί;

A) Ακούει καλύτερα.

B) Βλέπει καλύτερα.

Γ) Μπορεί να πετάξει.

Δ) Μπορεί να κινηθεί γρηγορότερα.

16. Τι κάνει ο βουφάγος, για να προειδοποιήσει τον ρινόκερο, σε περίπτωση κινδύνου;

17. Σκέψου και απάντησε, με βάση όλο το κείμενο:

Πώς θα ήταν η ζωή του βουφάγου, αν δεν υπήρχαν οι ρινόκεροι;

Πώς θα ήταν η ζωή του ρινόκερου, αν δεν υπήρχαν οι βουφάγοι;

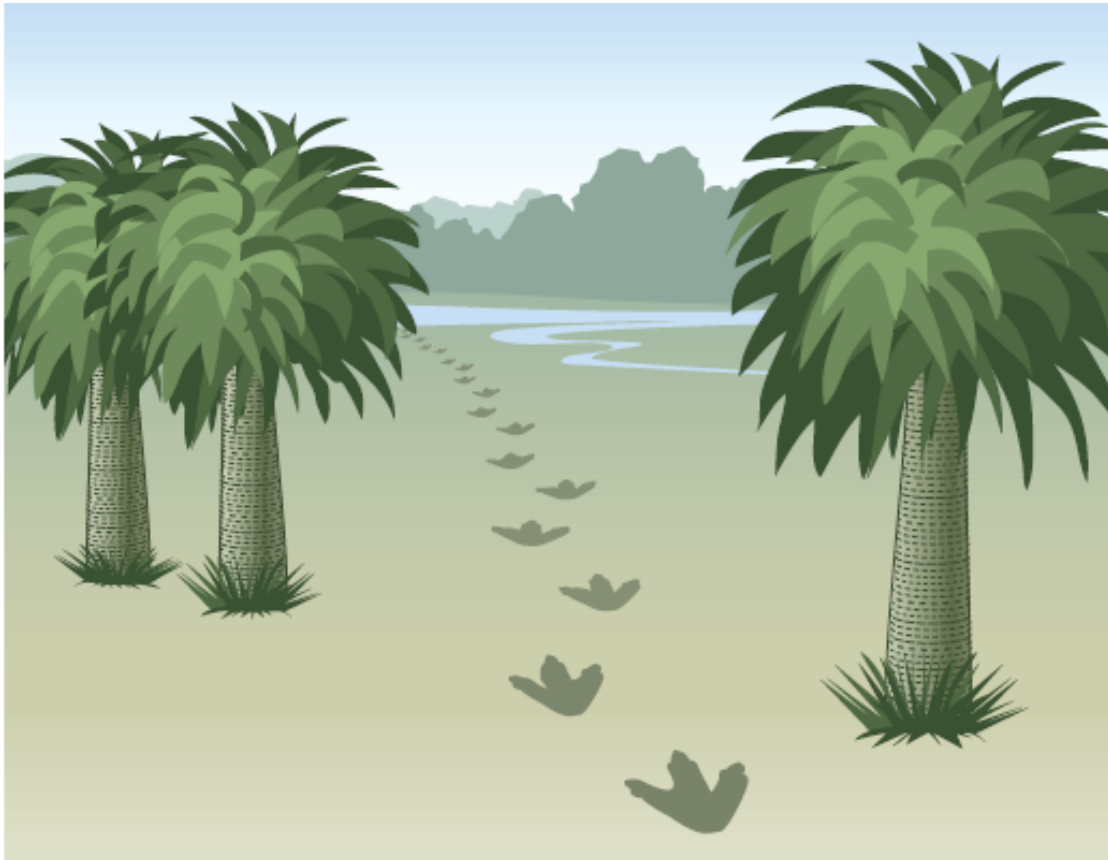
Text by TIMMS & PIRLS International Study Center, Boston College. Images obtained from: <http://commons.wikimedia.org>: Sabi 2012 05 18 0439 (73775029620), White rhinoceros head -Sofia zoo-2, Sabi 2012 05 19 0652 (7189805715), Amblyomma-variegatum-male, Red billed oxpecker close, Sabi 2012 05 19 0644 (7375046118).

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Δύο Γιγαντιαίοι Δεινόσαυροι

Οι δεινόσαυροι ήταν ζώα που έζησαν πριν από εκατομμύρια χρόνια. Το κείμενο αυτό γράφει για δύο γιγαντιαίους δεινόσαυρους: τον Τυραννόσαυρο Ρεξ (Τ- Ρεξ) και τον Διπλόδοκο.

Αν και ήταν και οι δύο τεράστιοι, οι δεινόσαυροι αυτοί ήταν πολύ διαφορετικοί. Έτρωγαν διαφορετική τροφή και είχαν τον δικό τους τρόπο ζωής. Το γιγαντιαίο σώμα του καθενός ήταν φτιαγμένο, σύμφωνα με το πώς ζούσαν. Μπορείς να διαβάσεις για τους δύο αυτούς δεινόσαυρους στις επόμενες σελίδες.

Τυραννόσαυρος Ρεξ (Τ- Ρεξ)

Το όνομα του Τυραννόσαυρου Ρεξ (Τ- Ρεξ) σημαίνει: «ο φοβερός βασιλιάς των σαυρών». Ήταν ένα από τα μεγαλύτερα ζώα που έζησαν ποτέ στον πλανήτη μας. Ήταν ψηλός, όπως η καμηλοπάρδαλη, και είχε περισσότερο από 12 μέτρα μήκος! Έτρωγε κρέας και ήταν πολύ καλός κυνηγός.

Μάτια: Με τα μάτια του ο Τ-Ρεξ έβλεπε πολύ μακριά και αυτά τον βοηθούσαν να κυνηγάει ζώα.

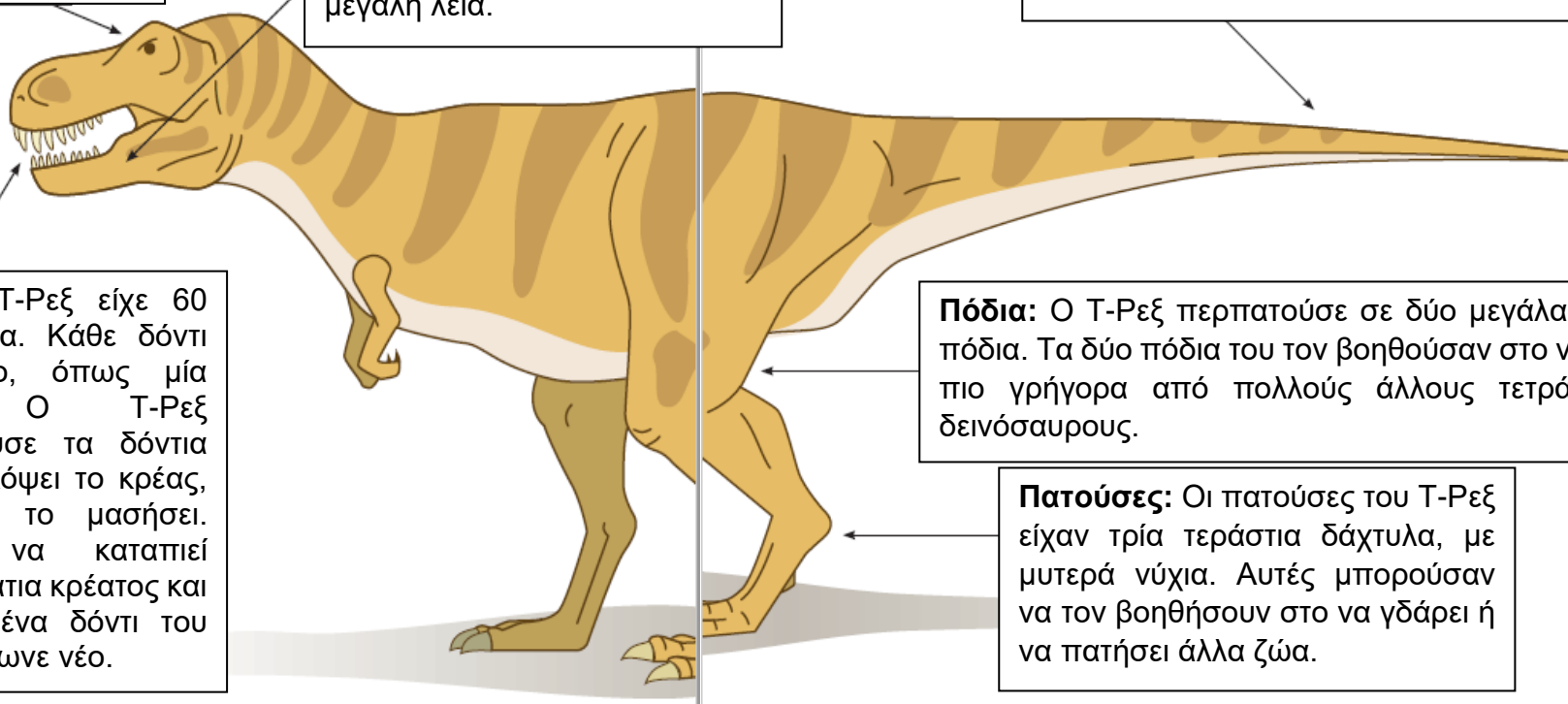
Σαγόνια: Ο Τ-Ρεξ είχε μεγάλο κεφάλι, με δυνατά σαγόνια. Χρησιμοποιούσε τα μεγάλα σαγόνια του, για να αρπάζει μεγάλη λεία.

Ουρά: Ο Τ-Ρεξ είχε μεγάλη ουρά που στεκόταν στον αέρα. Αυτό τον βοηθούσε να έχει ισορροπία και να μην πέφτει, λόγω του ότι το κεφάλι του ήταν βαρύ.

Δόντια: Ο Τ-Ρεξ είχε 60 μυτερά δόντια. Κάθε δόντι ήταν μεγάλο, όπως μία μπανάνα. Ο Τ-Ρεξ χρησιμοποιούσε τα δόντια του, για να κόψει το κρέας, όχι για να το μασήσει. Μπορούσε να καταπιεί μεγάλα κομμάτια κρέατος και κόκαλα. Αν ένα δόντι του έσπαζε, φύτρωνε νέο.

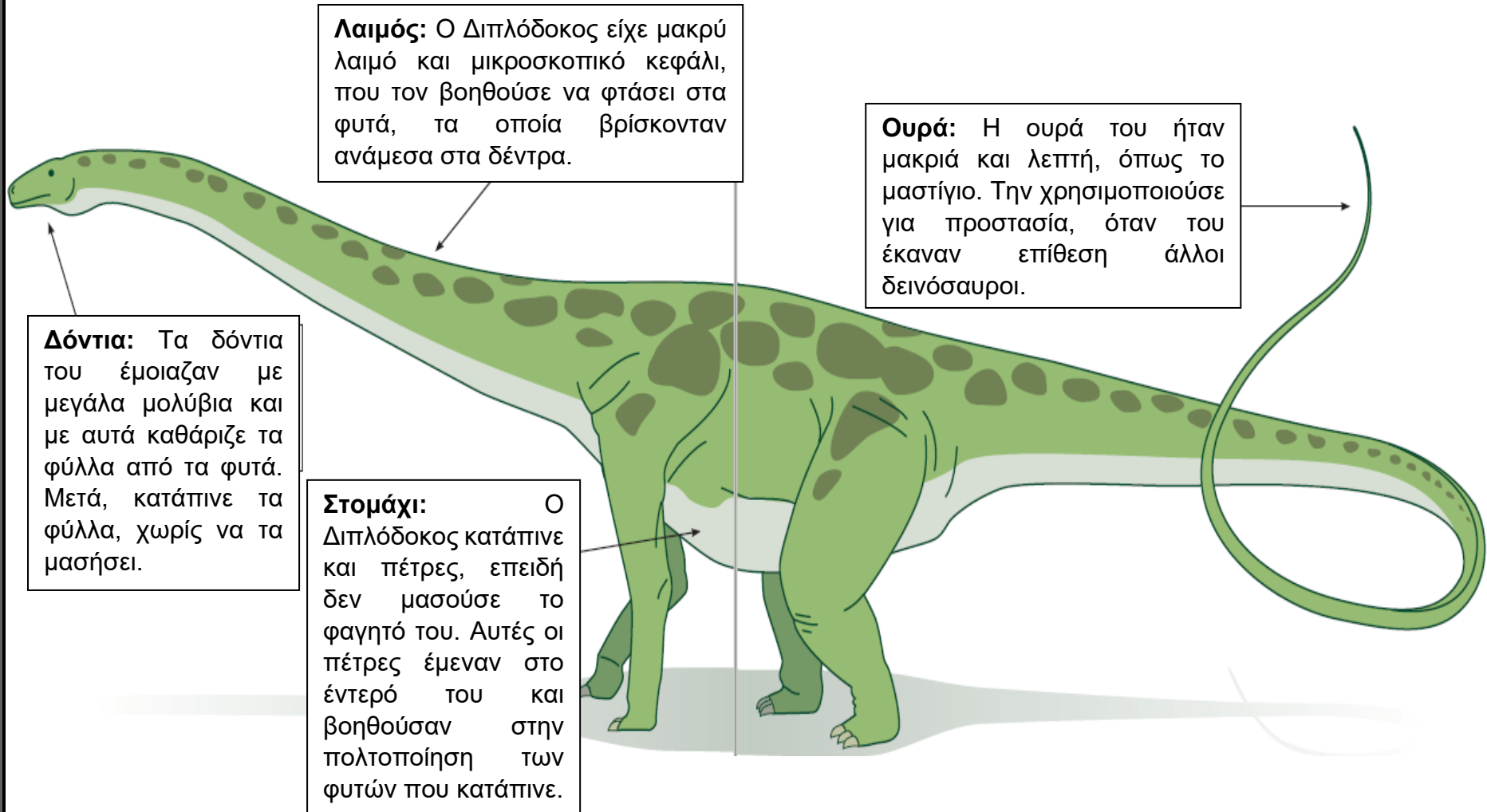
Πόδια: Ο Τ-Ρεξ περπατούσε σε δύο μεγάλα δυνατά πόδια. Τα δύο πόδια του τον βοηθούσαν στο να τρέχει πιο γρήγορα από πολλούς άλλους τετράποδους δεινόσαυρους.

Πατούσες: Οι πατούσες του Τ-Ρεξ είχαν τρία τεράστια δάχτυλα, με μυτερά νύχια. Αυτές μπορούσαν να τον βοηθήσουν στο να γδάρει ή να πατήσει άλλα ζώα.

Διπλόδοκος

Ο Διπλόδοκος ήταν ακόμη μεγαλύτερος από τον Τ-Ρεξ. Είχε μεγαλύτερο βάρος από όσο δύο ελέφαντες μαζί!
Ο Διπλόδοκος έτρωγε φυτά και όχι κρέας. Ο δεινόσαυρος αυτός, λόγω και του τεράστιου σώματός του, έπρεπε να τρώει όλη μέρα.

Δύο Γιγαντιαίοι Δεινόσαυροι

Ερωτήσεις:

1. Με βάση όσα διάβασες, πριν από πόσο καιρό ζούσαν οι δεινόσαυροι στον πλανήτη μας;

2. Τι κοινό είχαν ο Τ-Ρεξ και ο Διπλόδοκος;

A) Έτρωγαν το ίδιο φαγητό.

B) Ήταν και οι δύο τεράστιοι.

Γ) Είχαν παρόμοιο σώμα.

Δ) Είχαν και οι δύο μικρό όνομα.

3. Βρες και αντίγραψε ένα στοιχείο από το κείμενο, που δείχνει το μέγεθος του Τ-Ρεξ.

4. Γιατί ο Τ-Ρεξ έπρεπε να είχε τόσο μεγάλα σαγόνια;

5. Γράψε δύο διαφορές που είχαν τα δόντια του Τ-Ρεξ, σε σχέση με τα δόντια των ανθρώπων.

1. _____
2. _____

6. Σε τι βοηθούσε τον Τ-Ρεξ το ότι έβλεπε πολύ μακριά;

A) Να κυνηγάει ζώα.

B) Να βρίσκει φυτά.

Γ) Να βλέπει μπροστά του.

Δ) Να τρέχει γρήγορα.

7. Γιατί ο Τ-Ρεξ χρησιμοποιούσε τα δάχτυλα και τα νύχια των ποδιών του, όταν κυνηγούσε;

- A) Για να τρέχει πιο γρήγορα από τα άλλα ζώα.
- B) Για να σκάβει και να βρίσκει ζώα που κυνηγούσε.
- Γ) Για να ξαφνιάζει τα άλλα ζώα που κυνηγούσε.
- Δ) Για να πατά τα ζώα που κυνηγούσε.

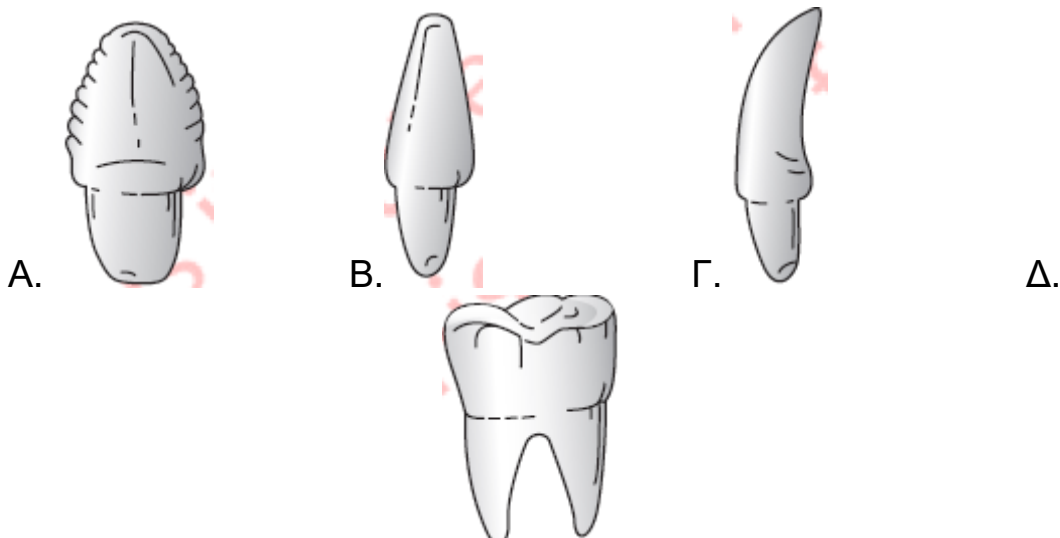
8. Ποιο μέρος του σώματος βοηθούσε τον Τ- Ρεξ να ισορροπεί;

- A) τα σαγόνια
- B) τα πόδια
- Γ) οι πατούσες
- Δ) η ουρά

9. Τι έτρωγε ο Διπλόδοκος;

10. Γιατί ο Διπλόδοκος έπρεπε να τρώει όλη μέρα;

11. Ποιο από τα πιο κάτω μοιάζει περισσότερο με τα δόντια του Διπλόδοκου;

12. Πώς ο Διπλόδοκος χρησιμοποιούσε την ουρά του, για να προστατευτεί από τους άλλους δεινόσαυρους;

13. Γιατί ο Διπλόδοκος κατάπινε πέτρες;

- A) Για να κομματιάζει τα κόκκαλα.
- B) Για να καθαρίζει τα φύλλα από τα φυτά.
- Γ) Για να πολτοποιεί το φαγητό του.
- Δ) Για να ακονίζει τα δόντια του.

14. Σε τι έμοιαζε ο τρόπος που έτρωγαν ο Τ. Ρεξ και ο Διπλόδοκος;

- A) Έτρωγαν και οι δύο μεγάλα ζώα.
- B) Κατάπιναν και οι δύο όλο το φαγητό τους.
- Γ) Έτρωγαν και οι δύο σε όλη τη διάρκεια της ημέρας.
- Δ) Κατάπιναν και οι δύο πέτρες.

15. Σκέψου όλα όσα διάβασες στο κείμενο. Ποιος δεινόσαυρος σου έκανε περισσότερη εντύπωση. Βάλε ✓ στην επιλογή σου:

___ Τ. Ρεξ

___ Διπλόδοκος

Χρησιμοποίησε στοιχεία από το κείμενο, για να δικαιολογήσεις την απάντησή σου:

16. Πώς σε βοηθούν οι εικόνες του Τ. Ρεξ και του Διπλόδοκου, στο κείμενο, για να μάθεις για αυτούς τους δύο δεινόσαυρους;

Πάρθηκαν πληροφορίες από τις ακόλουθες ιστοσελίδες: www.prehistory.com, www.animals.nationalgeographic.com, www.thebigzoo.com, www.dinosaur-facts.com

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Κάμπια σε Πεταλούδα

Από τη: Ντέπορα Χέλιγκμαν

Εικονογράφηση: Μπάρι Γουάισμαν

Μια μέρα, η δασκάλα μας έφερε μια κάμπια στο σχολείο, μέσα σε ένα γυάλινο δοχείο. Έτρωγε πράσινα φύλλα. Αυτή η μικροσκοπική κάμπια θα μεταμορφωνόταν σε πεταλούδα. Συνήθως, οι κάμπιες μεταμορφώνονται σε πεταλούδες, έξω στη φύση. Εμείς, όμως, παρακολουθήσαμε την κάμπια μας να μεταμορφώνεται σε πεταλούδα, ακριβώς εδώ, μέσα στην τάξη μας.

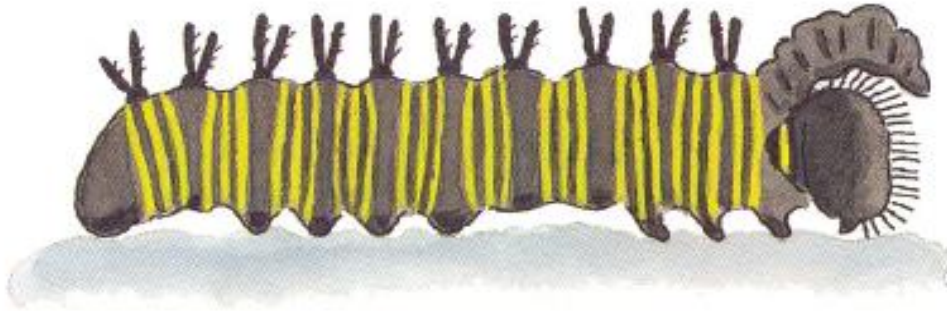

Η δασκάλα μας είπε ότι η κάμπια μας ξεκίνησε ως ένα μικροσκοπικό αβγό. Η μητέρα-πεταλούδα γέννησε αυτό το αβγό, πάνω σε ένα φύλλο. Η μητέρα-πεταλούδα διάλεξε το φύλλο κάποιου φυτού, το οποίο θα μπορούσε να φάει η κάμπια. Όταν η κάμπια βγήκε από το αβγό, ήταν πεινασμένη. Έφαγε το κέλυφος του αβγού της! Μετά, άρχισε αμέσως να τρώει πράσινα φυτά.

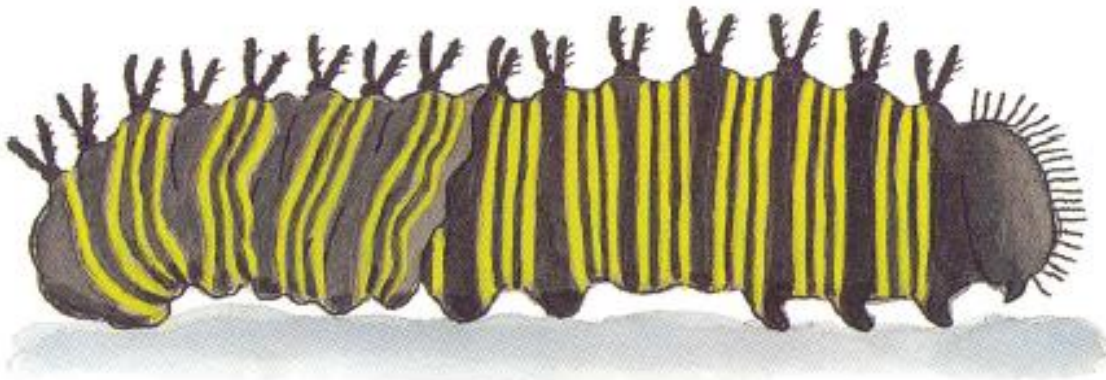
Η δουλειά της κάμπιας ήταν να τρώει και να τρώει, έτσι ώστε να μεγαλώσει. Κάθε μέρα μεγάλωνε όλο και περισσότερο. Η κάμπια έτρωγε και μεγάλωνε για 12 ημέρες.

Το δικό μας δέρμα μεγαλώνει μαζί μας. Μα το δέρμα της κάμπιας δεν μεγαλώνει. Όταν η κάμπια μεγάλωσε πολύ και δεν χωρούσε στο δέρμα της, τότε αυτό σχίστηκε στο πίσω μέρος.

Η κάμπια σύρθηκε έξω από το δικό της δέρμα. Από κάτω είχε ένα νέο δέρμα. Όλο αυτό ονομάζεται «έκδυση». Η κάμπια μας εκδύθηκε τέσσερις φορές. Μετά από πολλές μέρες, η κάμπια μας σταμάτησε να μεγαλώνει. Ήταν τόσο μεγάλη όσο το μικρό μου δαχτυλάκι.

Τότε, η κάμπια μας έφτιαξε ένα ξεχωριστό σπίτι. Πρώτα, έφτιαξε έναν κόμπο από μετάξι. Χρησιμοποίησε αυτόν τον κόμπο, για να κρεμαστεί ανάποδα από ένα κλαδί.

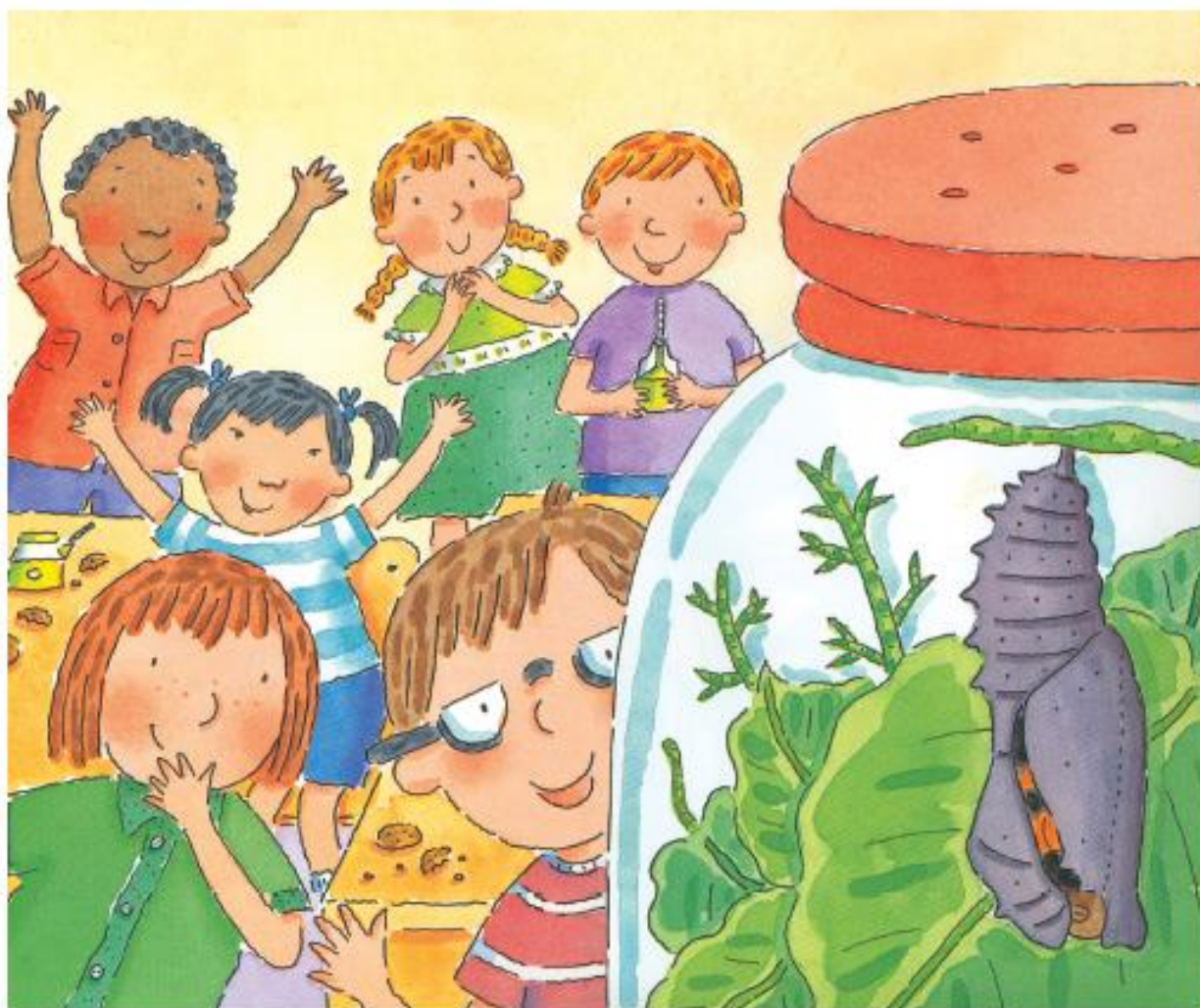
Μετά, εκδύθηκε το δέρμα της, για τελευταία φορά. Αντί για νέο δέρμα, σχηματίστηκε μια χρυσαλλίδα με σκληρό κουκούλι. Παρατηρούσαμε τη χρυσαλλίδα, για αρκετό καιρό.

Κάθε μέρα, το κουκούλι φαινόταν το ίδιο. Μα, μέσα στο κουκούλι, γίνονταν αλλαγές.

Περιμέναμε και περιμέναμε. Τότε, μια μέρα, κάποιος φώναξε: «Κοιτάξτε!». Το κουκούλι σκίστηκε. Ήταν μια πεταλούδα! Η πεταλούδα μας ήταν υγρή και μπερδεμένη. Κρεμόταν πάνω στο κουκούλι και τίναξε τα φτερά της. Με αυτό τον τρόπο, έστειλε αίμα στα φτερά της. Τα φτερά τέντωσαν και στέγνωσαν. Σύντομα, η πεταλούδα μας ήταν έτοιμη να πετάξει.

Η πεταλούδα μας δεν μπορούσε να μείνει μέσα στο γυάλινο δοχείο. Χρειαζόταν να βρίσκεται έξω στη φύση, με τα λουλούδια και το γρασίδι και τα δέντρα. Παρακολουθήσαμε την πεταλούδα μας να προσγειώνεται πάνω σε ένα λουλούδι. Ρούφηξε το νέκταρ του λουλουδιού, με έναν μακρύ τυλιγμένο σωλήνα. Μπορεί να είναι θηλυκή πεταλούδα. Μπορεί, κάποια μέρα, να γεννήσει ένα αβγό πάνω σε ένα φύλλο.

Κάμπια σε Πεταλούδα

Ερωτήσεις:

1. Τι έτρωγε η κάμπια, όταν η δασκάλα την έδειξε για πρώτη φορά στα παιδιά;

2. Πού είδαν τα παιδιά την κάμπια να μεταμορφώνεται σε πεταλούδα;

3. Γιατί το αυγό έπρεπε να βρίσκεται πάνω σε φύλλο;

4. Τι ήταν το πρώτο πράγμα που έκανε η κάμπια, όταν βγήκε από το κέλυφός της;

A) Διάλεξε ένα φύλλο.

B) Έφαγε το κέλυφος του αυγού της.

Γ) Έφαγε πράσινα φυτά.

Δ) Γέννησε ένα αυγό.

5. Πώς διαφέρει το δέρμα της κάμπιας από το δέρμα του ανθρώπου;

A) Δεν μεγαλώνει.

B) Είναι πολύ μεγάλο για την κάμπια.

Γ) Μεγαλώνει για πολλές μέρες.

Δ) Η κάμπια μπορεί να συρθεί μέσα στο δέρμα της.

6. Γιατί η κάμπια χρειαζόταν να εκδυθεί το δέρμα της;

A) Το δέρμα της γινόταν μικρότερο.

B) Ήταν πεινασμένη.

Γ) Μεγάλωσε πολύ για το δέρμα της.

Δ) Το δέρμα της γέρασε πολύ.

7. Πόσες φορές η κάμπια εκδύθηκε το δέρμα της;

8. Πόσο μεγάλη έγινε η κάμπια, όταν σταμάτησε να μεγαλώνει;

9. Για ποιον λόγο η κάμπια χρησιμοποίησε τον κόμπο από μετάξι;

10. Ποια λέξη δηλώνει τι συνέβαινε στη χρυσαλλίδα, μέσα στο κουκούλι;

A) Αλλαγές.

B) Κόμπος.

Γ) Έκδυση.

Δ) Παρακολουθήσαμε.

11. Τι βγήκε έξω από το κουκούλι;

- A) Ένα πράσινο φύλλο.
- B Μια νέα κάμπια.
- Γ) Ένα μικρό αβγό.
- Δ) Μία πεταλούδα.

12. Πώς η πεταλούδα έστειλε αίμα στα φτερά της;

- A) Στεγνώνοντας τα φτερά της.
- B) Τινάζοντας τα φτερά της.
- Γ) Τεντώνοντας τα φτερά της.
- Δ) Υγραίνοντας τα φτερά της.

13. Γιατί η πεταλούδα δεν μπορούσε να μείνει μέσα στο γυάλινο δοχείο;

- A) Δεν ήθελαν να την παρακολουθήσουν άλλο.
- B) Ήθελαν νέα κάμπια.
- Γ) Ήταν πολύ μεγάλη για το δοχείο.
- Δ) Χρειαζόταν να βρίσκεται έξω στη φύση.

14. Πώς η πεταλούδα πήρε το νέκταρ του λουλουδιού;

- A) Έφαγε λουλούδια και γρασίδι.
- B) Μάσησε πράσινα φύλλα.
- Γ) Το ρούφηξε με έναν σωλήνα.
- Δ) Τίναξε τα φτερά της.

15. Βάλε σε ορθή σειρά τι συνέβη στην κάμπια, καθώς μεταμορφωνόταν σε πεταλούδα. Ο αριθμός 1 έχει σημειωθεί για σένα.

_____ Η κάμπια σχημάτισε ένα σκληρό κουκούλι.

1 Η κάμπια έτρωγε και μεγάλωνε.

_____ Η πεταλούδα τίναξε τα φτερά της.

_____ Το κουκούλι με τη χρυσαλίδα σκίστηκε.

16. Γιατί νομίζεις η δασκάλα έφερε την κάμπια στην τάξη;

Copyright © 1996 by Deborah Heiligman. Illustrations copyright ©1996 by Bari Weissman. Used by permission of HarperCollins Publishers.

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Το Μυστήριο του Γιγαντιαίου Δοντιού

Τα απολιθώματα είναι τα απομεινάρια οποιουδήποτε πλάσματος ή φυτού που έζησε στη Γη πριν πολλά, πολλά χρόνια. Οι άνθρωποι βρίσκουν απολιθώματα σε βράχους και γκρεμούς και δίπλα σε λίμνες εδώ και εκατοντάδες χρόνια.

Τώρα, ξέρουμε ότι κάποια από τα απολιθώματα αυτά ανήκουν σε δεινόσαυρους.

Πριν από πολλά χρόνια, οι άνθρωποι όταν έβρισκαν τεράστια απολιθώματα δεν γνώριζαν τι ήταν. Κάποιοι νόμιζαν ότι τα μεγάλα αυτά οστά ανήκαν σε μεγάλα ζώα, τα οποία είχαν δει ή για τα οποία είχαν διαβάσει, όπως σε ιπποπόταμους ή σε ελέφαντες. Αλλά κάποια από τα οστά, τα οποία έβρισκαν οι άνθρωποι ήταν υπερβολικά μεγάλα, για να προέρχονται ακόμη και από τον μεγαλύτερο ιπποπόταμο ή ελέφαντα. Αυτά τα πελώρια οστά έκαναν κάποιους ανθρώπους να πιστεύουν ότι υπάρχουν γίγαντες.

Εκατοντάδες χρόνια πριν, στη Γαλλία, ένας άνδρας, ο οποίος ονομαζόταν Μπερνάρ Παλισύ, είχε μια άλλη ιδέα. Ήταν διάσημος αγγειοπλάστης. Όταν πήγε να φτιάξει τα κεραμικά του, βρήκε πολλά μικροσκοπικά απολιθώματα στον πηλό. Μελέτησε τα απολιθώματα και έγραψε ότι αυτά ήταν απομεινάρια ζωντανών πλασμάτων. Αυτό δεν ήταν μια

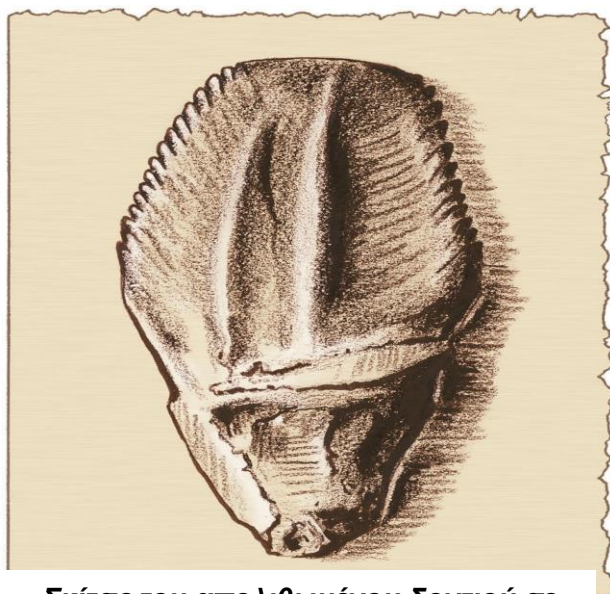
καινούργια ιδέα. Ο Μπερνάρ Παλισύ, όμως, έγραψε επίσης ότι κάποια από αυτά τα πλάσματα δεν ζούσαν πλέον στη γη. Είχαν χαθεί εντελώς. Ήταν υπό εξαφάνιση.

Επιβραβεύτηκε ο Μπερνάρ Παλισύ για την ανακάλυψή του; Όχι! Τον έβαλαν στη φυλακή για τις ιδέες του.

Με το πέρασμα του χρόνου, κάποιοι άνθρωποι έγιναν πιο ανοιχτοί σε νέες ιδέες σχετικά με το πώς μπορεί να ήταν ο κόσμος πριν από πολλά χρόνια.

Τότε, στη δεκαετία του 1820, ένα τεράστιο απολίθωμα δοντιού βρέθηκε στην Αγγλία. Πιστεύεται ότι η Μαίρη Ανν Μάντελ, η οποία ήταν σύζυγος ενός ειδικού απολιθωμάτων, του Γκίντεον Μάντελ, είχε βγει για βόλτα, όταν είδε κάτι που έμοιαζε με τεράστιο πέτρινο δόντι. Η Μαίρη Ανν Μάντελ ήξερε ότι το μεγάλο δόντι ήταν απολίθωμα και το πήγε σπίτι, στον άντρα της.

Όταν ο Γκίντεον Μάντελ πρωτοείδε το απολίθωμα δοντιού, σκέφτηκε ότι ανήκε σε φυτοφάγο, διότι ήταν επίπεδο και είχε βουναλάκια. Είχε φθαρεί από το μάσημα φαγητού. Ήταν σχεδόν εξίσου μεγάλο με το δόντι ενός ελέφαντα. Αλλά δεν έμοιαζε καθόλου με δόντι ελέφαντα.

Σκίτσο του απολιθωμένου δοντιού σε κανονικό μέγεθος

Ο Γκίντεον Μάντελ κατάλαβε ότι τα κομμάτια πέτρας, που ήταν κολλημένα στο δόντι, ήταν πολύ παλιά. Ήξερε ότι ήταν το είδος πέτρας πάνω στο οποίο ανακαλύφθηκαν απολιθώματα ερπετών. Μήπως το δόντι ανήκε σε γιγαντιαίο φυτοφάγο ερπετό που μασούσε το φαγητό του; Ένα είδος ερπετού που δεν ζούσε πλέον στη γη;

Ο Γκίντεον Μάντελ προβληματίστηκε πολύ με το μεγάλο δόντι. Κανένα ερπετό που ήξερε δεν μασούσε το φαγητό του. Τα ερπετά καταβροχθίζουν το φαγητό τους κι έτσι τα δόντια τους δεν φθείρονται. Ήταν ένα μυστήριο.

Ο Γκίντεον Μάντελ πήγε το δόντι σε ένα μουσείο στο Λονδίνο και το έδειξε σε άλλους επιστήμονες. Κανείς δεν συμφώνησε με τον Γκίντεον Μάντελ, ότι αυτό θα μπορούσε να ήταν το δόντι ενός γιγαντιαίου ερπετού.

Ο Γκίντεον Μάντελ προσπάθησε να βρει ένα ερπετό που είχε κάποιο δόντι, που έμοιαζε με το γιγαντιαίο δόντι. Για πολύ καιρό δεν έβρισκε τίποτα. Και τότε, μια μέρα, συνάντησε έναν επιστήμονα που μελετούσε τα ιγκουάνα. Το ιγκουάνα είναι ένα μεγάλο φυτοφάγο ερπετό που συναντούμε στην Κεντρική και τη Νότια Αμερική. Μπορεί να φτάσει μέχρι και το ενάμισι μέτρο σε μήκος. Ο επιστήμονας έδειξε στον Γκίντεον Μάντελ ένα δόντι από ιγκουάνα. Επιτέλους! Αυτό ήταν ένα δόντι ζωντανού ερπετού, που έμοιαζε με το μυστηριώδες δόντι. Μόνο που το απολίθωμα τού δοντιού ήταν πολύ, πολύ μεγαλύτερο.

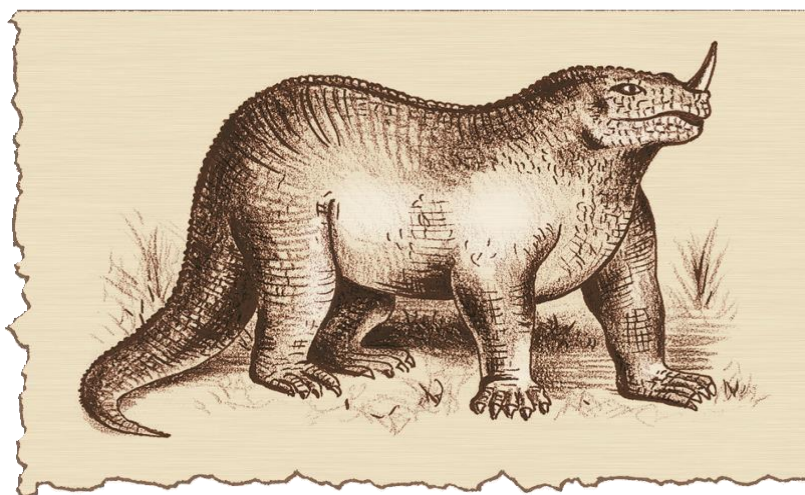
Ιγκουάνα

Σκίτσο του δοντιού του ιγκουάνα σε πραγματικό μέγεθος από το σημειωματάριο του Γκίντεον Μάντελ.

Τώρα, ο Γκίντεον Μάντελ πίστευε ότι το απολίθωμα του δοντιού ανήκε σε ένα ζώο που έμοιαζε με ιγκουάνα. Μόνο που δεν είχε μήκος ενάμισι μέτρο. Ο Γκίντεον Μάντελ πίστευε ότι το μήκος του έφτανε τα τριάντα μέτρα! Ονόμασε το πλάσμα αυτό *Ιγκουανόδοντα*. Το όνομα αυτό σημαίνει «δόντι ιγκουάνα».

Ο Γκίντεον Μάντελ δεν είχε ολόκληρο τον σκελετό του *Ιγκουανόδοντα*. Όμως, από τα οστά, τα οποία είχε μαζέψει τόσα χρόνια, προσπάθησε να μαντέψει πώς μπορεί να έμοιαζε. Πίστευε ότι τα οστά έδειχναν ότι το πλάσμα περπατούσε και με τα τέσσερα πόδια. Πίστευε ότι ένα μυτερό οστό ήταν κέρατο. Σχεδίασε έναν *Ιγκουανόδοντα* με κέρατο πάνω στη μύτη.

Πώς έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας, σύμφωνα με τον Γκίντεον Μάντελ.

Χρόνια αργότερα, βρέθηκαν αρκετοί πλήρεις σκελετοί *Ιγκουανόδοντων*. Είχαν μήκος μόνο εννέα μέτρα. Τα οστά έδειχναν ότι κάποιες φορές περπατούσε στα πίσω πόδια. Κι αυτό που ο Γκίντεον Μάντελ νόμιζε ότι ήταν κέρατο στη μύτη, στην πραγματικότητα ήταν αιχμή στον «αντίχειρά» του! Με βάση αυτές τις ανακαλύψεις, οι επιστήμονες άλλαξαν άποψη για το πώς έμοιαζε ο *Ιγκουανόδοντας*.

Ο Γκίντεον Μάντελ έκανε μερικά λάθη. Αλλά είχε κάνει και μια σημαντική ανακάλυψη. Από τότε που είχε την πρώτη του ιδέα ότι το απολιθωμένο δόντι ανήκε σε φυτοφάγο ερπετό, αφιέρωσε πολλά χρόνια μαζεύοντας πληροφορίες και στοιχεία για να αποδείξει ότι οι ιδέες του ήταν σωστές. Στην πορεία, κάνοντας προσεχτικές εικασίες, ο Γκίντεον Μάντελ ήταν ένας απ' τους πρώτους ανθρώπους που έδειξε ότι πριν από πολλά χρόνια, στη γη ζούσαν γιγάντια ερπετά. Κι έπειτα ότι εξαφανίστηκαν.

Εκατοντάδες χρόνια πριν, είχαν ρίξει τον Μπερνάρ Παλισύ στη φυλακή, επειδή έλεγε σχεδόν το ίδιο πράγμα. Ο Γκίντεον Μάντελ, όμως, έγινε διάσημος. Η ανακάλυψή του κίνησε την περιέργεια στους ανθρώπους να μάθουν περισσότερα σχετικά με αυτά τα τεράστια ερπετά.

Πώς πιστεύουν σήμερα οι επιστήμονες ότι έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας

Το 1842, ένας επιστήμονας με το όνομα Ρίτσαρντ Όουεν, αποφάσισε ότι αυτά τα υπό εξαφάνιση ερπετά χρειάζονταν ένα δικό τους όνομα. Έτσι, τα αποκάλεσε *Δεινοσαύρια*. Το όνομα αυτό σημαίνει «τρομερή, πολύ μεγάλη σαύρα». Σήμερα τα αποκαλούμε δεινόσαυρους.

Το Μυστήριο του Γιγαντιαίου Δοντιού

Ερωτήσεις:

1. Τι είναι το απολίθωμα;

- A) Η επιφάνεια των βράχων και των γκρεμών
- B) Τα οστά ενός γίγαντα
- Γ) Απομεινάρια από πολύ παλιά ζωντανά πράγματα
- Δ) Τα δόντια ελεφάντων

2. Σύμφωνα με το κείμενο, γιατί κάποιοι άνθρωποι πολύ παλιά πίστευαν στους γίγαντες;

3. Πού βρήκε απολιθώματα ο Μπερνάρ Παλισύ;

- A) Στους γκρεμούς
- B) Στον πηλό
- Γ) Κοντά στο ποτάμι
- Δ) Σε ένα μονοπάτι

4. Ποια νέα ιδέα είχε ο Μπερνάρ Παλισύ;

5. Γιατί έβαλαν τον Μπερνάρ Παλισύ στη φυλακή;

- A) Οι άνθρωποι δεν ήταν ανοιχτοί σε νέες ιδέες.
- B) Αντέγραψε τις ιδέες του από τον Γκίντεον Μάντελ.
- Γ) Άφησε μικροσκοπικά απολιθώματα στα κεραμικά του.
- Δ) Η μελέτη απολιθωμάτων απαγορευόταν στη Γαλλία.

6. Ποιος βρήκε το απολιθωμένο δόντι στην Αγγλία;

- A) Ο Μπερνάρ Παλισύ
- B) Η Μαίρη Ανν Μάντελ
- Γ) Ο Ρίτσαρντ Όουεν
- Δ) Ο Γκίντεον Μάντελ

7. Τι είναι αυτό που γνώριζε ο Γκίντεον Μάντελ για τα ερπετά και το οποίο έκανε το απολίθωμα δοντιού να φαίνεται μυστηριώδες;

- A) Τα ερπετά δεν είχαν δόντια.
- B) Τα ερπετά βρίσκονταν κάτω από βράχια.
- Γ) Τα ερπετά ζούσαν πολύ παλιά.
- Δ) Τα ερπετά καταβρόχθιζαν το φαγητό τους.

8. Ο Γκίντεον Μάντελ πίστευε ότι το δόντι ίσως ανήκε σε διαφορετικό είδος ζώου. Να συμπληρώσεις τον πίνακα, για να δείξεις τι τον έκανε να πιστεύει κάτι τέτοιο.

Είδος ζώου	Τι τον έκανε να το πιστεύει αυτό
Φυτοφάγο	Το δόντι ήταν επίπεδο με βουναλάκια.
Γιγαντιαίο πλάσμα	
Ερπετό	

9. Γιατί ο Γκίντεον Μάντελ πήγε το δόντι σε μουσείο;

- A) Για να ρωτήσει εάν το απολίθωμα ανήκε στο μουσείο.
- B) Για να αποδείξει ότι ήταν ειδικός απολιθωμάτων.
- Γ) Για να ακούσει τι πίστευαν οι επιστήμονες για την ιδέα του.
- Δ) Για να συγκρίνει το δόντι με άλλα δόντια στο μουσείο.

10. Ένας επιστήμονας έδειξε στον Γκίντεον Μάντελ ένα δόντι Ιγκουάνα. Γιατί αυτό ήταν σημαντικό για τον Γκίντεον Μάντελ;

11. Τι χρησιμοποίησε ο Γκίντεον Μάντελ, στην προσπάθειά του να καταλάβει πώς έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας;

- A) Τα οστά που μάζεψε
- B) Τις ιδέες από άλλους επιστήμονες
- Γ) Τις εικόνες σε βιβλία
- Δ) Τα δόντια από άλλα ερπετά

12. Κοίταξε τις δύο εικόνες του Ιγκουανόδοντα στο κείμενο. Τι σε βοήθάνε να καταλάβεις;

13. Ανακαλύψεις που έγιναν αργότερα απέδειξαν ότι ο Γκίντεον Μάντελ έκανε λάθος ως προς το πώς έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας. Να συμπληρώσεις τα κενά στον πιο κάτω πίνακα.

Πώς πίστευε ο Γκίντεον Μάντελ ότι έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας.	Πώς πιστεύουν σήμερα οι επιστήμονες ότι έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας.
Ο Ιγκουανόδοντας περπατούσε με τα τέσσερα πόδια.	
	Ο Ιγκουανόδοντας είχε αιχμή στον αντίχειρά του.
Ο Ιγκουανόδοντας έφτανε τα τριάντα μέτρα.	

14. Τι ανακαλύφθηκε, που απέδειξε ότι ο Γκίντεον Μάντελ έκανε λάθος ως προς το πώς έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας;

- A) Περισσότερα απολιθωμένα δόντια
- B) Επιστημονικά σκίτσα
- Γ) Ζωντανοί Ιγκουανόδοντες
- Δ) Ολόκληροι σκελετοί

Το Μυστήριο του Γιγαντιαίου Δοντιού, απόσπασμα από ΚΥΝΗΓΟΙ ΔΕΙΝΟΣΑΥΡΩΝ. Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας κειμένου © 1989 από Kate McMullan. Εκδόθηκε από Random House Books for Young Readers. Όλα τα δικαιώματα προστατευμένα. Χρήση κατόπιν άδειας. Εικονογράφηση από Jennifer Moher και Steven Simpson © 2010 IEA.

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Centre for Educational Research and Evaluation of the Cyprus Pedagogical Institute. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Ψάχνοντας Τροφή

Σας παρουσιάζουμε τρεις μελέτες για τα πράγματα, τα οποία τρώνε τα μικρά έντομα και τους τρόπους με τους οποίους ψάχνουν για τροφή. Πρώτα, πρέπει να βρείτε αληθινά μυρμηγκια, ξυλόψειρες και σκουλήκια. Χειριστείτε τα με προσοχή και βεβαιωθείτε ότι τα επιστρέψατε εκεί απ' όπου τα βρήκατε, όταν ολοκληρώσετε τη μελέτη σας.

- Ακολουθήστε ένα Μονοπάτι Μυρμηγκιών
- Μελετήστε τις Ξυλόψειρες
- Φτιάξτε ένα Σπίτι Σκουληκιών

Πού να βρείτε μυρμηγκια, ξυλόψειρες και σκουλήκια

Τα μονοπάτια μυρμηγκιών τα εντοπίζουμε το καλοκαίρι.

Στη μία άκρη θα υπάρχει τροφή, στην άλλη άκρη θα πρέπει να βρείτε την είσοδο μιας φωλιάς.

Στις ξυλόψειρες αρέσουν τα νωπά, σκοτεινά μέρη. Τις βρίσκουμε κάτω από κούτσουρα, κάτω από στοίβες νεκρών φύλλων και στους τοίχους.

Μυρμήγκι

Ξυλόψειρα

Σκουλήκι

Τα σκουλήκια ζουν κάτω από πέτρες, σε φρεσκοσκασμένο χώμα ή κοντά σε λιπάσματα. Βγαίνουν στην επιφάνεια τη νύχτα.

A series of black ant icons arranged in a winding path from the top left towards the bottom right of the page. The path starts with a single ant at the top left, moves down, then right, then down again, and finally right towards the bottom right corner. There are approximately 25 ants in total, following the path.

Ακολουθήστε ένα Μονοπάτι Μυρμηγκιών

Τα μυρμηγκία ζουν μαζί σε φωλιές. Όταν ένα μυρμηγκί βρει τροφή, δημιουργεί ένα μονοπάτι για να το ακολουθήσουν τα υπόλοιπα. Για να κάνετε αυτό το πείραμα θα χρειαστεί να βρείτε μια φωλιά μυρμηγκιών. Θα χρειαστείτε, επίσης, τα ακόλουθα υλικά: ένα φύλλο χαρτί, ένα μικρό κομμάτι μήλου, μία χούφτα χώμα.

1. Βάλτε το κομμάτι μήλου πάνω στο φύλλο χαρτιού και αφήστε το χαρτί κοντά σε φωλιά μυρμηγκιών. Περιμένετε μέχρι κάποια μυρμηγκία να βρουν το μήλο. Κανονικά, όλα θα ακολουθήσουν το ίδιο μονοπάτι.
2. Μετακινήστε το μήλο. Τα μυρμηγκία πάνε κατευθείαν σε αυτό;
3. Τώρα πασπαλίστε λίγο χώμα στο χαρτί, για να καλύψετε το μονοπάτι. Κανονικά, τα μυρμηγκία θα τρέξουν για λίγο γύρω-γύρω. Φτιάχνουν νέο μονοπάτι;

Τι γίνεται;

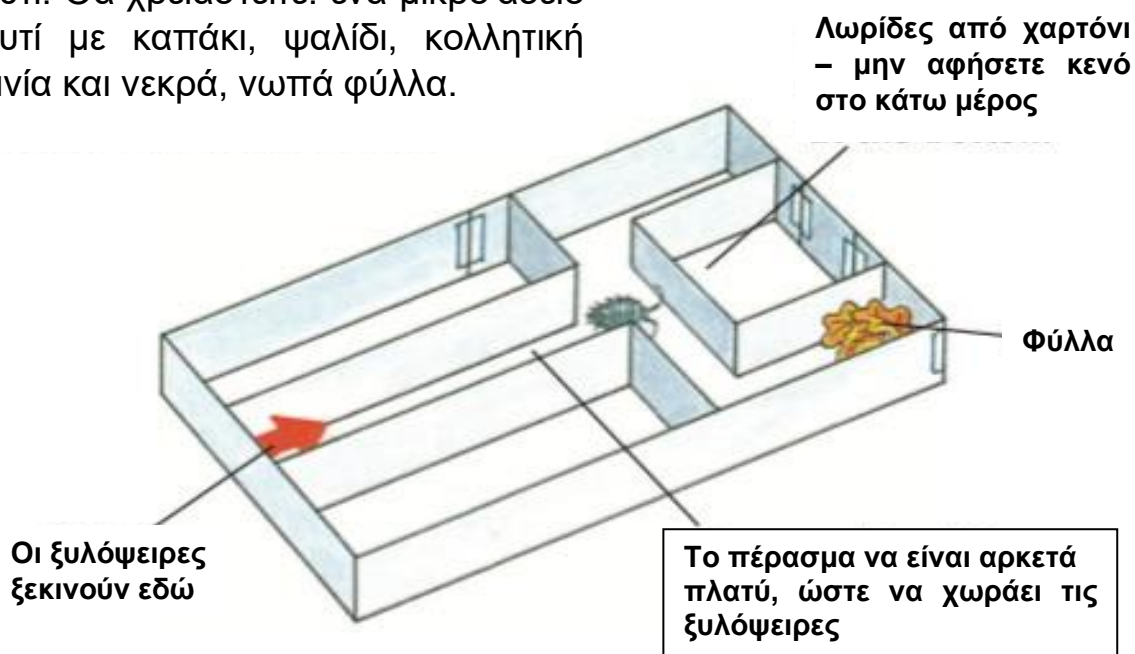
Ακόμα και όταν μετακινηθεί η τροφή, τα μυρμηγκία ακολουθούν ακόμη το παλιό μονοπάτι μέχρι να στρωθεί καινούργιο.

Γιατί;

Όταν ένα μυρμηγκί βρει τροφή, παράγει ειδικά χημικά, τα οποία αφήνουν ένα μονοπάτι μυρωδιάς. Τα υπόλοιπα μυρμηγκία από τη φωλιά χρησιμοποιούν τις κεραίες τους, για να εντοπίσουν τη μυρωδιά αυτή.

Μελετήστε τις Ξυλόψεις

Οι ξυλόψεις έχουν ευαίσθητες κεραίες. Φτιάξτε αυτό το κουτί, μετά μαζέψτε έξι ξυλόψεις σε ένα δοχείο. Παρακολουθήστε πώς βρίσκουν τον δρόμο τους όταν τις βάζετε σε ένα κουτί. Θα χρειαστείτε: ένα μικρό άδειο κουτί με καπάκι, ψαλίδι, κολλητική ταινία και νεκρά, νωπά φύλλα.

1. Χρησιμοποιήστε το καπάκι, για να φτιάξετε τρεις μακριές λωρίδες για να δημιουργήσετε τους διαδρόμους στην εικόνα.
2. Αφήστε τις ξυλόψεις να περπατήσουν στον διάδρομο μία-μία κάθε φορά. Όταν φτάσουν στο τέλος του διαδρόμου, κάποιες θα στρίψουν αριστερά και κάποιες θα στρίψουν δεξιά.
3. Βάλτε νωπά φύλλα στη δεξιά πλευρά του κουτιού. Τώρα, αφήστε τις ξυλόψεις να ξαναπερπατήσουν στο κουτί. Σε ποια πλευρά πάνε;

Τι γίνεται;

Οι ξυλόψεις στρίβουν δεξιά προς την τροφή.

Γιατί;

Οι ξυλόψεις εντοπίζουν την τροφή με τις κεραίες τους. Τις χρησιμοποιούν για να βρουν τα φύλλα.

Φτιάξτε ένα Σπίτι Σκουληκιών

Τα σκουλήκια είναι δύσκολο να τα μελετήσει κανείς, διότι δεν συμπαθούν το φως. Μόλις το αισθανθούν, στριφογυρίζουν και φεύγουν, προσπαθώντας να ξαναβρούν ένα σκοτεινό μέρος. Για να δείτε πώς ζουν και τρέφονται τα σκουλήκια, φτιάξτε ένα σπίτι σκουληκιών, όπως αυτό που φαίνεται πιο κάτω. Στη συνέχεια, βρείτε δύο ή τρία σκουλήκια για να βάλετε

Θα χρειαστείτε:

- Κουτί παπουτσιών
- Κολλητική ταινία
- Στυλό
- Ψαλίδι
- Μεγάλο πλαστικό μπουκάλι
- 1 φλιτζάνι άμμο
- 3 φλιτζάνια νωπό, θρυμματισμένο χώμα
- Μικρούς κύβους από κρεμμύδι και πατάτα

μέσα. Είναι σημαντικό να θυμάστε να μην τραβήξετε τα σκουλήκια, γιατί μπορεί να τους κάνετε κακό. Είναι καλυμμένα με τρίχες που γαντζώνουν σφιχτά στο χώμα.

1. Κολλήστε τη μία πλευρά από το καπάκι του κουτιού παπουτσιών στο κουτί, ώστε να ανοίγει σαν πόρτα. Βγάλτε τρύπες στο πάνω μέρος του κουτιού με το στυλό, για να μπαίνει αέρας και φως στο σπίτι των σκουληκιών.

2. Κόψτε το πάνω μέρος του μπουκαλιού. Μετά γεμίστε το με χαλαρές στρώσεις χώματος και άμμου. Σκορπίστε τις πατάτες και τα κρεμμύδια στην επιφάνεια.

3. Με προσοχή ρίξτε μέσα τα σκουλήκια σας, μετά βάλτε το μπουκάλι να σταθεί μέσα στο κουτί και κλείστε την πόρτα. Αφήστε το έξω σε δροσερό, ξηρό μέρος για τέσσερις μέρες.

4. Μετά από τέσσερις μέρες, πηγαίνετε πίσω και κοιτάξτε το μπουκάλι. Τι έχει αλλάξει στην άμμο και στο χώμα;

Μην ξεχάσετε: όταν τελειώσετε με την εργασία αυτή, να επιστρέψετε τα σκουλήκια εκεί απ' όπου τα βρήκατε.

Τι γίνεται;

Μετά από τέσσερις μέρες, οι στρώσεις άμμου και χώματος θα έχουν ανακατευτεί.

Γιατί;

Τα σκουλήκια ανακατεύουν την άμμο και το χώμα, καθώς ανεβαίνουν στην επιφάνεια για να φάνε την τροφή και μετά σκάβουν υπόγεια για να ξεφύγουν από το φως.

Ψάχνοντας Τροφή

Ερωτήσεις:

1. Ποιος είναι ο κύριος σκοπός του άρθρου;

- A) Να περιγράψει διάφορες μελέτες που μπορείς να κάνεις.
- B) Να δώσει πληροφορίες σχετικά με τα μονοπάτια μυρμηγκιών.
- Γ) Να δείξει πώς μοιάζουν τα μικρά έντομα.
- Δ) Να εξηγήσει τι τρώνε τα σκουλήκια.

2. Ποιο είναι το ένα πράγμα, το οποίο πρέπει να κάνεις για να φροντίσεις τα έντομα;

- A) Να τα ψάξεις κάτω από βράχους και πέτρες.
- B) Να μάθεις τα πάντα γι' αυτά.
- Γ) Να μαζέψεις όσα περισσότερα μπορείς.
- Δ) Να τα επιστρέψεις εκεί απ' όπου τα βρήκες.

Οι ερωτήσεις 3-5 αφορούν στην Εργασία Μυρμηγκιών

3. Γιατί βάζεις το μήλο κοντά στη φωλιά μυρμηγκιών;

- A) Για να εμποδίσεις το μονοπάτι μυρμηγκιών.
- B) Για να δημιουργήσουν μονοπάτι τα μυρμηγκία.
- Γ) Για να μπερδέψεις τα μυρμηγκία.
- Δ) Για να τρέξουν γύρω-γύρω τα μυρμηγκία.

4. Όταν ένα μυρμήγκι βρει τροφή, πώς τη βρίσκουν και τα υπόλοιπα μυρμήγκια της φωλιάς;

- A) Παρακολουθούν το πρώτο μυρμήγκι και το ακολουθούν.
- B) Τρέχουν τριγύρω μέχρι να βρουν την τροφή.
- Γ) Εντοπίζουν τη μυρωδιά την οποία αφήνει το πρώτο μυρμήγκι.
- Δ) Μυρίζονται την τροφή πάνω στο κομμάτι χαρτί.

5. Γιατί τρέχουν γύρω-γύρω τα μυρμήγκια, αφού πασπαλίσεις το χώμα;

6. Πώς βρίσκουν την τροφή οι ξυλόψειρες;

- A) Περπατούν στον διάδρομο.
- B) Εντοπίζουν την τροφή με τις κεραίες τους.
- Γ) Ακολουθούν το μονοπάτι μυρωδιάς.
- Δ) Βλέπουν την τροφή στο σκοτάδι.

7. Κοίταξε την εικόνα από το «Μελετήστε τις Ξυλόψειρες». Πώς σε βοηθάει η εικόνα να καταλάβεις τι πρέπει να κάνεις στο πείραμα;

8. Γιατί πρέπει να αφήσεις τις ξυλόψειρές σου να περπατήσουν στον διάδρομο, προτού βάλεις τα φύλλα στο κουτί;

A) Για να δεις αν μπορούν να μάθουν τον λαβύρινθο.

B) Για να δεις τι κάνουν όταν δεν υπάρχει τροφή.

Γ) Για να δεις αν το κουτί συναρμολογήθηκε σωστά.

Δ) Για να δεις ποιες στρίβουν προς τα πού.

9. Στο Βήμα 3 της εργασίας με τις ξυλόψειρες, τι νομίζεις ότι θα συμβεί εάν μετακινήσεις τα νωπά φύλλα στην αριστερή πλευρά του κουτιού;

10. Πώς μοιάζει ο τρόπος με τον οποίο βρίσκουν τροφή τα μυρμήγκια και οι ξυλόψειρες;

11. Να αριθμήσεις τα βήματα με τη σειρά με την οποία πρέπει να τα ακολουθήσεις, για να φτιάξεις το σπίτι των σκουληκιών. Το πρώτο έχει ήδη γίνει.

___ να βάλεις το μπουκάλι στο κουτί παπουτσιών

1 να βγάλεις τρύπες στο πάνω μέρος του κουτιού παπουτσιών

___ να ρίξεις μέσα τα σκουλήκια

___ να προσθέσεις την πατάτα και το κρεμμύδι

___ να γεμίσεις το μπουκάλι με χώμα και άμμο

12. Να εξηγήσεις γιατί είναι σημαντικό να βάλεις στρώσεις χώματος και άμμου στο μπουκάλι.

13. Να εξηγήσεις γιατί είναι σημαντικό για την εργασία με τα σκουλήκια το να βάλεις κρεμμύδι και πατάτα στην επιφάνεια του χώματος.

14. Κάθε εργασία έχει τα τμήματα «Τι γίνεται και Γιατί;» σε ξεχωριστό κουτί. Ποιος είναι ο σκοπός αυτών των κουτιών;

A) Να εξηγήσουν τα βήματα της εργασίας.

B) Να σου πουν τι χρειάζεσαι για την εργασία.

Γ) Να σου πουν τι να κάνεις όταν τελειώσεις.

Δ) Να σου εξηγήσουν τι έχεις δει.

15. Ποια από τις τρεις μελέτες θεώρησες πιο ενδιαφέρουσα; Να χρησιμοποιήσεις πληροφορίες από το κείμενο για να εξηγήσεις την απάντησή σου.

Από το *Παρακολουθώντας τα ζώα στο Μεγάλο Βιβλίο Πειραμάτων της Usborne*, που εκδόθηκε το 1996 από την Usborne Publishing Ltd., Λονδίνο. Καταβλήθηκε προσπάθεια απόκτησης άδειας πνευματικών δικαιωμάτων.

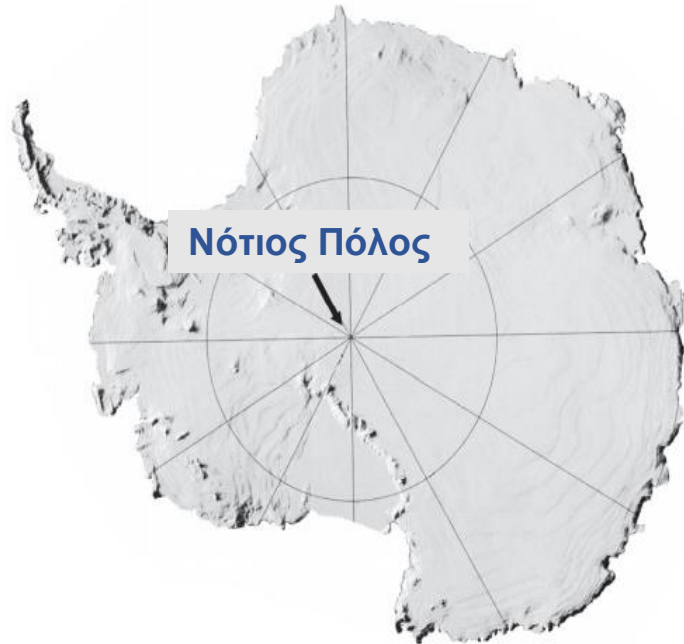
These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Centre for Educational Research and Evaluation of the Cyprus Pedagogical Institute. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Ανταρκτική: Η Χώρα των Πάγων

Για να Γνωρίσουμε την Ανταρκτική

Τι είναι η Ανταρκτική;

Η Ανταρκτική είναι μια ήπειρος που βρίσκεται στο νοτιότερο σημείο του πλανήτη μας. (Αν την αναζητήσετε στην υδρόγειο σφαίρα θα τη βρείτε στο κάτω μέρος της).

Καλύπτει το ένα δέκατο της επιφάνειας της γης και σκεπάζεται από ένα στρώμα πάγου, που σε ορισμένα σημεία έχει πάχος 1500 μέτρα ή και περισσότερο. Ο Νότιος Πόλος βρίσκεται ακριβώς στη μέση της Ανταρκτικής.

Η Ανταρκτική είναι η ήπειρος με το περισσότερο κρύο, τη λιγότερη βροχή, το μεγαλύτερο ύψος και τους πιο δυνατούς ανέμους. Πολύ λίγοι άνθρωποι μένουν εκεί όλο το χρόνο. Κάποιοι επιστήμονες μένουν για μικρά χρονικά διαστήματα, ζώντας σε ερευνητικούς σταθμούς, που κτίζονται ειδικά γι' αυτούς.

Translated by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth.

Το καλοκαίρι στην Ανταρκτική είναι από τον Οκτώβρη μέχρι τον Μάρτη. Όλους αυτούς τους μήνες, δεν νυχτώνει καθόλου. Σε όλο το εικοσιτετράωρο, είναι δηλαδή συνέχεια μέρα. Τον Χειμώνα, από τον Απρίλη ως τον Σεπτέμβρη, συμβαίνει το αντίθετο και η Ανταρκτική βυθίζεται στο σκοτάδι για έξι ολόκληρους μήνες.

Ο καιρός στην Ανταρκτική

Είναι αδύνατο να φανταστεί κανένας πόσο κρύο κάνει στην Ανταρκτική, ακόμα και το καλοκαίρι! Ο Νότιος Πόλος είναι το σημείο της Ανταρκτικής με το περισσότερο κρύο. Η μέση θερμοκρασία τον Ιανουάριο, δηλαδή στην καρδιά του καλοκαιριού, είναι πλην 28 βαθμοί Κελσίου (που γράφεται -28°C). Με το πλην, εννοούμε ότι η θερμοκρασία είναι κάτω από το σημείο στο οποίο παγώνει το νερό, που είναι το 0°C .

Τον χειμώνα, από τον Απρίλη ως τον Σεπτέμβρη, η μέση θερμοκρασία στο Νότιο Πόλο μπορεί να κατεβεί μέχρι και -89°C . Όταν κάνει τέτοιο κρύο, αν ρίξουμε στον αέρα ένα φλιτζάνι βραστό νερό, θα παγώσει πριν προλάβει να πέσει κάτω στον πάγο. Πολλές φορές οι επιστήμονες αναγκάζονται να χρησιμοποιούν ψυγεία για να διατηρούν τα δείγματα που μαζεύουν ζεστά!

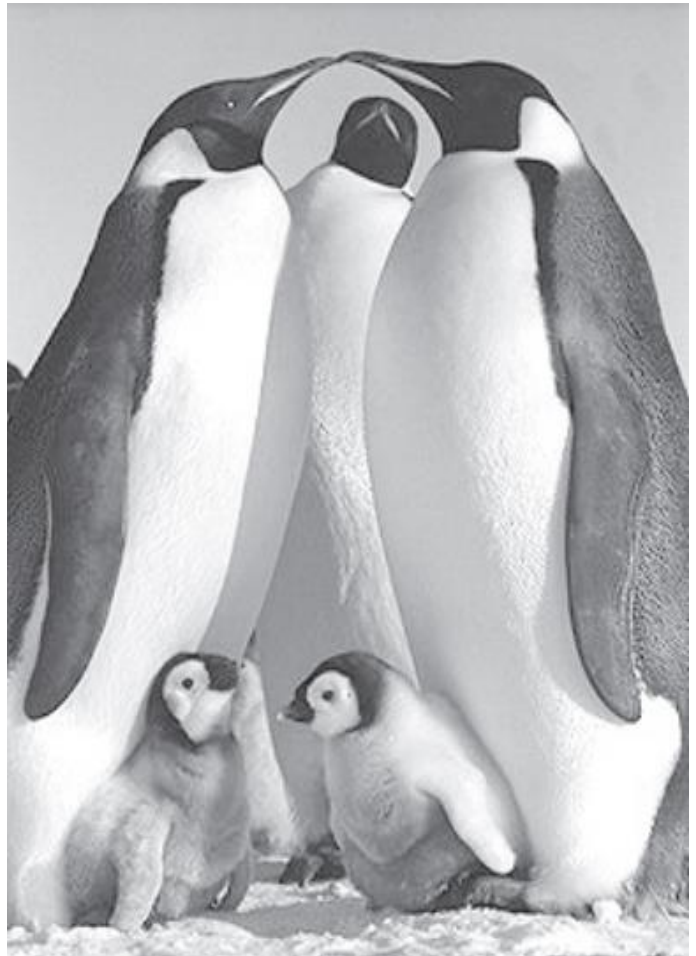
Translated by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth.

Οι πιγκουίνοι της Ανταρκτικής

Στην Ανταρκτική υπάρχουν περισσότεροι πιγκουίνοι παρά οποιοδήποτε άλλο πουλί.

Οι πιγκουίνοι δεν μπορούν να πετάξουν, αλλά χρησιμοποιούν τις κοντές τους φτερούγες στο κολύμπι σαν κουπιά. Είναι εξαιρετικοί κολυμβητές. Στη ξηρά, περπατούν αδέξια με όρθιο το σώμα ή βαδίζουν με μικρά πηδηματάκια

Το σώμα του πιγκουίνου καλύπτεται από πυκνό φτέρωμα. Αυτά του τα φτερά, που καλύπτουν το ένα τ' άλλο, μαζί με τα χνουδωτά του πούπουλα και ένα παχύ στρώμα λίπους κάτω από το δέρμα, κρατούν έξω τον κρύο αέρα, τον άνεμο και το νερό. Για περισσότερη ζεστασιά, οι πιγκουίνοι μαζεύονται σε κοπάδια στρυμωγμένοι ο ένας δίπλα στον άλλο.

Γράμμα από την Ανταρκτική

Η Σάρα Γουίλερ είναι μια από τους επιστήμονες που εργάζονται στην Ανταρκτική. Στο γράμμα που έστειλε στο ανιψάκι της, τον Τόνι, θα βρείτε πολλά σχετικά με τις εμπειρίες της στην Ανταρκτική.

Ανταρκτική

Παρασκευή, 9 Δεκέμβρη

Αγαπητέ μου Τόνι,

Σου στέλνω το γράμμα που υποσχέθηκα να σου γράψω από την Ανταρκτική μαζί με μια φωτογραφία μου. Δεν μπορείς να φανταστείς πόσο συγκινημένη νιώθω που βρίσκομαι επιτέλους εδώ, ακολουθώντας τα βήματα όλων των μεγάλων εξερευνητών. Είναι ένας κόσμος πολύ διαφορετικός απ' αυτόν που είχα ως τώρα γνωρίσει.

Δεν υπάρχουν καθόλου φρέσκα φαγώσιμα εδώ πέρα - καθόλου υπεραγορές - κι έτσι πρέπει να τρώμε αποξηραμένα τρόφιμα, κονσέρβες ή κατεψυγμένα (αυτά δεν χρειάζεται να τα βάζεις στο ψυγείο - απλώς τα αφήνεις κάπου έξω). Μαγειρεύουμε σε μικρές κουζίνες υγραερίου, αλλά χρειάζεται περισσότερος χρόνος από στην κουζίνα μας στο σπίτι. Χτες μαγείρεψα φιδέ με σάλτσα και χόρτα κονσέρβας. Για φρούτο έφαγα αποξηραμένες φράουλες, που είχαν γεύση σαν χαρτόνι. Πεθύμησα φρέσκα μήλα και πορτοκάλια - μακάρι να μπορούσες να μου 'στελνες λίγα!

Με αγάπη, Σάρα

Ανταρκτική: Η Χώρα των Πάγων

Ερωτήσεις:

1. Σε ποιο σημείο της υδρογείου σφαίρας μπορείς να βρεις την Ανταρκτική;

2. Η Ανταρκτική είναι το μέρος της γης με περισσότερο κρύο. Σε τι άλλα έρχεται πρώτη;

A) έχει τη λιγότερη βροχή και τα περισσότερα σύννεφα.

B) έχει την περισσότερη βροχή και τους πιο δυνατούς ανέμους.

Γ) έχει τους πιο δυνατούς ανέμους και τη λιγότερη βροχή.

Δ) έχει τα περισσότερα σύννεφα και το μεγαλύτερο ύψος.

3. Ποιο είναι το σημείο της Ανταρκτικής με το περισσότερο κρύο;

4. Σκέψου αυτά που γράφει το κείμενο για την Ανταρκτική. Γράψε δύο λόγους για τους οποίους οι πιο πολλοί, από όσους επισκέπτονται την Ανταρκτική, αποφεύγουν να πηγαίνουν εκεί την περίοδο μεταξύ Απρίλη και Σεπτέμβρη

1. _____

2. _____

5. Γιατί στο κείμενο μας λέει ότι «αν ρίξουμε ένα φλιτζάνι βραστό νερό στον αέρα, θα παγώσει πριν προφτάσει να πέσει κάτω στον πάγο»;

A) για να μας πει πόσο ζεστό είναι το νερό στην Ανταρκτική.

B) για να μας δείξει τι πίνουν στην Ανταρκτική.

Γ) να μας πει με τι ασχολούνται οι επιστήμονες στην Ανταρκτική.

Δ) για να μας δείξει πόσο κρύο κάνει στην Ανταρκτική.

6. Σύμφωνα με το κείμενο, για ποιο πράγμα χρησιμοποιούν οι πιγκουίνοι τις φτερούγες τους;

A) για να πετούν.

B) για να κολυμπούν.

Γ) για να ζεσταίνουν τα μικρά τους.

Δ) για να περπατούν σε όρθια στάση.

7. Πώς οι πιγκουίνοι καταφέρνουν να διατηρούνται ζεστοί στην Ανταρκτική;

Γράψε **τρεις** τρόπους.

1. _____

2. _____

3. _____

8. Γράψε δυο πράγματα που έχεις μάθει από το γράμμα της Σάρας, σχετικά με τη διατροφή στην Ανταρκτική

1. _____

2. _____

9. Σκέψου κατά πόσο θα σου άρεσε να επισκεφτείς την Ανταρκτική. Χρησιμοποίησε αυτά που διάβασες, τόσο στο κείμενο «Για να γνωρίσουμε την Ανταρκτική» όσο και στο «Γράμμα από την Ανταρκτική», για να δικαιολογήσεις τη γνώμη σου.

10. Σε ποιο μέρος του κειμένου μαθαίνουμε πόσο παχύ είναι το στρώμα του πάγου στην Ανταρκτική;

A) Τι είναι η Ανταρκτική.

B) Το κλίμα της Ανταρκτικής.

Γ) Οι πιγκουίνοι της Ανταρκτικής.

Δ) Γράμμα από την Ανταρκτική.

11. Σε αυτό το κείμενο μαθαίνουμε για την Ανταρκτική σε δυο διαφορετικά κεφάλαια:

-«Για να γνωρίσουμε την Ανταρκτική»

-«Γράμμα από την Ανταρκτική»

Ποιο από τα δυο αυτά κεφάλαια νομίζεις ότι έχει τις πιο ενδιαφέρουσες πληροφορίες και γιατί;

Permission to use extract from *Dear Daniel (Letters from Antarctica)* by Sara Wheeler, published by MacDonald Young Books, 1997, has been applied for. Photographs © Guillaume Dargaud.

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Περίπατος στο Διάστημα

Προετοιμασία

Η Sally Ride ήταν από τις πρώτες γυναίκες που ταξίδεψαν στο διάστημα. Διαβάστε, στη συνέχεια, τι έγραψε για την τοποθέτηση της διαστημικής στολής, ώστε να μπορεί να δουλέψει έξω από το διαστημικό λεωφορείο.

Στο διάστημα, η προετοιμασία για δουλειά δεν είναι τόσο εύκολη όσο είναι στη Γη. Οι αστροναύτες, που ταξιδεύουν στο διάστημα με το διαστημικό λεωφορείο, έχουν διάφορες εργασίες να κάνουν. Το μεγαλύτερο μέρος της δουλειάς τους μπορεί να γίνει μέσα στο διαστημικό λεωφορείο, αλλά, μερικές φορές, οι αστροναύτες χρειάζεται να βγούνε έξω από αυτό, είτε για να κάνουν επισκευές είτε για να κάνουν ένα πείραμα.

Το να είσαι σε διαστημικό λεωφορείο δεν είναι ακριβώς σαν να είσαι στη Γη. Στη Γη, η δύναμη της βαρύτητας μας εμποδίζει να αιωρούμαστε στον αέρα. Στο διάστημα, οι αστροναύτες είναι χωρίς βάρος. Το παραμικρό άγγιγμα μπορεί να τους οδηγήσει να αιωρούνται σε όλο το δωμάτιο ή να παρασυρθούν σε μια αργή τούμπα. Ο μόνος τρόπος, για να σταματήσουν να κινούνται, είναι να κρατηθούν σε κάτι που είναι στηριγμένο στη θέση του.

Οι άνθρωποι δεν θα μπορούσαν να επιβιώσουν στο διάστημα με καθημερινά ρούχα. Καθώς βρίσκονται μέσα στο διαστημικό λεωφορείο, οι αστροναύτες προστατεύονται, αλλά έξω από αυτό, στο διάστημα, δεν υπάρχει αέρας για να αναπνεύσεις και η θερμοκρασία μπορεί να είναι πολύ υψηλή ή πολύ χαμηλή. Στο διάστημα, η πλευρά των αντικειμένων που τα βλέπει ο ήλιος μπορεί να είναι εξαιρετικά ζεστή, μέχρι 115 βαθμούς κελσίου (115°C), ενώ η σκιασμένη πλευρά μπορεί να κρυώσει έως μείον 60 βαθμούς κελσίου (- 60°C)!

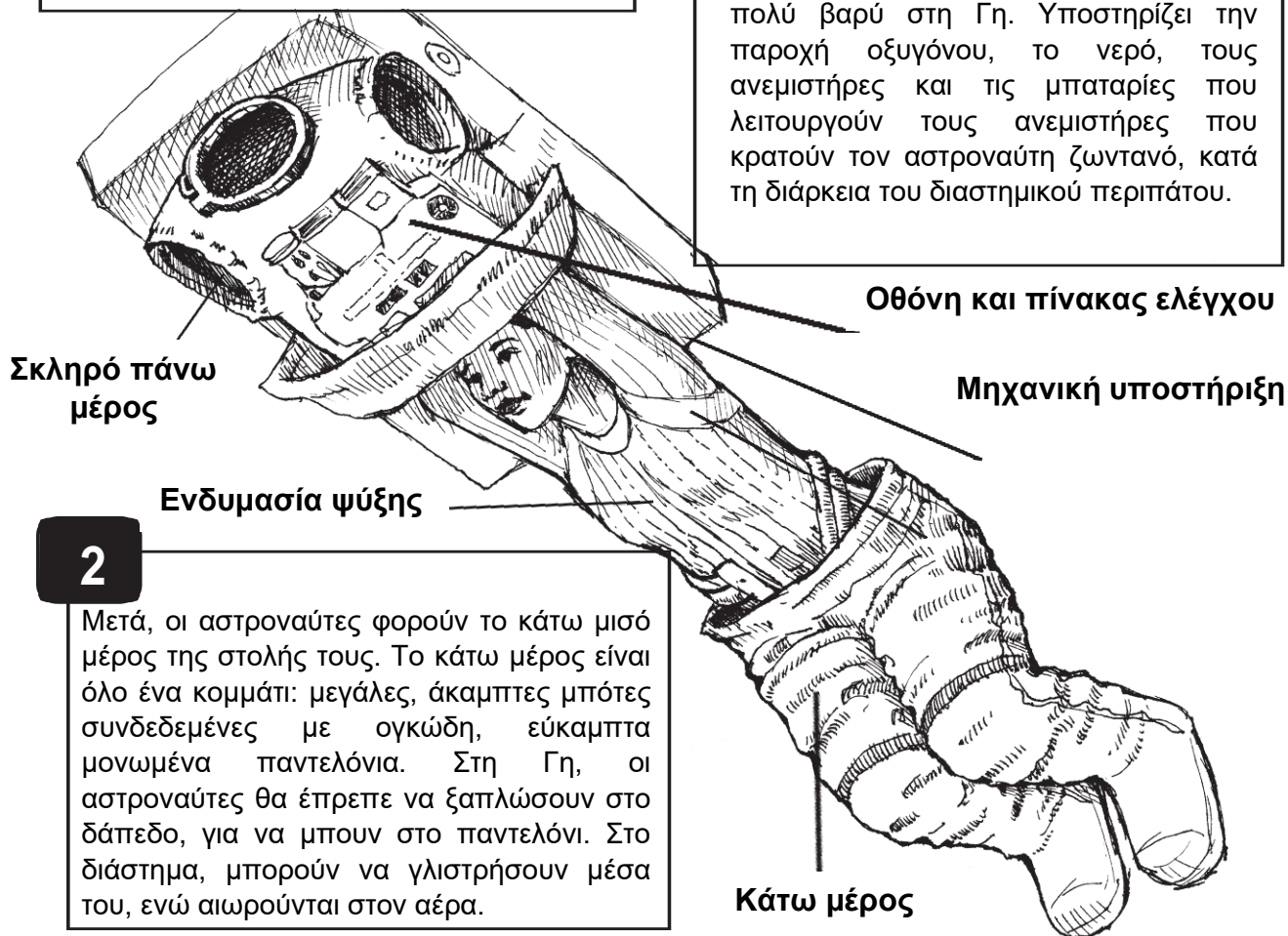
Όταν εγκαταλείπουν την προστασία του διαστημικού λεωφορείου, οι αστροναύτες πρέπει να φορούν στολές. Σε κάθε διαστημικό περίπατο, δύο αστροναύτες βγαίνουν έξω μαζί, επειδή είναι πιο εύκολο και ασφαλέστερο να δουλεύεις μαζί με κάποιον άλλο, σε ένα τόσο επικίνδυνο περιβάλλον. Οι αστροναύτες, που θα βγουν στο διάστημα, αρχίζουν να ντύνονται αρκετές ώρες νωρίτερα. Δύο διαστημικές στολές μεταφέρονται στον στεγανοποιημένο θάλαμο μεταφοράς, ένα μικρό δωμάτιο που σφραγίζεται από την κύρια καμπίνα στη μία πλευρά και ανοίγει στο διάστημα από την άλλη πλευρά.

Φορώντας τη διαστημική στολή

1

Αρχικά, οι αστροναύτες φορούν κάτι που μοιάζει με μακριά εσώρουχα, που είναι φτιαγμένο από ελαστικό, με ραμμένους λαστιχένιους σωλήνες σε αυτό. Μέσω αυτών των σωλήνων, ρέει νερό, για να διατηρεί τους αστροναύτες δροσερούς, καθώς η θερμότητα του σώματός τους δεν έχει τρόπο διαφυγής, μετά που θα σφραγιστούν οι διαστημικές τους στολές.

Οι αστροναύτες αιωρούνται στον θάλαμο μεταφοράς και γλιστρούν στο πάνω μισό της στολής τους. Το πάνω μισό της στολής είναι ένα σκληρό μέρος με εύκαμπτα χέρια. Το κεφάλι του αστροναύτη προεξέχει, μέσω ενός μεταλλικού δακτυλίου στον λαιμό, όπου θα συνδεθεί το κράνος. Τα χέρια θα κολλήσουν μέσα από δύο μεταλλικούς δακτυλίους, όπου θα κολλήσουν τα γάντια. Αυτό το μέρος της στολής είναι πολύ βαρύ στη Γη. Υποστηρίζει την παροχή οξυγόνου, το νερό, τους ανεμιστήρες και τις μπαταρίες που λειτουργούν τους ανεμιστήρες που κρατούν τον αστροναύτη ζωντανό, κατά τη διάρκεια του διαστημικού περιπάτου.

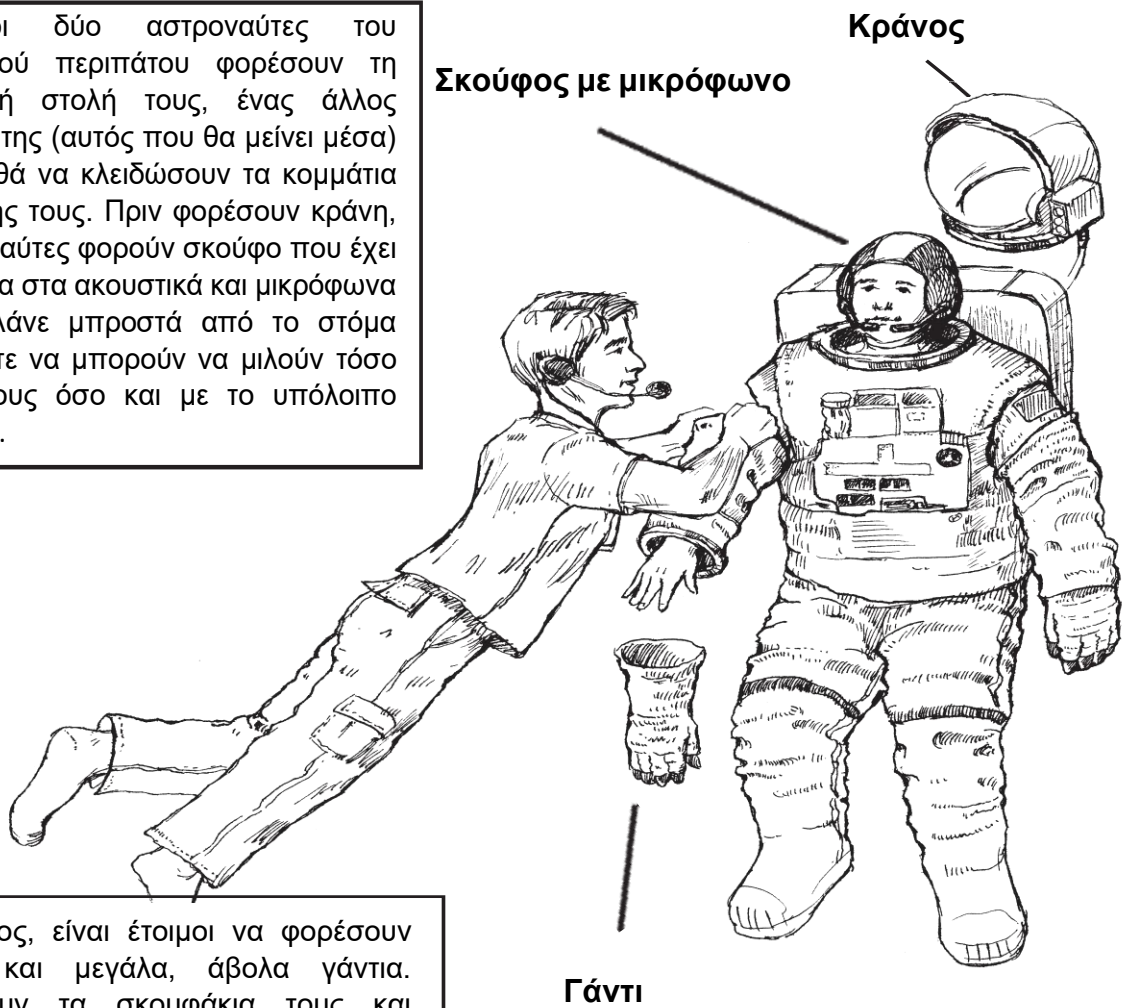

2

Μετά, οι αστροναύτες φορούν το κάτω μισό μέρος της στολής τους. Το κάτω μέρος είναι όλο ένα κομμάτι: μεγάλες, άκαμπτες μπότες συνδεδεμένες με ογκώδη, εύκαμπτα μονωμένα παντελόνια. Στη Γη, οι αστροναύτες θα έπρεπε να ξαπλώσουν στο δάπεδο, για να μπουκ στο παντελόνι. Στο διάστημα, μπορούν να γλιστρήσουν μέσα του, ενώ αιωρούνται στον αέρα.

4

Όταν οι δύο αστροναύτες του διαστημικού περιπάτου φορέσουν τη διαστημική στολή τους, ένας άλλος αστροναύτης (αυτός που θα μείνει μέσα) τους βοηθά να κλειδώσουν τα κομμάτια της στολής τους. Πριν φορέσουν κράνη, οι αστροναύτες φορούν σκούφο που έχει ηχεία μέσα στα ακουστικά και μικρόφωνα που κολλάνε μπροστά από το στόμα τους, ώστε να μπορούν να μιλούν τόσο μεταξύ τους όσο και με το υπόλοιπο πλήρωμα.

5

Στο τέλος, είναι έτοιμοι να φορέσουν κράνη και μεγάλα, άβολα γάντια. Ρυθμίζουν τα σκουφάκια τους και ξύνουν τη μύτη τους για τελευταία φορά. Δεν θα μπορέσουν να ξανακάνουν αυτά τα πράγματα, μέχρι να τελειώσει ο διαστημικός περίπατος.

Ο αστροναύτης που τους βοήθησε να βγουν από τον θάλαμο μεταφοράς, κλείνει την καταπακτή. Με τις τεράστιες στολές τους, οι δύο αστροναύτες γεμίζουν τον μικρό θάλαμο. Περιμένουν στον θάλαμο για αρκετά λεπτά, καθώς ο αέρας αδειάζει σταδιακά. Μπορούν να αισθανθούν τα αυτιά τους να σκάνε, καθώς περιμένουν το μανόμετρο να δείξει ότι ο αέρας έχει διαφύγει.

Τέλος, μπορούν να ανοίξουν την πόρτα και να βγουν στο διάστημα. Πριν διαφύγουν από τον θάλαμο, πρέπει να συνδέσουν λεπτά σύρματα μεταξύ των στολών τους και του διαστημικού λεωφορείου. Αυτά τα σύρματα δεν επιτρέπουν τους αστροναύτες να απομακρυνθούν από το διαστημικό λεωφορείο.

Έξω στο διάστημα

Αιωρούμενοι στο διάστημα, οι αστροναύτες γίνονται ανθρώπινοι δορυφόροι. Περιστρέφονται γύρω από τη Γη! Δεν χρειάζονται το διαστημικό λεωφορείο, τουλάχιστον για λίγο, επειδή οι στολές τους έχουν αρκετό αέρα και μπαταρία, για να τους κρατήσουν ζωντανούς για περίπου επτά ώρες. Υπάρχει ακόμη ένα ξυλάκι τροφής και μια σακούλα με νερό σε κάθε κράνος.

Μετακινούνται στον χώρο φορτίου του διαστημικού λεωφορείου, όπου τα εργαλεία που χρειάζονται για έναν διαστημικό περίπατο φυλάσσονται σε μια εργαλειοθήκη. Αφαιρούν τα εργαλεία που θέλουν και τα συνδέουν στους καρπούς ή στη μέση τους.

Δουλεύοντας με μια στολή δεν είναι εύκολο. Τα δάχτυλα και τα χέρια ενός αστροναύτη κουράζονται, επειδή, για κάθε κίνηση που κάνουν, χρειάζεται μεγάλη δύναμη μέσα από τη διαστημική στολή.

Όταν έρθει η ώρα να ξανασυναντήσουν το υπόλοιπο πλήρωμα μέσα στο διαστημικό λεωφορείο, μετά από αρκετές ώρες έξω, οι αστροναύτες επιστρέφουν στον θάλαμο. Αλλά, παρόλο που μπορεί να είναι κουρασμένοι, σταματούν να ρίξουν μια τελευταία ματιά στη θέα της Γης και του ουρανού πριν κλείσουν την πόρτα στο διάστημα.

Translated by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth.

Περίπατος στο Διάστημα

Ερωτήσεις:

1. Σε τι αναφέρεται κυρίως το άρθρο;

- A) Στο γιατί οι αστροναύτες εργάζονται σε ζευγάρια.
- B) Στο πώς είναι ένα διαστημικό λεωφορείο.
- Γ) Στο γιατί οι αστροναύτες πηγαίνουν σε αποστολές.
- Δ) Στο πώς είναι να δουλεύεις στο διάστημα.

2. Ποιος είναι ο ένας λόγος για τον οποίο οι αστροναύτες βγαίνουν από το διαστημικό λεωφορείο;

- A) Για να κάνουν επισκευές.
- B) Για να έχουν καλύτερη θέα της Γης.
- Γ) Για να διατηρούνται δροσεροί.
- Δ) Για να έχουν μια περιπέτεια.

3. Σύμφωνα με το άρθρο, ποια είναι η βασική διαφορά ανάμεσα στο να είσαι σε διαστημικό λεωφορείο και στο να είσαι στη Γη;

4. Γιατί οι αστροναύτες πρέπει να φορούν διαστημικές στολές, όταν βρίσκονται έξω από το διαστημικό λεωφορείο; Δώσε δύο λόγους από το άρθρο.

5. Γιατί οι αστροναύτες χρειάζονται αρκετές ώρες ετοιμασίας, ώστε να βγουν έξω από το διαστημικό λεωφορείο;

6. Γιατί οι αστροναύτες βγαίνουν πάντα έξω από το διαστημικό λεωφορείο σε ζευγάρια;

- A) Για να μπορούν να βοηθήσουν ο ένας τον άλλον.
- B) Για να μπορούν να μείνουν έξω περισσότερη ώρα.
- Γ) Για να μην απομακρύνονται.
- Δ) Για να διασκεδάζουν περισσότερο.

7. Γιατί πρέπει να υπάρχει ένας τρίτος αστροναύτης στο διαστημικό λεωφορείο;

8. Αρίθμησε τα μέρη της στολής, με τη σειρά που τα φορούν οι αστροναύτες, προτού βγουν για περίπατο στο διάστημα.

Το πρώτο έχει γίνει για εσάς.

___ Πάνω μέρος στολής

___ Κράνος

1 Ελαστικά εσώρουχα

___ Κάτω μέρος στολής

___ Σκούφος με ηχεία

9. Πώς οι λαστιχένιοι σωλήνες, των διαστημικών στολών, βοηθούν τους αστροναύτες στο διάστημα;

- A) Τους κρατούν συνδεδεμένους με το διαστημικό λεωφορείο.
- B) Τους παρέχουν οξυγόνο.
- Γ) Τους κρατούν δροσερούς.
- Δ) Τους βοηθούν να μπορούν να επικοινωνούν με το υπόλοιπο πλήρωμα.

10. Γιατί το σκληρό πάνω μέρος είναι το πιο σημαντικό μέρος της διαστημικής στολής;

11. Γιατί ο συγγραφέας γράφει ότι οι αστροναύτες «ξύνουν τη μύτη τους για τελευταία φορά», πριν βγουν από το διαστημικό λεωφορείο;

12. Κοίταξε την ενότητα με υπότιτλο «Φορώντας τη διαστημική στολή». Με ποιον τρόπο τα αριθμημένα κουτάκια σε βοηθούν να καταλάβεις τις πληροφορίες; Γράψε έναν τρόπο.

13. Τι δεν επιτρέπει στους αστροναύτες να απομακρυνθούν από το διαστημικό λεωφορείο, όταν βρίσκονται έξω στο διάστημα;

- A) η μπαταρία
- B) οι μπότες
- Γ) τα λεπτά σύρματα
- Δ) το κράτημα με τα χέρια

14. Γιατί ο θάλαμος μεταφοράς αποτελεί σημαντικό μέρος του διαστημικού λεωφορείου;

15. Φαντάσου ότι θέλεις να γίνεις αστροναύτης.

Χρησιμοποίησε πληροφορίες από το άρθρο, για να περιγράψεις ένα πράγμα που μπορεί να σου αρέσει και ένα πράγμα που μπορεί να μην σου αρέσει, όταν θα ταξιδεύεις στο διάστημα, εξηγώντας το γιατί.

Τι μπορεί να σου αρέσει και γιατί:

Τι μπορεί να μην σου αρέσει και γιατί:

Adapted from *To Space and Back* by Sally Ride with Susan Okie, published in 1991 by Beech Tree Books, New York. © 1986 by Sally Ride and Susan Okie. An effort has been made to obtain copyright permission. Photograph of Sally Ride and spacewalker courtesy of NASA. All illustrations © by IEA.

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Working Group of Greek Language in Primary Education of the Ministry of Education, Culture, Sport and Youth. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

Οργανώστε την Πρωινή Πεζοπορία σας

- Διαλέξτε μια ευχάριστη και ενδιαφέρουσα τοποθεσία. Εάν αποτελείτε ομάδα, λάβετε υπόψη όλα τα άτομα, πριν αποφασίσετε πού θα πάτε.
- Μάθετε την απόσταση της διαδρομής την οποία θα ακολουθήσετε και πόσο χρόνο χρειάζεται να την ολοκληρώσετε.
- Ελέγξτε τις καιρικές συνθήκες και την πρόγνωση του καιρού. Οργανωθείτε και ντυθείτε κατάλληλα, ανάλογα με τον καιρό.
- Μην πάρετε πολλά πράγματα μαζί σας. Μην κάνετε το σακίδιό σας πολύ βαρύ (δέστε τη λίστα «Τι να πάρετε μαζί σας»).

Τι να Πάρετε Μαζί σας

- Μπόλικο νερό - για να μην διψάσετε
- Φαγητό - σνακ που δίνουν πολλή ενέργεια ή πάρτε γεύμα για πικνίκ
- Κουτί Πρώτων Βοηθειών - για φουσκάλες, γδαρσίματα και γρατζουνιές
- Εντομοαπωθητικό - για προστασία από δαγκώματα (για παράδειγμα από τσιμπούρια, μέλισσες, κουνούπια και μύγες)
- Ένα επιπρόσθετο ζευγάρι κάλτσες - ίσως βραχούν τα πόδια σας
- Σφυρίχτρα - σημαντικό αν πάτε μόνος, τρία σύντομα σφυρίγματα σημαίνουν ότι αντιμετωπίζετε πρόβλημα και χρειάζεστε βοήθεια
- Χάρτη και πυξίδα - πολύ σημαντικά για πιο δύσκολες διαδρομές

Πρωινή Πεζοπορία

Αποφυγή Κινδύνου στην Πρωινή σας Πεζοπορία

- **Ξεκινήστε νωρίς.** Αυτό θα σας δώσει μπόλικο χρόνο να απολαύσετε την πεζοπορία σας και να επιστρέψετε πριν νυχτώσει.
- **Παραμείνετε στα μονοπάτια πεζοπορίας,** εκτός εάν ξέρετε την περιοχή.
- **Περπατάτε με σταθερό ρυθμό.** Μην περπατάτε υπερβολικά γρήγορα, ώστε να εξοικονομήσετε ενέργεια. Όταν είστε σε ομάδα, περπατάτε με τον ρυθμό του ατόμου που έχει τον πιο αργό ρυθμό.
- **Προσέξτε πού περπατάτε.** Προσοχή σε πράγματα πάνω στα οποία μπορεί να σκοντάψετε και να πέσετε, όπως πέτρες, στοιβές φύλλων και μικρά κλαδιά. Προσοχή στις ολισθηρές περιοχές. Εάν πρέπει να μπειτε σε νερό, βεβαιωθείτε ότι ξέρετε πόσο βαθύ είναι.
- **Προσέξτε τα άγρια ζώα.** Προσέχετε πού βάζετε πόδια σας, όταν σηκώνετε κλαδάκια ή πέτρες και π καθίσετε. Ποτέ μην πλησιάζετε τα ζώα στην άγρια φύση. Μπορεί να φαίνονται χαριτωμένα και ακίνδυνα, αλλά μπορεί να είναι απρόβλεπτα και πολύ προστατευτικά με την περιοχή τους.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: Πείτε σε κάποιον πού θα πάτε πεζοπορία και πότε αναμένεται να επιστρέψετε. Αυτό θα βοηθήσει σε περίπτωση που συμβεί κάτι και βρεθείτε σε μπελάδες. Ενημερώστε το άτομο αυτό όταν επιστρέψετε.

Κυρίως, μην ξεχάσετε να περάσετε καλά στην πεζοπορία σας. Απολαύστε την ύπαιθρο. Κοιτάξτε όλα τα ενδιαφέροντα πράγματα γύρω σας. Μάθετε να αναγνωρίζετε τα νέα μέρη, τα φυτά και τα ζώα. Εκτιμήστε την ομορφιά της γης και της φύσης και κάντε, επίσης, καλή γυμναστική!

Ανακαλύψτε Πόσο Ευχάριστη Είναι η Πρωινή Πεζοπορία

Ψάχνετε κάτι ευχάριστο και ενδιαφέρον να κάνετε στη χώρα σας ή στις διακοπές σας;

Ένας απ' τους καλύτερους τρόπους να απολαύσετε την ύπαιθρο είναι η πεζοπορία και η πρωινή πεζοπορία είναι η πιο δημοφιλής επιλογή. Δεν χρειάζεται να πάρει πολλή ώρα, ούτε χρειάζεται οποιοδήποτε ειδικό εξοπλισμό.

Η Πρωινή Πεζοπορία είναι Ευχάριστη και Καλή Άσκηση! Εσείς είστε υπεύθυνος!

Μπορείτε να επιλέξετε πού θέλετε να πάτε, πόσο καιρό θέλετε να λείπετε και πόσο γρήγορα θέλετε να προχωράτε. Μπορείτε απλώς να περπατάτε απολαμβάνοντας τη φύση ή να δοκιμάσετε τον εαυτό σας σε δύσκολα και απότομα μονοπάτια πεζοπορίας. Από εσάς εξαρτάται!

Δείτε νέα ενδιαφέροντα πράγματα!

Η πεζοπορία μπορεί να σας πάει σε μέρη που δεν μπορείτε να δείτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Μπορείτε να πάτε σε όμορφες περιοχές και να απολαύσετε την εντυπωσιακή θέα. Ή μπορείτε να πάτε σε απομακρυσμένες περιοχές, όπου υπάρχουν κρυμμένες κοιλάδες, καταρράκτες ή σπηλιές. Η πεζοπορία μπορεί να σας δώσει την ευκαιρία να δείτε φυτά, πουλιά και ζώα που ζουν στην άγρια φύση. Μπορεί, ακόμα, να δείτε ερείπια κτηρίων και πράγματα που ανήκαν σε ανθρώπους που ζούσαν πριν πολλά χρόνια.

Παραμείνετε σε φόρμα!

Το περπάτημα είναι ένας εξαιρετικός τρόπος άσκησης, άρα η πεζοπορία σε τακτική βάση θα σας βοηθήσει στο να διατηρήσετε υγιής. Παρέχει χρόνο να σκεφτείτε και μπορεί να είναι χαλαρωτική. Η πεζοπορία είναι ένας υπέροχος τρόπος να περάσετε χρόνο μαζί με τους φίλους και την οικογένειά σας ή απλώς να περάσετε λίγο χρόνο με τον εαυτό σας, μελετώντας και απολαμβάνοντας τη φύση.

Εξερευνήστε τον Λόφο Παρατηρητηρίου

Ο χάρτης και το υπόμνημα για τον Λόφο Παρατηρητηρίου θα σας βοηθήσουν να επιλέξετε τη διαδρομή την οποία προτιμάτε και τα πράγματα τα οποία μπορείτε να δείτε και να κάνετε. Σας δίνει μια ιδέα για πιθανές διαδρομές πεζοπορίας σε περίπτωση κατά την οποία θέλετε να βρείτε μια διαδρομή πεζοπορίας κοντά στο σπίτι σας.

Λόφος Παρατηρητηρίου Μια Διαδρομή Γεμάτη Περιπέτειες

Ξεκινήστε τη Διαδρομή Εδώ

Διαλέξτε τη διαδρομή που σας ταιριάζει!

Χρησιμοποιήστε μία από
τις εισηγήσεις μας ή
δημιουργήστε τη δική
σας διαδρομή.

Υπόμνημα				
Όνομα Διαδρομής	Διαδρομή	Χρόνος	Επίπεδο	Περιγραφή
Διαδρομή Πουλιών	■ ■ ■	2 ώρες	Εύκολο, Πρόσβαση σε αναπηρικά καθίσματα	Κύκλος γύρω από το καταφύγιο πουλιών
Πεζοπορία Λόφου Παρατηρητηρίου		2 με 2,5 ώρες για κάθε κατεύθυνση	Δύσκολο	Σκαρφαλώστε στον Λόφο Παρατηρητηρίου και δείτε τη θέα
Μονοπάτι Κόλπου των Βατράχων	—	3 ώρες	Μέτριο	Πεζοπορία μέχρι τον Χώρο για Πικνίκ του Κόλπου των Βατράχων
Κύκλος Λόφου Παρατηρητηρίου	—	5 ώρες	Μέτριο	Πεζοπορία γύρω από τον Λόφο Παρατηρητηρίου και το Παλιό Φρούριο

Πρωινή Πεζοπορία

Ερωτήσεις:

1. Ποιο είναι το βασικό μήνυμα, το οποίο σου άφησε το φυλλάδιο σχετικά με την πεζοπορία;

- A) Είναι ακριβή και επικίνδυνη.
- B) Είναι ο καλύτερος τρόπος να δεις ζώα.
- Γ) Κάνει καλό στην υγεία και είναι ευχάριστη.
- Δ) Είναι μόνο για ειδικούς.

2. Να γράψεις δύο ενδιαφέροντα πράγματα που μπορεί να δεις, σύμφωνα με το φυλλάδιο, κατά τη διάρκεια μιας πρωινής πεζοπορίας.

- 1. _____
- 2. _____

3. Ποια δύο πράγματα, σύμφωνα με το φυλλάδιο, πρέπει να έχεις υπόψη σου, όταν πηγαίνεις πεζοπορία με ομάδα;

- 1. _____
- 2. _____

4. Σε ποιο μέρος του φυλλαδίου αναφέρεται ότι πρέπει να φορέσεις τα κατάλληλα ρούχα ανάλογα με τον καιρό;

A) Ανακαλύψτε Πόσο Ευχάριστη Είναι η Πρωινή Πεζοπορία

B) Οργανώστε την πρωινή πεζοπορία σας

Γ) Τι να πάρετε μαζί σας

Δ) Αποφυγή κινδύνου στην πρωινή σας πεζοπορία

Κοίταξε το απόσπασμα «Τι να πάρετε μαζί σας». Να το χρησιμοποιήσεις για να απαντήσεις στις Ερωτήσεις 5 και 6.

5. Γιατί πρέπει να πάρεις ένα επιπρόσθετο ζευγάρι κάλτσες στην πεζοπορία σου;

A) Μπορεί να βραχούν τα πόδια.

B) Μπορεί να κάνει κρύο.

Γ) Σε περίπτωση που βγάλεις φουσκάλες.

Δ) Για κάποιο φίλο.

6. Τι πρέπει να κάνεις εάν συναντήσεις πρόβλημα κατά την πεζοπορία σου;

A) Να φας ένα σνακ υψηλής ενέργειας.

B) Να σφυρίσεις τρεις φορές.

Γ) Να βάλεις περισσότερο εντομοαπωθητικό.

Δ) Να φωνάξεις «βοήθεια» όσο πιο δυνατά μπορείς.

Τι να Πάρετε Μαζί σας

- Μπόλικο νερό - για να μην διψάσετε
- Φαγητό - σνακ που δίνει πολλή ενέργεια ή πάρτε γεύμα για πικνίκ
- Κουτί Πρώτων Βοηθειών - για φουσκάλες, γδαρσίματα και γρατζουνιές
- Εντομοαπωθητικό - για προστασία από δαγκώματα (για παράδειγμα από τσιμπούρια, μέλισσες, κουνούπια και μύγες).
- Ένα επιπρόσθετο ζευγάρι κάλτσες - ίσως βραχούν τα πόδια σας
- Σφυρίχτρα - σημαντικό αν πάτε μόνος, τρία σύντομα σφυρίγματα σημαίνουν ότι αντιμετωπίζετε πρόβλημα και χρειάζεστε βοήθεια.
- Χάρτη και πυξίδα - πολύ σημαντικά για πιο δύσκολες διαδρομές.

Κοίταξε το απόσπασμα «Αποφυγή Κινδύνου στην Πρωινή σας Πεζοπορία». Να το χρησιμοποιήσεις για να απαντήσεις στις Ερωτήσεις 7 και 8.

7. Τι πρέπει να κάνεις για να μην κουραστείς πολύ νωρίς;

A) Να ξεκινήσεις νωρίς.

B) Να παραμείνεις στα μονοπάτια πεζοπορίας.

Γ) Να πηγαίνεις με σταθερό ρυθμό.

Δ) Να προσέχεις πού περπατάς.

Αποφυγή Κινδύνου στην Πρωινή σας Πεζοπορία

- **Ξεκινήστε νωρίς.** Αυτό θα σας δώσει μπόλικο χρόνο να απολαύσετε την πεζοπορία σας και να επιστρέψετε πριν νυχτώσει.
- **Παραμείνετε στα μονοπάτια πεζοπορίας,** εκτός εάν ξέρετε την περιοχή.
- **Περπατάτε με σταθερό ρυθμό.** Μην περπατάτε υπερβολικά γρήγορα, ώστε να εξοικονομήσετε ενέργεια. Όταν είστε σε ομάδα, περπατάτε με τον ρυθμό του ατόμου που έχει τον πιο αργό ρυθμό.
- **Προσέξτε πού περπατάτε.** Προσοχή σε πράγματα στα οποία μπορεί να σκοντάψετε και να πέσετε, όπως πέτρες, στοίβες φύλλων και μικρά κλαδιά. Προσοχή στις ολισθηρές περιοχές. Εάν πρέπει να μπείτε σε νερό, βεβαιωθείτε ότι ξέρετε πόσο βαθύ είναι.
- **Προσέξτε τα άγρια ζώα.** Προσέχετε που βάζετε τα πόδια σας, όταν σηκώνετε κλαδάκια ή πέτρες και πριν καθίσετε. Ποτέ μην πλησιάζετε τα ζώα στην άγρια φύση. Μπορεί να φαίνονται χαριτωμένα και ακίνδυνα, αλλά μπορεί να είναι απρόβλεπτα και πολύ προστατευτικά με την περιοχή τους.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: Πείτε σε κάποιον πού θα πάτε πεζοπορία και πότε αναμένεται να επιστρέψετε. Αυτό θα βοηθήσει σε περίπτωση που συμβεί κάτι και βρεθείτε σε μπελάδες. Ενημερώστε τους, όταν επιστρέψετε.

8. Γιατί είναι σημαντικό να ενημερώσεις κάποιον πότε σκοπεύεις να επιστρέψεις από την πεζοπορία σου;

Κοίταξε το απόσπασμα «Αποφυγή Κινδύνου στην Πρωινή σας Πεζοπορία». Να το χρησιμοποιήσεις για να απαντήσεις στις Ερωτήσεις 7 και 8.

9. Ποια πορεία θα ακολουθούσες εάν ήθελες να κάνεις την πιο σύντομη διαδρομή;

- A) Διαδρομή Πουλιών
- B) Πεζοπορία Λόφου Παρατηρητηρίου
- Γ) Μονοπάτι Κόλπου των Βατράχων
- Δ) Κύκλος Λόφου Παρατηρητηρίου

Λόφος Παρατηρητηρίου
Μιά Διαδρομή Γεμάτη Περιπέτειες

Διαλέξτε τη διαδρομή που σας ταιριάζει!
Χρησιμοποιήστε μία από τις εισηγήσεις μας ή δημιουργήστε τη δική σας διαδρομή.

Όνομα Διαδρομής	Διαδρομή	Υπόψη	
		Χρόνος	Επίπεδο
Διαδρομή Πουλιών	■ ■ ■ ■	2 ώρες	Εύκολο, Πρόσβαση σε αναπηρικά καθίσματα
Πεζοπορία Λόφου Παρατηρητηρίου		2 με 2,5 ώρες για κάθε κατεύθυνση	Δύσκολο
Μονοπάτι Κόλπου των Βατράχων	■ ■ ■ ■	3 ώρες	Μέτριο
Κύκλος Λόφου Παρατηρητηρίου	■ ■ ■ ■	5 ώρες	Μέτριο

10. Ποια άτομα είναι πιο ικανά να πάνε στην Πεζοπορία Λόφου Παρατηρητηρίου;

- A) Τα άτομα που βιάζονται.
- B) Τα άτομα που έχουν μικρά παιδιά.
- Γ) Τα άτομα που απολαμβάνουν να παρακολουθούν πουλιά.
- Δ) Τα άτομα που είναι δυνατά και σε καλή φόρμα.

11. Ποια δύο πράγματα μπορείς να μάθεις, μελετώντας το υπόμνημα του χάρτη;

1. _____

2. _____

12. Να χρησιμοποιήσεις τον χάρτη του Λόφου Παρατηρητηρίου και το υπόμνημα, για να οργανώσεις μια πεζοπορία. Να σημειώσεις ένα \surd δίπλα από τη διαδρομή που θα επέλεγες.

_____ Διαδρομή Πουλιών

_____ Πεζοπορία Σταθμού Παρατηρητηρίου

_____ Μονοπάτι Κόλπου των Βατράχων

_____ Κύκλος Λόφου Παρατηρητηρίου

Να γράψεις δύο λόγους, για τους οποίους επέλεξες αυτή τη διαδρομή, με βάση τις πληροφορίες που δίνονται στο φυλλάδιο.

1. _____

2. _____

These materials are translations of the English source version published by IEA, which is available via the links provided above. The translation has been carried out by the Centre for Educational Research and Evaluation of the Cyprus Pedagogical Institute. The translation has not been verified by IEA. IEA is not responsible for any inaccuracies, omissions or differences between this translation and the English source version.

